

**HYMNUS
ANGELICUS SIUE
DOCTORIS
ANGELICI
SUMMAE...**

Cornelis : van Merlen,
François Penon

6

21-c

38

$\frac{2}{9}$

21-c-65

21

c

78

6-21-28

HYMNVS ANGELICVS
SIVE
DOCTORIS ANGELICI
SVMMÆ THEOLOGICÆ
RHYTHMICA SYNOPSIS.

Quæstiones 612. Articuli 3120.

*Auctore P. F. FRANCISCO PENON
Sacrae Theologiæ Lectore in Conuen-
tu & Studio Generali Sanctissimæ
Annunciationis Parisiensi Ordinis
Prædicatorum Stricteris Obseruan-
tiæ.*

PARISIIS,
Apud DIONYSIVM MOREA
viâ Iacobæâ sub Signo Salamandra

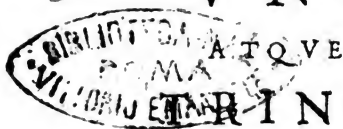
M. DC. LI.

Cum Privilegio Regis; & Superiorum Permissu;

DEO

TER OPT. TER MAX.

VNI

TOTIVS RERV. VNIVERSITATIS

PRIMO PRINCIPIO

ET

FINI VLTIMO;

SOSPITATORI MORTALIVM
ADORANDO THEANTHROPO,
SEPTEM ORBIS MIRACVLORVM
SACRAMENTORVM NOVÆ LEGIS
AVCTORI SAPIENTISSIMO,
QVAM AMPLO TAM SVBLIMI
ANGELICÆ SVMMÆ
ARGVMENTO;

ã ij

CVLTV DEMISSISSIMO
GRATVLAVNDVS

EXILE PENDEBAT

VOTVM,

VENERATIONE SEMPITERNA

DEPRECABVNDVS

SVPPlicem PORRIGEBAT

LIBELLVM,

IvBILO CORDIS INTIMO

EXVLTABVNDVS

ANGELICVM CANEBAT

HYMNVVM,

F. FRANCISCVS PENON

ORD. PRÆD.

ANNO

POST PARTVM VIRGINEVM

M. DC. LI.

REVERENDISSIMO
SAPIENTISSIMOQUE PATRI
P. IOANNI BAPTISTÆ
DE MARINIS
VNIVERSI PRÆDICATORVM
Ordinis Magistro Generali.

T V V S est, REVERENDIS-
SIME PATER, THO-
MAS ANGELICVS:
*siuè doceat Præceptor in
Scholis, siuè tonet Orator in Pulpitis,
siuè Christo probatus Author BENE-
SCRIBAT in Libris, siuè Diuinæ Men-
tis Interpres definiat in Conciliis, siuè,
qualis jam prodit, ὕμνος δὲ moduletur
in Canticis, T V V S est. Injuria sit,
alteri tribuisse. COMMVNEM DO-
CTOREM omnium dùm Orbis de præ-
dicat, TVVM indigitat: & in quo no-
tat ANGELICVM, in hoc designat*
æ ij

TVVM ; Ergò TVVM in Omnibus.
Verbo, nū TVVS Ipse sit , NVLLVS
est. Hinc Ille modò, splendidissimum
nec vllā vnquā ætate intermoriturum
sui Parentum Ordinis Decus & Orna-
mentum, FILIVS vtique SAPIENS,
Sinum affectat Tuum ; Nuspiā su-
uius requieturus. In Lucem edi non
potuit sine Parente. Certè maluit
Patrem inuenire, quā Patronum qua-
rere. Non eget quo defendatur In-
firmus, sed quo constet Legitimus. Ta-
lis constabit omnibus, si probaueris.
Probabis enimuerò, quem vnice Cha-
rum gestas in animo, in oculis ; in
ore, quem assidue cogitas, legis, lo-
queris ; vt locum hīc habeat Salomo-
nis Effatum, FILIVS SAPIENS,
DOCTRINA PATRIS. At fortassè
minùs agnoueris peregrino sub Schema-
te latitantem. Neque id minimū
subuereor. Nosti penitiùs, quā vt
latere Te vllō modo possit. Etsi lateret,
Voce, quā parem non habet, mōx in-
ternosceres, Tibi, si cuipiam, perspe-

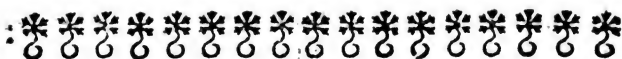
*etissimâ. Sed nec eo quo prodit cultu,
 quicquam à se præfert alienum; unde
 personatus dici queat aut fingi. Habitum
 non mentitur ANGELVS, Aulædum
 induens. Nihil æquè cognatum Ange-
 lis atque Melos; quos ideò Diuinæ
 nobis Paginæ subindè representant
 Auletas. Nemo verò nisi mentis
 emota, somniauerit SCHOLARVM
 ANGELVM inter alios, Mutam esse
 Literam inter Vocales. Voce profectò
 pollet oppidò canorâ, excelsâ, exa-
 geratâ, valentissimâ; Toto, quâ pa-
 tet, Orbe supra sexcentos VNUS exau-
 ditur; Trisagion suum, Trinam Sum-
 mæ suæ Partem, Vni Trinaque Ma-
 jestati sempiternum occinens, omnibus
 præcinit, succinunt vniuersi; Quin
 VNUS amœnissimam implet Symphoniâ.
 Ita BOS MUTVS euasit in argutè CA-
 NENTEM ANGELVM. Talem hîc exci-
 pias REVERENDISSIMA PATERNI-
 TAS TVA; Haud grauâtè, putem, au-
 diet VOCEM ANGELICAM; Credo,
 mulcebit hæc aurem Eruditam. Ve-
 ã iiij*

*runtamen istoc in Opere si, quâ præstas
 sagacitate, duo secreueris, hinc Sen-
 sa, Scita, Oracula, indè Stylum in-
 conditum, malè tornatis Versibus bar-
 barissantem, & illaboratum, apposi-
 tã videris ipse mihi responsurus allu-
 sione, VOX QUIDEM VOX IACOB
 EST, SED MANVS MANVS EST
 ESAV. Nec ego sanè diffitebor, dùm
 interim suspicionem fraudis amolitus
 omnem, nihilò secius Benedictione Tuâ
 plurimã memet impartias, quam cupi-
 dissimè pronus efflagito.*

R^{MÆ}. T. T.

E Conuentu Tuo
 Sanctissima An-
 nuntias. Parisiæ
 die 27 Octobris
 1651.

Deditissimus, Obsequentissimus
 ac Minimus Filius
 F. FRANCISCVS PENON
 Sacræ Theologiæ Lector.

LECTORI.

CCE Tibi, MY LECTOR, Iliadem in Nuce porrigo, Theologicam Diui Thomæ Summam Libelli gracilîs angustis regionibus definitam, quam nullo, vel exiguo certè negotio, condiscas integram, ac subindè duodecim supra sexcentas ejus Quæstiones, inclusosque in his ter mille centum & viginti Articulos, hoc est, (quod Summus olim Sacerdos verissimè pronunciabat,) totidem Miracula, singulatim censeas, & ex ordine mittas in digitos. Hanc in rem iisdem vsus ego sum Rhythmis, quibus & ipse Sanctus Præceptor Altaris Mysteria persecutus est, quod iuuandæ memoriæ maiorem in modum conducant, in quam & molliter influunt, & semel admissi tenaciter adherescunt. Adscriptum habes ad Oram subjunctæ Quæstionis Argumentum; Prior Numerus, Quota sit, indicat; Posterior, Quot inuoluat Articulos. His verò liquidius, descriptius atque compendiosius contexendis, è totius Quæstionis materie certam quandam in plerisque formo sententiam, cujus $\kappa\omega\lambda\alpha$ siue membra, imò sæpè, verba, insertis numeralibus Notis, velut indice digito, commonstrant singulos, suo quemque ordine. Sic efficitur, vt pauculorum ambitu versuum circumscriptam teneas quamuis Quæstionem & Articulorum ejus omnium habeas in expedito Numerum, Ordinem, Conclusionè. Verum hoc artificij faciliore operâ fructuque majore perceperis, si Summam ipsam vel jam attentè pellegeris, vel saltè modò vacauerit cum hac ejus Synopsi strictim ac leuiter componere, Quæstiones cum Quæstionibus, Articulos conferre cum Articulis. Id vbi semel aut iterum, vel otiosâ & desultoriâ titulorum volutatione præstiteris, tùm demùm, ausim spondere, hujus Opellæ benefisio, quæ proximè numerabam ita combibes animo,

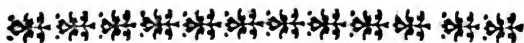
nullâ vt vnquam obliuione deleantur. Neque verò me latet quippiam simile (si tamen simile) tentatum ab aliis, quorum laudi meritissimæ nihil ego quicquam detractum velim ; quin his potius debere me plurimum candidè fateor , quod suo mihi præluxerint exemplo , & hujus adoriundi consilij ansam suggererint , An verò mihi Sors verterit fortassè fœlicior , Tui sit Arbitrij ; Certè , præter decorem Pronunciationis , cui maximè consultum volui , quamque concurrentium hiulcam collisu Vocalium nullâ prorsus ex parte comperies ; Præter Vocum redundantium, quibus vt plurimum solet infarciri genus hoc Operum, resectionem ; Præter aliquam venustatem Rhythmorum & cōcinnitudinem, cuius ergò perfeci, vt ultimâ saltem integrâ Syllabâ (quod & infrequenter accidit) gemini Versus priores æquabili normâ conciderent, & tertio cuique Versiculo tertius insequens assonaret , Præter hæc , inquam , & alia quæ non commoro, germanam ac genuinam Sancti Doctoris Mentem, audens assero , in omnibus assequor , Conclusiones Articulorum titulis è directo respondentes tantâ conatus exprimere perspicuitate, quantâ licuit per obscuritatem materiæ, breuitatem Orationis, & Rhythmorum legem opinione difficiliorem. Si quid porrò minùs expolitum aut ad incudem minùs reuocatum offenderis, (offendes autem , sat scio , plurima) Commemineris , obsecro, non esse Scriptionem ejusmodi, quam multâ lucubrationum fuligine laboriosa parturierit moræ longioris accuratio : sed hominis è graui morbo reualescentis tumultuariam & extemporali fusam impetu lusionem æquibonique consules , quam non erat animus juris publici facere , nec nisi compulsus in lucem protrudo , rogatu discipulorum, amicorum hortatu , iussu Majorum. His ego Te , LECTOR , volebam paucis , nec in antecessum tantilli Poëmatij mihi licet esse prolixiori. VALZ ET FRVERE.

E R R A T A.

Pag. 43. lin. 6. præterit. *lege* præterit, lin. 9. alias. *lege* alias, lin. 15. Euascuntur *lege* Enascuntur.

Pag. 57. lin. 9. Fæno. *lege* Fæno.

Pag. 96. lin. 4. Attenditur *lege* Attendatur.

P E R M I S S I O
REVERENDI ADMODVM
PATRIS VICARII
Generalis.

FR. DOMINICVS LEBRUN
Congregationis Diui Ludouici
Strictioris Observantiæ Ordinis Præ-
dicatorum humilis Vicarius Gene-
ralis; Librum, cui titulus est, *Hym-
nus Angelicus, Siue Doctoris Angelici
Summa Theologica Rhythmica Synopsis*,
A R. P. F. FRANCISCO PENON in
Conuentu nostro & Studio Generali
Sanctissimæ Mariæ Annunciatæ Pari-
sienfi Sacræ Theologiæ Lectore con-
scriptum, & à Deputatis Theologis
censuræ ac probatum, In lucem dari
permitto. Quorum fidem facio manu
meâ Officijque sigillo. Parisijs in præ-
fato Conuentu die 28. Sept. 1651.

F. DOMINICVS LEBRUN,
Vicarius Generalis qui suprâ.

APPROBATIONES *Theologorum Ordinis.*

DE totius Theologicæ Summæ Summi Doctoris D. Thomæ Aquinatis eo accuratiore quo breuiore Summario sententiam rogatus, sincerè, at summarim expono. Summa laus est, quæ quæritur, & habetur. Illam Summi Doctoris Summa jam consequuta est. Cur laudis Summam non obtineat pariter, quæ Summæ ipsius tota est, ac Summa Summæ una?

F. I A C O B V S G O A R,
Sacræ Theologiæ Professor.

IN F R A Scriptus Sacræ Theologiæ Professor in Conuentu Sanctissimæ Annuntiæ Parisiensi Ordinis FF. Prædicatorum, Attentè perlegi Librum cui titulus est, *Hymnus Angelicus siue Doctoris Angelici Summa Theologica Rhythmica Synopsis*, In quo nihil reperi quod sanæ fidei bonis moribus aduersetur. Quin opus istud, mole quidem tenue, sed rerum quas continet copiâ & pondere prægrande, Authorem suum mentis Angelicæ probat omnino compotem. Quippè qui vniuersa Theologiæ Mysteria quæ S. Thomas Solidè atque Angelicè Summa stabilivit, arte mirabili, gratâ breuitate, & insigni perspicuitate Libello complexus est. Quem idcirco dignum censui qui ad multorum vtilitatem, Diuinæque Theologiæ Studiosorum leuamen ac profectum in lucem prodeat. Ita scripsi die 28. Septemb. anno Domini 1651.

F. A N D R E A S V V I D E H E N,
Sacræ Theologiæ Professor.

HYMNVS

HYMNVS ANGELICVS
S I V E
DOCTORIS ANGELICI
SVMMÆ THEOLOGICÆ
RHYTHMICA SYNOPSIS.

Quæstiones 612. Articuli 3120.

CANTICVM PRIMVM
S E V
PRIMA PARS.

22. 119. AA. 584.

¹ **P**ANG: Lingua Disciplinam,
Cœlestem Cane Doctrinam,
² Scientiam ³ vnicam.

Sacra Do-
ctrina. *q. 7.*
aa. 10.

⁴ Lauda Veri Spectatricem,
Lauda Boni Sectatricem,
Practico-Theoricam.

A

2 HYMNI ANGELICI

⁵ Hæc est enim aliarum
Regina Scientiarum,
⁶ Vera Sapientia.

⁷ Numen ipsum Contemplatur,
⁸ Contemplans Argumentatur,
⁹ Metaphoris obuia.

¹⁰ Qui sub Vno Diuinarum
Velo latent Litterarum,
Plures Sensus eruit.

DEI Exi-¹ DEVM, quamvis Per Se Notum,
stentia. q. ² Demonstratiue per Motum
2. aa. 3. ³ Existere statuit.

Simplici-¹ Is non Corpus, ² is non Actus
tat. q. 3. ³ Materiz consors factus,
aa. 8. ³ Sed sua Diuinitas.

⁴ Ab Esse non est seclusa
Essentia, ⁵ nec inclusa
In Genere Deitas.

⁶ Accidenti nec supponi
Deus potest, ⁷ nec componi,
⁸ Nec ut pars componere.

Perfectio. ¹ TAM Perfectus ² omnes dotes
q. 4. aa. ³ Ambit Rerum, ³ quas Huic potes
3. ³ Similes asserere.

¹ BONVM idem est cum Ente,
² Ratione præscindente
 Prius Ens concipies.

Bonum in
 genere. q.
 s. aa. 6.

³ Cuncta Bonum in se claudunt;
⁴ Bonum siuè Finem ⁵ produunt
 Modus, Ordo, Species.

⁶ Partitio fit Bonorum,
 Vtilium, Honestorum,
 Et Delectabilium.

¹ BONVS, ² Summum ³ per se Bonum *Bonitas. q.*
 Deus Solus; cuius donum *6. aa. 4.*
⁴ Bonum Rerum proprium.

¹ INFINITVS est Naturâ;
² Repugnat vt Creatura
 Talis esse valeat,

Infinitas.
 q. 7. aa.
 4.

³ Nulla datur Magnitudo,
⁴ Nulla datur Multitudo,
 Quæ terminis careat.

¹ IN Omnibus existentis,
² Et Vbique se sistentis,
 Attende præsentiam.

Existencia
in Rebus.
 q. 8. aa.
 4.

³ His per Essentiam inest,
 Et per Præsentiam adest,
 Præest per Potentiam.

A ij

4 H Y M N I A N G E L I C I

4 Sic Vbique reperiri,
Nec spatiis definiri,
Alteri non aduenit.

*Immuta-
bilitas. q.
9. aa. 2.* 1 NVLLATENVS Immutari,
Nec minimùm Alterari,
Ei 2 Soli conuenit.

*Æterni-
tas. q. 10.
aa. 6.* 1 ÆTERNITAS explicatur,
2 De Numine demonstratur,
3 Quod solum Æternum est.
4 Hæc & Tempus non sunt vnum,
5 Hoc & Æuum non sunt vnum;
6 Æuum autem vnum est.

*Vnitas. q.
11. aa. 4.* 1 VNVM Enti nil apponit;
2 Vnum se Multis opponit.
3 Deus vnus 4 maximè.

*Viso. q. 12.
aa. 13.* 1 HVNC poterit Mens Videre,
2 Specieque non egere,
3 Sed Oculus, minimè.

4 Nec Ipsa Mens ex innatâ
Facultate, 5 sed creatâ,
Quæ Lumen est Gloriæ.

6 Gradu pari non prehender,
7 Multò minùs Comprehendet
Pelagus Essentiæ.

CANTICVM PRIMVM.

⁸ Nam omnia non cognoscet;
⁹ Quæ noscet in Verbo noscet,
¹⁰ Et Coniunctim omnia.

¹¹ Hæc in vitâ Deus latet;
¹² Ratione nobis patet,
¹³ Sed Clariùs, Gratiâ.

¹ NOMEN ² Substantiæ Dei
³ Proprium est; ⁴ Damus ei
 Plura non Synonima.

Nomina.
 qu. 13. aa.
 12.

⁵ Vniuoca non sunt Rebus;
⁶ Ante sunt ei quàm Rebus
 Accommodatissima.

⁷ Quæ sonant Relationem
 Ad Rerum productionem,
 Obtinet ex Tempore.

⁸ Nomen; *Deus*, est Naturæ;
⁹ Quod conuenit Creaturæ,
¹⁰ Non in vocis robore.

¹¹ Vox, *Qui est*, Appellatiua;
¹² De Deo fit Assertiua
 Ritè Propositio.

¹ SCIT ² Sese ³ comprehensiuè;
⁴ Quin est ipsa Substantiuè
 Deus Intellectio.

Scientia.
 q. 14. aa.
 16.

A iij

6 HYMNI ANGELICI

⁵ Scit alia, ⁶ quæ percurrit
Sigillatim, ⁷ nec Discurrit.
⁸ Opifex Scientia.

⁹ Non-ens, ¹⁰ Malum, ¹¹ Singulare,
¹² Infinita, ¹³ prospectare
Doctus Contingentia.

¹⁴ Scit quidquid Enuntiarur,
¹⁵ Immobili ¹⁶ Speculatur
Et Agit notitiâ.

Idea q. 15. ¹ IDEÆ sunt admittendæ,
aa. 3. ² Plures in Deo ponendæ,
³ Quibus noscat omnia.

Veritas. q. ¹ EST in mente ² componente,
16. aa. 8. Verum, ³ idem est cum Ente,
⁴ Prius Bono Scibile.

⁵ Deus est Veritas. ⁶ Rerum
Vnum ⁷ aut Æternum Verum
Non est, ⁸ nec Immobile.

Falsitas. q. ¹ EST in Rebus, ² Sensu, ³ Mente,
17. aa. 4. ⁴ Veritati luculentæ
Falsitas Contraria.

Vita. q. 18. ¹ VITA non est omnis rei;
aa. 4. ² Non est actus; ³ sed est Dei,
⁴ In Quo Vivunt Omnia.

¹ QVEM Voluntas fert, ² impulsa
In alia, ³ non compulsa;
⁴ Causa ⁵ causæ nescia.

Voluntas.
q. 19. aa.
12.

⁶ Hæc Impletur ⁷ Immutata,
⁸ Vi Rebus non irrogatâ,
⁹ Malorum non Conscia.

¹⁰ Arbitrij Libertate,
¹¹ Signi ¹² Quini Voluntate
Vniuersa dirigit.

¹ AMAT ² Ista, ³ sed amore
Non pari, ⁴ nam ampliore
Meliora diligit.

Amer. q.
20. aa. 4.

¹ Iustus ² siuè verax claret,
³ Misericors ⁴ simul paret
In Cunctis Operibus.

*Iustitia &
Misericor-
dia. q. 21.*
aa. 4.

¹ ET Prouidus ² Hæc disponit
³ Per Seipsum, ⁴ nec imponit
Vim Prouisis Omnibus.

*Prouiden-
tia. q. 22.*
aa. 4.

¹ HOMINES Prædestinari,
² His nil addit; ³ Reprobati,
Diuino fit Placito.

*Prædesti-
natio. qu.*
23. aa. 8.

⁴ Destinati Diliguntur,
Et Dilecti Deliguntur,
⁵ Haud præuiso merito.

A iiij.

6 Certissimè liberantur,
Quibus ita præparantur
Dei Beneficia.

7 Certus constat Electorum
Numerus, 8 quos Beatorum
Adjuvant Suffragia.

Liber vi- 1 ORDO Prædestinatorum,
ra. q. 24. Est Liber Viræ 2 Sanctorum,
aa. 3. 3 Quo nullus expungitur.

Potentia. 1 POTENTIA 2 non finitâ
q. 25. aa. 3 Omnipotentis, 4 res facta
6. Infecta non redditur.

5 Vt facere quæ non facit,
6 Sic potest ea quæ facit,
Meliora facere.

Beatitudo. 1 BEATVS 2 per Intellectum,
q. 26. aa. 3 Beat per Sui conspectum;
4. 4 Fœlix omni genere.

Processio- 1 PROCESSIONES, 2 Hanc Nati,
nes. q. 27. 3 Hanc Amoris 4 non Prognati,
aa. 5. 5 Binas tantum credimus.

Relationes. 1 REALEM scimus Respectum,
q. 28. aa. 2 Re Naturam, 3 & re Sectum;
4. 4 Quadruplicem nominamus.

¹ QUID *Persona* sit ² vox trina
Declarat; ³ vox est Diuina,
⁴ Quæ Respectum indicat.

Persona. q.
29. aa. 4.

¹ His, quæ plures sunt, *Personis*,¹
(² Quas tres censens ³ nil apponis,) ⁴ Vox illa communicat.

Personarū
multitudo.
30. 4.

¹ *TRIAS*, nomen est probatum;
² Alium à Patre Natum
Arguit Distinctio.

Personarū
multitudi-
nis quadā
affectiones.
31. 4.

³ Iungitur Essentiali
Termino, ⁴ non Personali
Exclusiua Dictio.

¹ *TRINITATEM* rationes
Non Demonstrant. ² Notiones
³ Quinque numeraueris.

Personarū
cognitio.
32. 4.

⁴ Si secus existimabis,
Propterea non errabis,
Nî pertinax fueris.

¹ *PRIMA* Persona vocatur
Principium; ² appellatur
Pater Unigeniti.

Nomen Pa-
tris. 33. 4

³ Prius quàm Essentiali,
Nomen hoc Personale
⁴ Parentis Ingeniti.

Nomen Verbi. 34. 3. ¹ NOMEN, *Verbi*, Personale,
² Filioque Speciale,
³ Creaturas connotat.

Nomen I-maginis. 35. 2. ¹ EST, *Imago*, vox Personæ;
² Quæ Filium ratione
 Singularem denotat.

Nomen Spiritus Sancti. 36. 4. ¹ DA, *Spiritus Sancti*, nomen
 Personæ, ² Quam credis Numen
 Procedens à Filio.

³ Spiratur à Patre quoque
 Per Filium; ⁴ ab utroque
 Ut Vno Principio.

Nomen Amoris. 37. 2. ¹ Hic Spiritus est vocatus
 Amor, ² Quo Parens & Natus
 Mutuò Se diligunt.

Nomen Domini. 38. 2. ¹ DONI nomen Personale,
² Procedenti Speciale
 Fideles intelligunt.

Personarum Habitudo ad Essentiam. 39. 8. ¹ Hoc Natura, quod Persona;
² Mira Trium fit Corona
 Vnius Essentiæ.

³ Singulares his naturæ
 Aptantur nomenclaturæ,
⁴ Concretæ, ⁵ non Aliæ.

CANTICVM PRIMVM II

6 Relatiua commodantur
Absolutis, 7 ista dantur
Illis 8 vsu proprio.

1 CONSTITVIT, 2 & Distinguit
Hypostases, (3 quas extinguit.
Summota,) Relatio.

*Personarū
habitu
ad Rela-
tiones. 40.
4.*

4 Proprietas Personalis
Quam Actus Notionalis
Prior intelligitur.

1 Hic Personis adaptatur;
2 Voluntarius negatur;
3 De quodam asseritur.

*Personarū
habitu
ad actus
notionales
41. 6.*

4 Vis ad illum ordinatur,
5 Quā Natura præsignatur,
Deinde Relatio.

6 Ad Personam vnā tendit,
Ad plures se non extendit
Notionis Actio.

1 ÆQUALITAS Personarum
Admittit 2 coæternarum
3 Ordinem Originis.

*Personarū
æqualitas.
42. 6.*

4 Magnitudinis cum Patre
Pari Natus, 5 est in Patre,
6 Pari Fortitudinis.

12 HYMNI ANGELICI

Personarū ¹ EST Personæ ² non Æternæ
Missio. 43. Missio ; ³ Quæ fit Interna,
^{8.} Solùm est per Gratiam.

⁴ Non conuenit Genitori,
⁵ Sed Genito vel Amori
Eam putes propriam.

⁶ Nec Internæ sunt exortes,
Qui Gratia sunt consortes;
⁷ Pneuma Palam Mittitur.

⁸ Ab eâ verò Diuinam
Dicimus mitti Personam,
A quâ proficiscitur.

Creatura- ¹ OMNE fuit Ens à Deo
rum Pro- Fabrefactum ; ² Est ab eo
cessio. 44. Creata Materia.
^{4.}

³ Est enim Vniuersalis,
Exemplaris , ⁴ & Finalis,
Causa Primigenia.

Creatura- ¹ E NIHILO rem formare,
rum Pro- Quod est idem ac Creare,
cessionis ² Ipsius est virium.
modus. 45.
^{8.}

³ Cæterum esse creatum
Est ipsum Esse Relatum
Rerum ⁴ Subsistentium.

5 Vni Deo Singulare
Effecta posse Creare,
6 Personæ non proprium.

7 Cunctis rebus procreatis
Est impressum Trinitatis
Aliquod Vestigium.

8 Non est in Artis effectis,
Vel a Naturâ profectis,
Admixta Creatio.

1 AB Æterno non productum
2 Credas Orbem, 3 sed constructum
Temporis Initio.

*Creatura-
rum prin-
cipium du-
rationis.*

1 PVLCHRE' Deus Res distinxit,
2 Inæquales ipse finxit;
3 Mundum Vnum condidit.

*46. 3.
Creatura-
rum distin-
ctio. 47. 3.*

1 MALVM est quid Priuatium
2 In Rebus, 3 quo Subjectium
Bonum 4 non intercidit.

*Mali di-
stinctio à
Bono. 48.
6.*

5 Malum Culpæ; Malum Poenæ,
Partiuntur Malum benè;
6 Prius est deterius.

1 BONVM causa potest esse
Mali; 2 Malum nequit esse
Fœtus Dei proprius.

*Mali cau-
sa. 49. 3.*

14 HYMNI ANGELICI

3 Vt est vnum Bonum Summum,
Non est vnum Malum Summum,
Mala Creans omnia.

ANGELO-¹ SVNT Angeli puræ Mentes
RVM Na-² Incorporeæ, ² carentes
tura. 50. Formâ cum Materiâ.
5.

3 Innumeri cùm existant,
4 Non numero solo distant,
5 Nec possunt desinere.

Habitudo¹ CORPORE vacant Conjuncto,
ad corpora. ² Neque valent in Assumpto
51. 3. ³ Vitaliter agere.

Habitudo¹ LOCA possunt habitare;
ad loca. 52 ² Plura simul occupare
3. Nusquàm Vnus poterit.

3 Sit Vnus in suo lare,
Cogitur hinc exulare
Quisquis alter fuerit.

Motus lo-¹ VBI Locum vult Mutare,
calis. 53. ² Per medium transuolare
3. Neutiquàm adigitur.

3 Nec Localis ejus Motus
In Instanti manet Totus;
Tempore perficitur.

¹ ACTVS mentis Angelorum
Natura non est illorum,

Cognitio.
54. 5.

² Non est Existentia.

³ Facultas Intellectiua
Non est ipsis Substantiua,
Sed Accidentaria.

⁴ In his nulla Patientis
Intellectûs & Agentis
Distinctio ponitur.

⁵ In his nullus Sentiendi,
Sed solus Intelligendi
Actus deprehenditur.

¹ PER Naturam, vt Impressam
Speciem, vel vt Expressam,
Cuncta non percipiunt.

*Medium
cognitio-
nis. 55. 3.*

² Sed vtuntur Speciebus
Congenitis, quas ex Rebus
Nequaquam accipiunt.

³ Nati sunt Superiores
Per vniuersaliores
Species cognoscere.

¹ SE, ² Sodales, ³ atque Numen,
Per solum Naturæ lumen
Possunt apprehendere.

*Cognitio
immate-
rialium.*
56. 3.

*Cognitio
materialium. 57.
.5.* ¹ SUBSUNT res Materiales,
² Et Singulares, quâ tales,
Eorum notitiæ.

³ His Futura non sunt plana,
⁴ His occulta sunt Arcana
Tâm Cordis, ⁵ quàm Gratia.

*Modus co-
gnitionis. 58. 7.* ¹ NON sunt in Actu quandoquè,
In Potentiâ quandoquè;
² Plura Simul capiunt.

³ Non cognoscunt Discurrendo,
⁴ Componendo, Diuidendo,
⁵ Falsitatem nesciunt.

⁶ Cum una sit Matutina,
Et altera Vespertina,
⁷ Duplex est Cognitio.

Voluntas. 59. 4. ¹ VI donantur Appetente,
² Quæ differt à Cognoscente;
³ Donantur Arbitrio.

⁴ Quod vocamus Irascentem
Partem, & Concupiscentem
A se procùl abigunt.

*Amor 60.
.5.* ¹ DILECTIONE Natiuâ
Gaudent, ² sicut Electiuâ;
³ Vtrâque se Diligunt.

⁴ Fratres

⁴ Fratres amant tanquàm Sese,
⁵ Deum amant plusquàm Sese
 Amore spontaneo.

¹ ESSE Factum ² & Inceptum
 Adepti, (³ non ante cœptum
 Orbem,) ⁴ in Empyreo.

*Productio
 in esse na-
 tura. 61.
 4.*

¹ Mox Beati non sunt facti;
² Ad Deum Gratiâ tracti;
³ In Gratiâ conditi.

*Productio
 in esse gra-
 tia & glo-
 ria. 62. 9.*

⁴ Gloriam, quam meruerunt,
⁵ Post vnam obtinuerunt
 Actionem meriti.

⁶ Naturalium virtuti
 Adaptata consecuti
 Supernaturalia.

⁷ Innatam Cognitionem,
 Paremque Dilectionem
 Conseruant in Patriâ.

⁸ Vbi Peccati Defectum
 Non admittunt, ⁹ nec Profectum.
 In possessâ Gloriâ.

¹ ANGELI possunt Peccare,
² Superbiâ laborare,
 Sicut & Inuidiâ.

*Malitia.
 63. 9.*

B

18 HYMNI ANGELICI

³ Se Cupiuit coæqualem
Dæmon Deo ; ⁴ Naturalem
Non habet Malitiam.

⁵ Quo fuit puncto Creatus,
Nullam Numini Reatus
Intulit injuriam.

⁶ Ipsius Creationem
Inter & Defectionem ,
Nullum fuit spatium.

⁷ Primus erat qui peccavit,
⁸ Et complures provocavit
Ad Culpæ consortium.

⁹ Attamen Innoxiorum
Multò major quàm Lapsorum
Firma stetit copia.

Pena. 64. ¹ Hi non prorsus Obcæcati,
² Sed sunt prorsus Obfirmati,
In suâ Malitiâ.

³ Doloribus exercentur ,
⁴ Hoc aëre coercentur
Ad Agonem Hominis.

Rerû cor- ¹ CORPORATÆ profluxerunt
porearum Res à Deo , ² prodierunt
creatio. In honorem Numinis.
65. 4.

³ Has minimè concreauit,
⁴ Neque Formas efformauit
 Cœlitum industria.

¹ Non antecessit Informis,
² Non est in omni conformis
 Corpore Materia.

Rerū cor-
 porearum
 distinctio.
 66. 4.

³ Empyreum exornatum.
⁴ Tempus simul esse natum
 Cum eâdem creditur.

¹ De Spiritu quæ negatur
 Lux, ² Corpus non affirmatur,
³ Sed Qualitas dicitur.

OPVS Pri-
 mæ Diei.
 67. 4.

⁴ In Distinctione Rerum,
 Lucem in Primâ Dierum
 Exoriri decuit.

¹ POSTERA die confectum
 Firmamentum ² Aquis tectum;
³ Has ab illis secuit.

Secunda.
 68. 4.

⁴ Terram vnam Cœli plures
 Cingunt, sicut vnum plures
 Centrum Cingunt Circuli.

¹ TERTIA moles Aquarum
 Confluxerunt, ² & Plantarum
 Germinarunt Surculi.

Tertia. 69.
 2.

B ij

Quarta. ¹ QUARTA dedit Luminosa
70.3. Corpora, ² iustâ de causâ,
³ Quæ non sunt Viuentia,

Quinta. ¹ AVES Quintâ didicerunt
71.1. Volare, Pisces cœperunt
Pernatare Maria.

Sexta. ¹ SEXTA fuit Grex eductus
72.1. Pecorum, Homo productus
Vniuersis præfuit.

Septima ¹ SEPTIMAM, in quâ compleuit
Dies. 73.3. Deus opus, ² & quieuit,
³ Sibi Sacram voluit.

Septē Dies ¹ CVM Septena describatur
in Cōmu- Benē dies, ² non dicatur
ni. 74.3. Vnica, sed Plurima.

³ In illâ Descriptione,
Scriptura locutione
Vtitur aptissimâ.

ANIMAE ¹ ANIMAM ne corpus puta,
HYMNA- ² Subsistenti nostræ ³ Bruta
NAE Na- Obtinent oppositam.
174.75.7.

⁴ Nec hominem illam dicas,
⁵ Nec ex Materiâ ducas
Et Formâ compositam.

6 Dic potius Immortalem,
7 Et Angelo non æqualem
Naturæ principijs.

1 Hæc Corpori sociatur
2 Vt Forma, 2 quæ variatur
Pro subjectis varijs.

*Vnio cum
corpore.
76. 8.*

3 Vnius Animam vnâ,
4 Vt vnius Formam vnâ,
5 Bellè junctam dicimus.

6 Non vnitam Accidente,
7 Vel medio vinciente
Corpusculo credimus.

8 In Toto Corpore, Totam
Se Præsentem sistit, Totam,
In singulis Partibus.

1 AB Anima distinguuntur
2 Potentiæ, 2 diuiduntur
3 Objectis & actibus.

*Potētia in
genere, 77.
8.*

4 Ordine sibi cohærent,
5 Animæ simul inhærent,
6 Ex quâ simul prodeunt.

7 Hæc ex illâ deriuatur;
8 Cùm Anima Separatur,
Quædam statim percunt.

Potētia vegetatiua & sensitiua. 78.4. ¹ QVINVM Genus est earum;
² Trium Vegetatiuarum
 Numerum probaueris.

³ Vt Quinque Sensus Externos,
⁴ Itā Quatuor Internos,
 Congruē distinxeris.

Potentia intellectiua. 79.13. ¹ FACULTAS Intellectiua,
² Cum sit in suis Passiua
 Operationibus,

³ Alter Agens Intellectus
⁴ Animæ fuit adjunctus,
⁵ Non vnus in omnibus.

⁶ Sedet in Intellectiuâ
 Parte Vis Memoratiua,
⁷ Et hæc Intellectus est.

⁸ Ratio, ⁹ siuè Superna,
 Siuè dicatur Inferna,
 Cum hoc vna virtus est.

¹⁰ Vt ab actu virtus differt,
 Intellectus ita differt
 Ab Intelligentiâ.

¹¹ Hic prout Speculatiuus,
 Et Praxeos directiuus,
 Est vna potentia.

¹² Synderesim appellabis
 Habitum, ¹³ existimabis
 Actum Conscientiam.

¹ FACULTATEM Appetitum,
² Iure dicas bipartitum.
 In binam potentiam.

*Potentia
 Appetiti-
 ua. 80. 2.*

¹ NULLATENVS Cognoscentem,
 Sed vim tantum Appetentem
 Sonat Sensualitas.

*Sensuali-
 tas. 81. 3.*

² Et hæc quidem geminatur,
 In duas vires secatur,
³ Rationi subditas.

¹ VOLUNTAS necessitate
 Vult quædam; ² ex libertate
 Se quibusdam admouet.

*Voluntas.
 82. 5.*

³ Hæc ex innato defectu
 Inferior Intellectu,
⁴ Intellectum præmouet.

⁵ In eâ Concupiscentis,
 Et virtutis Irascentis,
 Discrimen fictitium.

¹ NOSTRVM ² dicit Facultatem
³ Appetentem, ⁴ Voluntatem,
 Liberum Arbitrium.

*Liberum
 arbitriū.
 83. 4.*

Cognitio rerum corporearum. 1 INTELLECTV mens cognoscit
Corporea, 2 sed non nōscit
Per suam Essentiam.
84. 8.

3 Nec speciebus innatis
Vtitur, 4 nec ministratis
Per Intelligentiam.

5 In Ideis fit Æternis
6 Nostra nascens ab Externis
Rebus intellectio.

7 Ad Phantasma nō vertatur,
8 Aut si Sensus alligatur,
Mens caret iudicio.

Modus & ordo intelligendi. 1 QVÆ species Abstrahuntur,
2 Sunt id quo percipiuntur
Objecta corporea.
85. 8.

3 Prior est Communiorum
Cognitio; 4 Plurimorum
Datur simultanea.

5 Intellectus Componendo
Procedit & Dividendo,
6 Aliàs non fallitur.

7 Mente perspicaciori,
Objectum penitiori
Recessu conspicitur.

8 Est

³ Est diuifibile Totum
 Quadantenùs ante notum
 Quàm Indiuifibile.

¹ SINGVLARE, ² finitumque,
³ Contingensque, ⁴ futurumque;
 Est intelligibile.

*Obiectum
 in rebus
 materia-
 libus. 86.
 4.*

¹ ANIMA se non cognoscit
 Per se, ² nec habitus noscit
 Per horum effentiam.

*Cognitio
 fui. 87.4.*

³ Intellectùs facultatis
 Actuum, ⁴ & voluntatis,
 Obtinet notitiam.

¹ MENTES in se non attingit,
² Ad has ductu non pertingit
 Rerum sensibilibum.

*Cognitio
 rerum su-
 periorum.
 88. 3.*

³ Quod ab eâ cognoscatur,
 Deus primum non putatur
 Objectorum omnium.

¹ A CORPORE segregata
 Cognoscit; ² hanc separata
 Non latet substantia.

*Cognitio
 in statu se-
 parationis,
 89. 8.*

³ Cuncta nouit indistinctè
 Naturalia, ⁴ distinctè
 Quædam singularia.

C

⁵ Scientiæ partæ seruans
 Habitus, ⁶ actus obseruans,
⁷ A locis absoluitur.

⁸ Sine reuelatione,
 Natiuâ cognitione,
 Nescit quid hîc agitur.

Productio. ¹ EST ens factum, ² ex non ente,
^{90. 4.} ³ Deo solo producente,
⁴ Non ante corpusculum.

Productio ¹ ISTUD ex limo confectum
 corporis ² A solo Deo ³ perfectum,
 primi ho- ⁴ Testatur Oraculum. *a*
 minis. ^{91.}

^{4.} *Productio* ¹ MULIEREM tunc plasmavit,
 fœminæ. ² Viri ³ costam animavit,
^{92. 4.} ⁴ Sola Dei dextera.

Productio. ¹ IMAGINEM Dei præfert
 nis homi- Natura nostra, ² non refert
 nis finis. Mente carens altera.
^{93. 9.}

³ In Angelis enitescit
 Splendidiùs, ⁴ elucescit
 In quolibet homine.

⁵ Vibrat vnum Trinum Numen,
 Signatum super nos lumen
 Vultûs tui Domine.

^a Gen. 2. v. 7.

⁶ Penès mentem, ⁷ mentis actum,
⁸ Deum menti patefactum,
 Hæc Imago cernitur.

⁹ Similitudinem Dei
 Inter & Iconem Dei,
 Discrimen concipitur.

¹ DEVM Adam non videbat,
² Nec Angelos; ³ percallebat
 Cuncta, ⁴ falli nescius.

¹ GRATIAM, ² & passionem,
³ Virtutes habebat omnes,
⁴ Et meritum amplius.

¹ TUNC Brutis dominabatur,
² Et cæteris utebatur
 Rebus ad arbitrium.

³ Pares omnes non fuissent,
⁴ In alios habuissent
 Alij dominium.

¹ MORTIS erant, ² & dolorum
 Expertes, ³ per vim ciborum,
⁴ Et Vitalis Arboris.

¹ CONSTAT Generationem
 Fore ² per commixtionem
 Vtiusque corporis.

PRIME
 HOMINIS
 STATUS
Quoad in-
tellectum.

94. 4.
Quoad vo-
luntatem.
 95. 4.

Quoad do-
minium.
 96. 4.

Quoad cõ-
seruationẽ
Individui.
 97. 4.

Quoad cõ-
seruationẽ
speciei. 98.
 2.

*Quoad cō-*¹ MEMBRA promptè non mouissent
ditionem Recens nati, ² qui fuissent
naturalem Sexûs vtriûslibet.
prelis. 99.

^{2.}
*Quoad ju-*¹ IUSTVS erat procreandus,
*stitiâ pro-*² Sed non in hac confirmandus
lis. 100. 2. Iustitiâ quilibet.

*Quoad sciē-*¹ NON omni cognitione,
*tiam pro-*² Nec perfectâ ratione
lis. 101. 3. Infans esset præditus,

*Quoad lo-*¹ IN terrenum, ² incolendum,
cum. 102. Paradisum ³ excolendum,
4. ⁴ Adam est transpositus.

CREATV-¹ HVNC aliquis Regit Mundum,
R ARVM ² Qui nonnihil extrâ mundum,
Guberna-
tio. 103. 8. Ut finem assequitur.

³ Orbem vnum Regit vnus;
⁴ Ex Regimine non vnus
Effectus consequitur.

⁵ Sibi subdit vniuersa,
⁶ Quæ voluit per diuersa
Instrumenta regere.

⁷ Præter ejus voluntatem,
⁸ Siue contrâ potestatem,
Nil potest accidere.

¹ RES conseruat ² mediatè;
 Quas, ³ (cùm præstet facultate,)
⁴ Ad nihil non redigit.

*Conserua-
 tio. 104.
 4.*

¹ MĀTERIAM, ² corpus, ³ mentem,
⁴ Vim transmutat appetentem,
⁵ Causas intùs dirigit.

*Immuta-
 tio. 105. 8.*

⁶ A cursu rerum recedit,
⁷ Et miracula tunc edit,
⁸ Inter se disparia.

¹ ANGELVS illuminatur
 Ab Angelo, ² non mutatur
 Libera potentia.

*ANGELO-
 RVM il-
 luminatio.
 106. 4.*

³ Non Minor Superiorem,
⁴ Sed Major Inferiorem
 Suo donat lumine.

¹ INTER se confabulantur,
² Superiores affantur,
³ Loquuntur cum Numine.

*Locutio.
 107. 5.*

⁴ Locis non impediuntur;
⁵ Dùm priuatim colloquuntur,
 Non audiunt alij.

¹ NUMERVS Hierarchiarum
 Hos distinguit; ² variarum,
 Sunt ordines varij.

*Benorum
 coordina-
 tio. 108.
 2.*

C iij

3 Sunt Ordinum singulorum;
Quamplurimi; 4 diuerforum
A naturâ graduum.

5 Sapienter appeilati,
6 Eleganter ordinari,
7 Manent in perpetuum.

8 Inter ipsos adlegemur,
Et ad sedes euehemur,
Quas habebant perdit.

Malorum 1 Et hi quidem ordinantur,
coordinatio. 109. 4. 2 Præsumt, 3 non illuminantur,
4 Et sunt bonis subditi.

Operatio 1 CORPORA tractant Mentem,
in res corporeas. 110 2 Materiam non valentes
4. Ad nutum subicere.

3 Hæc locali motu possunt
Transmutare, 4 sed non possunt
Miracula facere.

Operatio 1 MENTEM nostram illustrare,
in homines. 111. 2 Non voluntatem versare,
4. Suis queunt viribus.

3 Sed vim imaginatiuam,
4 Vt & quamuis sensitiuam,
Suis subdunt viribus.

¹ MINISTRATVRI mittuntur,
² Non omnes, ³ nec qui dicuntur
 Assistere Numini.

*Missio. 112.
 4.*

⁴ Nec secundæ qui vocantur
 Hierarchiæ, delegantur
 Ordines tergemini.

¹ Ab his homo custoditur,
² Vnus ab vno munitur,
³ Ex choro nouissimo.

*Promissio
 Protectio.
 113. 8.*

⁴ Vnusquisque ⁵ vixdum natus,
⁶ Ad mortem vsque seruatus
 Zelo constantissimo.

⁷ Neque tamen affligantur
 De malis quæ tolerantur
 A suis clientibus.

⁸ Interdum digladiantur;
 Et inter se dissecantur
 Opinionibus.

¹ Nos acriter impugnare,
² Et malignè nos tentare
 Dæmonis est proprium.

*Malorum
 Impugna-
 tio. 114.
 5.*

³ Non omnium peccatorum
 Author est; ⁴ Miraculorum
 Author est fallacium.

C iij

5 Cessat victus prouocare,
Expugnatus impugnare,
Compotem victoriæ.

Actio cor- 1 CORPVS habet actiones;
poralis 2 Seminales rationes
creaturæ. Insident materiæ.
115. 6.

3 Sunt motus inferiorum,
4 Non actuum humanorum
Sub cœli dominio.

5 Huic Dæmones non subduntur,
6 Huic subdita rapiuntur
Motu necessario.

Fatum. 1 FATVM extat 2 in creatis,
116. 4. 3 Immobilis firmitatis,
4 Cui non subsunt omnia.

Actio ho- 1 A NOBIS Homo docetur,
minis. 117. 2 Non Angelus; 3 non mouetur
4. Per mentem materia.

4 Corpus ab hâc separatâ,
Sed virtute non innatâ,
Localiter agitur.

Translatio 1 CVM semine, sensitiva;
hominis 2 Non autem intellectiva
quoad ani- Anima traducitur.
mam. 118.
3.

³ Humanas ab ortu mundi
Non ortas, sed nunc infundi
Videtur perspicuum.

¹ CONVERSIO nutrimenti
Fit in carnem; ² alimenti
Semen est superfluum.

Propaga-
tio corpo-
ris. 119. 2.

Explicit Canticum primum.

HYMNVS ANGELICVS.

CANTICVM SECVNDVM

SEV

PRIMA SECVNDÆ

22. 114. AA. 619.

Vltimus
finis in ge-
nere. q. 1.
aa. 8.

HOMO ² non solus ob finem
Agit ³ actûs juxta finem
Species est propria.

⁴ Est vltimus finis vnus,
⁵ Vnius hominis vnus,
⁶ Propter quem vult omnia.

⁷ Hic omnibus est communis
Hominibus, & est communis
Creaturis omnibus.

BEATI- ¹ FOELICITAS non in vanis
TVDINIS Opibus, ² non in mundanis
Objectum, Consistit honoribus.
2. 8.

3 Non in Famâ, 4 Potestate,
5 Bono carnis, 6 Voluptate,
7 Bono mentis 8 condito.

1 BEATITATEM formalem
Creatam, 2 actum vitalam;
3 Non sensuum, dicito.

*Forma. 3.
8.*

4 Nam partis intellectiue,
Mentis 5 quâ speculatiue
Hæc est operatio.

6 Non quorumuis est scitorum;
7 Nec ipsorum Angelorum,
8 Sed est Dei Visio.

1 IN Fœlicitatis bonis
Bonum delectationis
2 Non est, pars potissima.

*Appendi-
cis. 4. 8,*

3 Comprehensio dilecti
Desideratur objecti;
4 Voluntas rectissima.

5 Vt insuper sit perfecta,
Corpus, 6 & corporis recta
Iuuat dispositio.

7 Non bonorum externorum
Copiâ, 8 non amicorum
Eget contubernio.

Adeptio.
s. 8. ¹ Homo potest esse foelix;
² Hic plùs illo; ³ Nemo foelix
Hoc in Orbe visitur.

⁴ Semel foelix semper foelix;
⁵ Vi naturæ solâ foelix
Nemo constituitur.

⁶ Nos beare non est curæ
Altioris creaturæ,
Sed hoc Deo competit.

⁷ Foelix status est factorum
Merces operum bonorum,
⁸ Quem nemo non appetit.

Volunta-
rium 6, 8. ¹ VOLUNTARIUM perfectum
Est in nobis, ² imperfectum
Est in animantibus,

³ Actu dempto reperitur,
⁴ In omnibus inuenitur
Voluntatis actibus.

⁵ Vis id tollit, ⁶ non Formido,
⁷ Eius est causa Libido,
⁸ Vt & Ignorantia.

Circūstan-
tiæ huma-
norum a-
ctuum. 7. ¹ CIRCVMSTANTIÆ nostrorum
Sunt actuum humanorum
Quædam accidentia.

² A Theologo docenda,
³ Ex Philosopho promenda;
⁴ Duo sunt primaria.

¹ VOLVNTAS in Bonum tantum;
 Tendit, ² non in finem tantum;
³ Sed simul in media.

VOLVN-
 TATIS Ob-
 jectum. 8.

¹ PER mentem, ² Per appetitum,
³ Per se, ⁴ Per foras quæsitum
 Objectum impellitur.

3.
 Motuum;
 9. 6.

⁵ Hæc à coelo non mouetur
⁶ Sed à Deo præmouetur,
 Cui soli subijcitur.

¹ QVÆDAM amat ex naturâ,
² Nec libertatis jactura
 Ex objecto sequitur.

Modus quo
 mouetur.
 10. 4.

³ Necessitatem, permota
 Appetitu, ⁴ vel præmota
 à Deo, non patitur.

¹ FRUITVR (² quod belluinæ
 Non est vîs) ³ Vltimo fine,
⁴ Quem nondum obtinuit.

ACTVS
 Fruitionis
 11. 4.

¹ INTENDIT ² quosuis ³ disjunctos
⁴ Fines, medijs adjunctos;
⁵ Quod Brutis non congruit.

Intentio-
 nis. 12. 5.

Electiois. ¹ IPSIVS est, ² non Brutorum,
13. 6. ³ Media ⁴ faciendorum
Operum eligere.

⁵ Possibilis judicetur
Finis, ob quem exercetur
Electio ⁶ liberè.

Consilij. ¹ CONSILIO vestigamus
14. 6. ² Media, ³ quibus tractamus
⁴ Aliquod negotium.

⁵ Ordine resolutivo,
⁶ Non autem infinitivo
Procedit Consilium.

Consensus ¹ VOLUNTATIS, ² non Brutorum
15. 4. Consensus est, ³ Mediorum,
⁴ Summæ partis animi.

Vsûs. 16. ¹ Est eiusdem actus vsûs;
4. ² Hic à Brutis est exclusus:
³ Non est finis ultimi.

⁴ Poscit ordo rationis,
Vt actus Electionis,
Vsu sit anterior.

Imperij. ¹ IMPERIO, (quod est mentis
17. 9. Opus, ² non mente carentis,)
³ Vsus est posterior.

⁴ Qui iubetur & qui iubet
Vnus actus sunt ; ⁵ quò lubet
Voluntas inflectitur.

⁶ Menti, ⁷ parti sensitiuæ,
⁸ Non parti vegetatiuæ,
⁹ Sed membris præcipitur.

¹ FACTIS malis, factis bonis,
² Objectum, ³ Adjuncta, ⁴ Finis,
⁵ Species attribuunt.

BONITAS
ET MALI-
TIA Actuum
humanorum
in genere.
18. 11.

⁶ Eas quæ fine nascuntur,
⁷ Ex objecto quæ gignuntur
Sibi non substituunt.

⁸ Actus nec bonus nec malus
Specie, ⁹ bonus vel malus
Fit in indiuiduo.

¹⁰ Accidente vel mutatur
Species ¹¹ vel aggrauatur
Actibus contiguo.

¹ BONA voluntas objecto,
² Solo, ³ per mentem porrecto,
⁴ Dei legi consono.

Actus in-
terni vo-
luntatis.
19. 10.

⁵ Insons esse tunc desistit,
Dictamini cùm resistit
Veritati dissono.

⁶ Sed innocens non persistit,
Hæc quoties non obstitit
Erranti iudicio.

⁷ Fine bono fit hæc bona,
⁸ Semper non est tantum bona
Quantum est Intentio.

⁹ Pendet ex conformitate
Cum Diuinâ voluntate
Tota nostra probitas.

¹⁰ Penès volitum formale,
Non penès materiale,
Hæc esto conformitas.

Actus ex- ¹ PRAVITAS actûs interni
terni. 20. Prior extat quàm externi;
^{6.} ² Hæc ex illâ nascitur.

³ Quin est vna, ⁴ quæ completur
Per externam, ⁵ & augetur
Casu qui prænoscur.

⁶ Nullus actus studiosus
Coniunctim & Vitiosus
Est in Moris ordine.

Actuum ¹ RECTVM ² jure collaudatur
humano- Bonum opus, ³ præmiatur
rum con- ⁴ Ab Æterno Numine.
sectaria.

31. 4.

¹ IN

¹ IN Animâ Passiones

² Sunt quædam affectiones
Appetitûs ³ infimi.

PASSIO-
NUM Sub-
jectū. 22.
3.

¹ ALII sunt Irascentis,
Alij Concupiscentis,
Isti motus animi.

Differen-
tia. 23. 4.

² Priores quidem accessu,
Ad terminum & recessu
Sibi bellum inferunt.

³ Iræ nulli colluctantur;
⁴ Pacificè conuersantur,
Qui specie differunt.

¹ VT subduntur rationi,
Fiunt mali, fiunt boni,
² Non omnes sunt noxij.

Bonitas &
malitia.
24. 4.

³ Sic augmento sunt moralis
Bonitatis, ⁴ vt sint talis
Secundùm se nescij.

¹ NON solùm ad Irascentem;
Sed & ad Concupiscentem.
Ex his primi pertinent.

Ordo. 25.
4.

² Amor primus est istius
Affectuum, ³ Spes illius;
⁴ Quatuor præminent.

D

AMORIS ¹ AMOR est Cupiditatis
Natura. ² Passio, ³ sed Voluntatis
 26. 4. Dilectio propriè.

⁴ Assignatur duplex, alter
 Amicitia, cum alter
 Sit Concupiscentia.

Causa. 27. ¹ GIGNITUR ex bonitate,
 4. ² Cognita ³ conformitate,
⁴ Non ex Passionibus.

Effectus. ¹ COMMUNICAT unionem,
 28. 6. ² Mutuam inhætionem,
³ Extasim amantibus.

⁴ Hic inflammât eos zelo,
⁵ Hic non lædit eos telo,
⁶ Nec finit in otio.

Odium. ¹ ODI malum ² ex amore
 29. 6. ³ Odijs potentio-
⁴ re. Mihi non sum odio.

⁵ Verum non est odiosum;
⁶ In genere quid exosum
 Interdum respuitur.

Concupis- ¹ CUPIDITAS animalis
centia. 30. Appetitus, ² specialis
 4. Passio statuitur.

³ Est alia naturalis,
Alia non naturalis,
⁴ Quæ limites proterit.

¹ QVISQVE Delectationem
Sentit esse Passionem,
² Quæ momento præterit.

DELEC-
TATIONIS
Natura,
31. 8.

³ Cum Gaudio non confundi,
⁴ Voluntatem his perfundi,
⁵ Quæ superant alias,

⁶ Majores esse carnales
In Tactu, ⁷ non naturales
Quasdam, ⁸ & contrarias.

¹ CERTAM cunctæ consequuntur
Actionem, ² producuntur
Motu, ³ Spe, Memoriâ,

Causa. 32.
8.

⁴ Euascuntur ex Mœrore,
⁵ Ex aliorum labore,
⁶ Ex Beneficentiâ.

⁷ Iuuabit Similitudo,
⁸ Et, si qua sit pulchritudo,
Eius Admiratio.

¹ COR dilatant, ² sitis crescit
Per has ipsas, ³ mens hebescit,
⁴ Perficitur Actio.

Effectus.
33. 4.

D ij

Bonitas & malitia. 1 OMNES malæ non vocentur,
 2 Omnes bonæ non putentur;
 34. 4. 3 Quædam est quid optimum

4 Harum vsus Bonitatis
 Moralîs aut Prauitatis
 Signum est certissimum.

DOLORIS Natura. 1 RITE Dolor collocatur
 35. 8. Affectus, 2 & æstimatur
 Idem ac Tristitia.

3 Voluptates auersatur;
 4 Non omnibus aduersatur
 Quæcunque mæstitia.

5 Vllâ non sunt interceptæ
 A Contemplante perceptæ
 Spiritûs deliciæ.

6 Major appetitionis
 Vis est Delectationis,
 Quàm fugæ Tristitiæ.

7 Sunt dolorum interiorum
 Longè quàm exteriorum
 Majores molestiæ.

8 Congruentè explicabis,
 Et Quatuor numerabis
 Species Tristitiæ.

¹ Ex iacturâ Boni surgit
Dolor, (Sed minor exurgit
Quam Mali præsentia.)

Causa. 36.
4.

² Cupidinis è pruritu,
³ Vnitatis appetitu,
⁴ Potestate nimia.

¹ FACIT vt vis perturbetur
Addiscendi, ² mens grauetur,
³ Et languescat actio.

Effectus.
37. 4.

⁴ Fert corpori detrimenta,
Plura quàm quæuis inuenta
In homine Passio.

¹ OMNI Delectatione,
² Fletu, ³ Miseratione,
Lenitur Tristitia.

Remedia.
38. 5.

⁴ Actus Contemplatiuorum
⁵ Somnus, Vfus balneorum,
Sunt eius Remedia.

¹ BONA quædam, ² honestate
Præstat, ³ & vtilitate;
⁴ Nec malum est maximum.

*Bonitas &
malitia.*
39. 4.

¹ EST inter motum Sperandi,
Et actum Desiderandi,
Discrimen latissimum.

Spes. 40.
8.

Subiectū. ¹ IN corpore, ² facultate,
50. 6. ³ Sensu, ⁴ mente, ⁵ voluntate,
⁶ In Angelis positus.

Diuisio ex ¹ ADMITTENDVS est innatus,
parte cau- ² Actu ³ crebro comparatus,
sa. 51. 4. ⁴ Infusus diuinitūs.

Augmen- ¹ SVSCIIT intensiōem,
tum. 52. 3. ² Sed non per additionem,
³ Nec per actum quemlibet.

Corruptio. ¹ VEL penitūs hunc amittit,
53. 3. ² Vel admodū hunc remittit,
³ Quisquis actus cohibet.

Distinctio. ¹ PLVRES simul conjunguntur
54. 4. Vnâ sede, ² sejunguntur.
Objectis disparibus.

³ Siuè bonis siuè malis,
⁴ Non constat vnus totalis
Multis partialibus.

VIRT V. ¹ HABITVS ² actiuitate
TVM Na- Præstans ³ sicut bonitate,
tura. 55. Virtus ⁴ circumscribitur.
4.

Subiectū. ¹ POTENTIIS hæc adhæret;
56. 6. ² Vna multis non inhæret;
³ In mentem inseritur.

4 Vini

4 Vim sensûs Appetitiuam,
 (5 Non autem Apprehensiuam,)
 6 Voluntatem perficit,

1 HABITVS Intellectricem
 Vim, prout Speculatricem,
 Virtus 2 Triplex afficit.

*Intelle-
 ctualium
 distinctio.
 57. 6.*

3 Ars est virtus, 4 seponenda
 A Prudentiâ, 5 ponendâ
 6 Cum Tribus Comitibus.

1 HINC, non omnes sunt Morales;
 2 Quæ sunt Intellectuales,
 Distant à Moralibus.

*Moralium
 distinctio
 ab Intelle-
 ctualibus.
 58. 5.*

3 Ita, bene diuidentur
 4 Illæ cum His conjunguntur,
 5 Et vice contrariâ.

1 MORALIS non habeatur
 Passio, 2 quamuis jungatur
 Cum hac 3 & Tristitiâ.

*Moralium
 Habitudo
 ad Passio-
 nes. 59. 5.*

4 Circa Passiones omnis
 Non versatur, 5 verùm omnis
 Iisdem annectitur.

1 NON est vna; 2 Passionum
 Directrix ab Actionum
 Rectrice distinguitur.

*Moralium
 distinctio
 ab inuicē,
 60. 5.*

E

Electiois. ¹ IPSIVS est, ² non Brutorum,
13. 6. ³ Media ⁴ faciendorum
Operum eligere.

⁵ Possibilis judicetur
Finis, ob quem exercetur
Electio ⁶ liberè.

Consilij. ¹ CONSILIO vestigamus
14. 6. ² Media, ³ quibus tractamus
⁴ Aliquod negotium.

⁵ Ordine resolutivo,
⁶ Non autem infinitivo
Procedit Consilium.

Consensus ¹ VOLUNTATIS, ² non Brutorum
15. 4. Consensus est, ³ Mediorum,
⁴ Summæ partis animi.

Vsûs. 16. ¹ Est eiusdem actus vsus;
4. ² Hic à Brutis est exclusus:
³ Non est finis ultimi.

⁴ Poscit ordo rationis,
Ut actus Electionis,
Vsu sit anterior.

Imperij. ¹ IMPERIO, (quod est mentis
17. 3. Opus, ² non mente carentis,)
³ Vsus est posterior.

⁴ Qui iubetur & qui iubet
Vnus actus sunt ; ⁵ quò lubet
Voluntas inflectitur.

⁶ Menti, ⁷ parti sensitivæ,
⁸ Non parti vegetativæ,
⁹ Sed membris præcipitur.

¹ FACTIS malis, factis bonis,
² Objectum, ³ Adjuncta, ⁴ Finis,
⁵ Species attribuunt.

BONITAS
ET MALI-
TIA Actuum
humanorum
in genere.
18. 11.

⁶ Eas quæ fine nascuntur,
⁷ Ex objecto quæ gignuntur
Sibi non substituent.

⁸ Actus nec bonus nec malus
Specie, ⁹ bonus vel malus
Fit in indiuiduo.

¹⁰ Accidente vel mutatur
Species ¹¹ vel aggrauatur
Actibus contiguo.

¹ BONA voluntas objecto,
² Solo, ³ per mentem porrecto,
⁴ Dei legi consono.

Actus in-
terni vo-
luntatis.
19. 10.

⁵ Insons esse tunc desistit,
Dictamini cùm resistit
Veritati dissono.

⁶ Sed innocens non persistit,
Hæc quoties non obstitit
Erranti iudicio,

⁷ Fine bono fit hæc bona,
⁸ Semper non est tantum bona
Quantum est Intentio.

⁹ Pendet ex conformitate
Cum Diuinâ voluntate
Tota nostra probitas.

¹⁰ Penes volitum formale,
Non penes materiale,
Hæc esto conformitas.

Actus ex- ¹ PRAVITAS actus interni
terni. 20. Prior extat quam externi;
^{6.} ² Hæc ex illâ nascitur.

³ Quin est vna, ⁴ quæ completur
Per externam, ⁵ & augetur
Casu qui prænoscitur.

⁶ Nullus actus studiosus
Coniunctim & Vitiosus
Est in Moris ordine.

Actuum
humano-
rum con-
secraria.
^{21. 4.} ¹ RECTVM ² jure collaudatur
Bonum opus, ³ præmiatur
⁴ Ab Æterno Numine.

I IN

¹ IN Animâ Passiones

² Sunt quædam affectiones
Appetitûs ³ infimi.

PASSIO-
NUM Sub-
jectâ. 22.
3.

¹ ALII sunt Irascentis,
Alij Concupiscentis,
Isti motus animi.

Differen-
tia. 23. 4.

² Priores quidem accessu,
Ad terminum & recessu
Sibi bellum inferunt.

³ Iræ nulli colluctantur;
⁴ Pacificè conuersantur,
Qui specie differunt.

¹ VT subduntur rationi,
Fiunt mali, fiunt boni,
² Non omnes sunt noxij.

Bonitas &
malitia.
24. 4.

³ Sic augmento sunt moralis
Bonitatis, ⁴ vt sint talis
Secundùm se nescij.

¹ NON solùm ad Irascentem;
Sed & ad Concupiscentem.
Ex his primi pertinent.

Ordo. 25.
4.

² Amor primus est istius
Affectuum, ³ Spes illius;
⁴ Quatuor præeminent.

D

AMORIS ¹ AMOR est Cupiditatis
Natura. ² Passio, ³ sed Voluntatis
 36. 4. Dilectio propriè.

⁴ Assignatur duplex, alter
 Amicitia, cum alter
 Sit Concupiscentia.

Causa. 27. ¹ GIGNITVR ex bonitate,
 4. ² Cognita ³ conformitate,
⁴ Non ex Passionibus.

Effectus. ¹ COMMVNICAT vnionem,
 28. 6. ² Mutuam inhætionem,
³ Extasim amantibus.

⁴ Hic inflammat eos zelo,
⁵ Hic non lædit eos telo,
⁶ Nec finit in otio.

Odium. ¹ ODI malum ² ex amore
 29. 6. ³ Odijs potentiore.
⁴ Mihi non sum odio.

⁵ Verum non est odiosum;
⁶ In genere quid exosum
 Interdum respuitur.

Concupiscentia. 30. ¹ CVPIDITAS animalis
 4. Appetitûs, ² specialis
 Passio statuitur.

³ Est alia naturalis,
Alia non naturalis,
⁴ Quæ limites proterit.

¹ QVISQVE Delectationem
Sentit esse Passionem,
² Quæ momento præterit.

DELEC-
TATIONIS
Natura.
31. 8.

³ Cum Gaudio non confundi,
⁴ Voluntatem his perfundi,
⁵ Quæ superant alias,

⁶ Majores esse carnales
In Tactu, ⁷ non naturales
Quasdam, ⁸ & contrarias.

¹ CERTAM cunctæ consequuntur
Actionem, ² producuntur
Motu, ³ Spe, Memoriâ,

Causa. 32.
8.

⁴ Euascuntur ex Mœrore,
⁵ Ex aliorum labore,
⁶ Ex Beneficentiâ,

⁷ Iuuabit Similitudo,
⁸ Et, si qua sit pulchritudo,
Eius Admiratio.

¹ COR dilatant, ² sitis crescit
Per has ipsas, ³ mens hebescit,
⁴ Perficitur Actio.

Effectus.
33. 4.

D ij

Bonitas & malitia. 1 OMNES malæ non vocentur,
 2 Omnes bonæ non putentur;
 34. 4. 3 Quædam est quid optimum

4 Harum vsus Bonitatis
 Moralîs aut Prauitatis
 Signum est certissimum.

DOLORIS Natura. 1 RITE Dolor collocatur
 35. 8. Affectus, 2 & æstimatur
 Idem ac Tristitia.

3 Voluptates auersatur;
 4 Non omnibus aduersatur
 Quæcunque mæstitia.

5 Vllâ non sunt interceptæ
 A Contemplante perceptæ
 Spiritûs deliciæ.

6 Major appetitionis
 Vis est Delectationis,
 Quàm fugæ Tristitiæ.

7 Sunt dolorum internorum
 Longè quàm exteriorum
 Majores molestiæ.

8 Congruentè explicabis,
 Et Quatuor numerabis
 Species Tristitiæ.

¹ Ex iacturâ Boni surgit
Dolor, (Sed minor exurgit
Quam Mali præsentia.)

Causa. 36.
4.

² Cupidinis è pruritu,
³ Vnitatis appetitu,
⁴ Potestate nimia.

¹ FACIT vt vis perturbetur
Addiscendi, ² mens grauetur,
³ Et languescat actio.

Effectus.
37. 4.

⁴ Fert corpori detrimenta,
Plura quàm quæuis inuenta
In homine Passio.

¹ OMNI Delectatione,
² Fletu, ³ Miseratione,
Lenitur Tristitia.

Remedia.
38. 5.

⁴ Actus Contemplatiuorum
⁵ Somnus, Vfus balneorum,
Sunt eius Remedia.

¹ BONA quædam, ² honestate
Præstat, ³ & vtilitate;
⁴ Nec malum est maximum.

*Bonitas &
malitia.*
39. 4.

¹ EST inter motum Sperandi,
Et actum Desiderandi,
Discrimen latissimum.

Spes. 40.
8.

² In appetitu ³ Brutorum
Spes residet, ⁴ miserorum
Hostis Desperantium.

⁵ Est Experti, ⁶ Iunioris,
Ebrij, Spes, ⁷ fons amoris,
⁸ Agenti præsidium.

TIMORIS ¹ AFFECTVS est ² specialis
Naturæ. Timor ³ quidam naturalis;
41. 4. ⁴ Cujus sex sunt species.

Objecta. ¹ MALA ² Naturæ timenda
42. 6. ³ Sed non Culpæ, ⁴ metuenda
Ipsa Metûs facies.

⁵ Repentina plûs timemus
Mala, ⁶ quibus non valemus
Afferre remedium.

Causæ. ¹ Ex Amore procreari
2. Metus potest, ² generari
Ex defectu virium.

Effectus. ¹ CONTRAHIT, ² & consulentes
44. 4. Timor facit, ³ & trementes,
⁴ Et ad opus habiles.

Audacia. ¹ His Audaces opponuntur,
45. 4. ² Qui spe multùm eriguntur,
³ Vbi non sunt debiles,

4 Efferuescunt in aggressu,
Deferuescunt in progressu
Vrgentis discriminis.

2 AFFECTVS est specialis
Ira, 2 de bonis & malis,
3 Non in vi Cupidinis.

IRAE Na-
tura. 46.
8.

4 Ratione temperatur,
5 Naturæ contemperatur
Plûs Concupiscentiâ.

6 Plûs odio commendatur;
7 Iusta vel injusta datur
8 Triplex Iracundia.

1 QUIDQVÎD sit ejus motium,
Ei semper est nocium,
Quem Ira corripuit.

Causa. 47
4.

2 Contemptu, 3 Nobilitate,
4 Contemnentis Vilitate,
Irâ quis excanduit.

1 QVIS ex eâ delectatur,
2 Cor æstuat, 3 mens turbatur,
4 Et vox intercluditur.

Effectus.
48. 4.

1 QUALITAS 2 determinata,
3 Et ad actus ordinata,
Habitus 4 exigitur.

HABI-
TIVVM
Natura.
49. 4.

Subiectū. ¹ IN corpore, ² facultate,
50. 6. ³ Sensu, ⁴ mente, ⁵ voluntate,
⁶ In Angelis positus.

Diuisio ex ¹ ADMITTENDVS est innatus,
parte cau- ² Actu ³ crebro comparatus,
sa. 51. 4. ⁴ Infusus diuinitus.

Augmen- ¹ SVSCIIIT intensionem,
tum. 52. 3. ² Sed non per additionem,
³ Nec per actum quemlibet.

Corruptio. ¹ VEL penitus hunc amittit,
53. 3. ² Vel admodum hunc remittit,
³ Quisquis actus cohibet.

distinctio. ¹ PLVRES simul conjunguntur
54. 4. Vnâ sede, ² sejunguntur.
Objectis disparibus.

³ Siuè bonis siuè malis,
⁴ Non constat vnus totalis
Multis partialibus.

VIRTU. ¹ HABITVS ² actiuitate
TVM NA- ³ Præstans sicut bonitate,
tura. 55. ⁴ Virtus ⁴ circumscribitur.
4.

Subiectū. ¹ POTENTIIS hæc adhæret;
56. 6. ² Vna multis non inhæret;
³ In mentem inseritur.

4 Vini

4 Vim sensûs Appetitiuam,
 (5 Non autem Apprehensiuam,)
 6 Voluntatem perficit,

1 HABITVS Intellectricem
 Vim, prout Speculatricem,
 Virtus 2 Triplex afficit.

*Intellectu-
 alium
 distinctio.
 57. 6.*

3 Ars est virtus, 4 seponenda
 A Prudentiâ, 5 ponendâ
 6 Cum Tribus Comitibus.

1 Hinc, non omnes sunt Morales;
 2 Quæ sunt Intellectuales,
 Distant à Moralibus.

*Moralium
 distinctio
 ab Intellectu-
 alibus.
 58. 5.*

3 Ita, bene diuidentur
 4 Illæ cum His junguntur,
 5 Et vice contrariâ.

1 MORALIS non habeatur
 Passio, 2 quamuis jungatur
 Cum hac 3 & Tristitiâ.

*Moralium
 Habitudo
 ad Passiones.
 59. 5.*

4 Circa Passiones omnis
 Non versatur, 5 verùm omnis
 Iisdem annectitur.

1 NON est vna; 2 Passionum
 Directrix ab Actionum
 Rectrice distinguitur.

*Moralium
 distinctio
 ab inuicem
 60. 5.*

E

³ Multæ regunt Actiones,
⁴ Multæ regunt Passiones,
⁵ Objectis multiplices,

Cardinalium Natura. 61. 5. ¹ QVÆ dicuntur Cardinales,
² Cense ³ solas Principales,
⁴ Distinctas, ⁵ Quadruplices.

Theologicarum Natura. 62. 4. ¹ THEOLOGICÆ ² secedunt
 Ab His, ³ & Tres ⁴ Sic incedunt,
 Fides, Spes, & Charitas.

Omnium causa. 63. 4. ¹ VIRTUTES non innascuntur;
² Acquiruntur, ³ Infunduntur;
⁴ Hinc patet diuersitas.

Medium. 64. 4. ¹ IN Medio ² rationis
 Consistunt, (exceptionis
 Sit locus Iustitiæ.)

³ Student Intellectuales
 Medio; ⁴ Theologales
 Sunt ab hoc eximix.

Connexio. 65. 5. ¹ SVNT Morales catenatæ
² Non absunt à Charitate,
³ Nec ab ipsis Charitas.

⁴ Fides & Spes Charitate
 Semper non sunt informatæ;
⁵ Semper cum his Charitas.

CANTICVM SECVNDVM. 51

¹ SIC omnes sunt inæquales ,

Æquali-

² Vt omnes fiant æquales

54. 66. 6.

In eodem homine,

³ Verùm Intellectuales

Digniore quàm Morales

Collocantur ordine.

⁴ Est Æquitas princeps sui,

⁵ Et Sapientia sui,

⁶ Vt & sui Charitas.

¹ QUÆ sunt Morum, ² Mentis, adsunt,

Duratio.

³ Fides ⁴ & Spes ⁵ prorsùs absunt

67. 6.

Post mortem, ⁶ stat Charitas.

¹ DISTINGVI Dona censemus

Dona. 68.

A Virtutibus; ² Egemus

6.

Illis ³ vt Habitibus.

⁴ Septena ⁵ connexa ⁶ perstant;

⁷ Alijs alia præstant,

⁸ Præstant & Virtutibus,

¹ AD Virtutes & ad Dona,

Beatitudi-

Beatitudinum bona

nes, 69. 4.

Accedunt insignia.

² Hâc in vitâ munerantur,

³ Et præclarè numerantur,

Tâm ipsæ, ⁴ quàm præmia.

E ij

Fructus ¹ FRUCTVS Spiritûs adduntur,
 Spiritûs. ² Et ab ipsis secluduntur
 Sâcti. 70.
 4. Beatitudinibus.

³ Appositè computantur,
⁴ Oppositè comparantur
 Cum Carnis Operibus.

PECCA- ¹ VIRTUS cum Vitio pugnat;
 TORVM ² Istud Naturæ repugnat;
 Natura. ³ Peccatum plus oderis.
 71. 6.

⁴ Quod Virtutem non excludens,
⁵ Semper actum non includens,
⁶ Probè definieris.

Distinctio. ¹ SPECIE multiplicatur
 72. 2. Penès objecta, ² patrat
 Per Corpus & Animum.

³ Specificè non mutatur
 Penès causas, ⁴ perpetratur
 In Deum, Se, Proximum.

⁵ Reatu, ⁶ Commissione,
 Speciem Omissione
 Diuerſam ne senseris.

⁷ Est Graduum diuersorum
 Distinctio peccatorum,
 Cordis, Oris, Operis.

⁸ His Speciem dat Excessus,
His aliam dat Recessus,
⁹ Secùs Circumstantia.

¹ Non inuicem vinciuntur,
² Quædam majori vincuntur
Quorundam Malitiâ.

*Comparatio ad inuicem. 73.
10.*

³ Hæc penès objecta differt,
⁴ Ad hanc oppositæ confert
Virtutis nobilitas.

⁵ Spiritualitas, ⁶ Causarum
⁷ Necnon Circumstantiarum
Multiplex diuersitas.

⁸ Damnum grauius illatum,
⁹ Læsus, ¹⁰ & Lædens, peccatum
Augent specialiter.

¹ VOLVNTAS ² non sola peccat,
³ Nam & Cupiditas peccat,
⁴ Non tamen lethaliter.

*Subiectū.
74. 10.*

⁵ Sunt & culpæ Rationis;
⁶ Moræ Delectationis,
⁷ Consensus, ⁸ Damnabilis.

⁹ Per actum malè directum,
¹⁰ Circà proprium objectum
Lapsus excusabilis.

E iij

Causa in genere. 75. ¹ CAUSA NOXÆ, ² tum Interna
^{4.} Potest esse, ³ tum Externa;
⁴ Noxa Noxam sequitur.

Causa, Ignorantia. 76. 4. ¹ FIT Ignorantiæ ² culpâ;
³ Tunc non planè vacat culpâ,
⁴ Sed solum minuitur.

Causa, Passio. 77. 8. ¹ DVM Passio vim volentem
² Mouet, & superat mentem,
³ Lapsus est infirmitas.

⁴ Amor sui singulorum
 Est origo peccatorum,
⁵ Et Triplex Cupiditas.

⁶ Passione tenuantur,
⁷ Non in totum excusantur;
⁸ Quædam sunt exitio.

Causa, Malitia. 78. 4. ¹ Ex Malitiâ delinquit
² Quisquis habitu delinquit,
³ Sed non è contrario.

⁴ Ex Affectu perpetrata,
 Leuiores sunt peccata
 Quàm certâ malitiâ

Causa actus peccati, Deus. 79. 4. ¹ Non culpam, ² Sed culpæ curat
 Actum Deus, ³ cor indurat,
⁴ Vindice iustitiâ.

¹ CAUSA Dæmon est, ² impellens
 Interiùs, ³ non compellens,
⁴ Alicujus criminis.

*Causa,
 Dæmon.
 80. 4.*

¹ PRIMVM ² solum, ³ est traductum
 Scelus in omnem productum
 Hominem vi feminis.

*Causa, A-
 dam. 81.
 5.*

⁴ In eum non transmearet,
 Quem Diuina vis formaret
 Ex humano corpore.

⁵ Eua sola si peccasset,
 Nunquam virus hoc manasset
 Ex eius facinore.

¹ Hoc virus est Habitudo,
² Vnius vna ³ Libido,
⁴ Æqualis in omnibus.

PECCATI
 ORIGINA-
 LIS Natu-
 ra. 82. 4.

⁴ HVC Anima fit subjecta,
² Et in se priùs infecta
 Quàm in suis Viribus.

*Subjectū.
 83. 4.*

³ In his prior Voluntatis
⁴ Sed Triplicis Facultatis
 Major pestilentia.

¹ RADIX omnium malorum
 Cupiditas; ² peccatorum
 Primum est Superbia.

PECCATI
 Causa, Pec-
 catum. 84.
 4.

E iiii

3 Præterea Specialis
Culpa dicta Capitalis
4 Est omnino Septuplex.

*Effectus,
Corruptio
boni natu-
ra, 85. 6.* 1 BONO Naturæ detraxit,
2 Sed integrum non subtraxit
3 Vulnus culpæ quadruplex.

4 Bonum à Tribus deflexit,
5 Peccatum mortem inuexit,
6 Aliàs indebitam.

*Effectus,
Macula.
86. 2.* 1 ANIMA labe sordescit,
2 Quæ statim non evanescit
Post culpam præteritam.

*Effectus
Reatus pœ-
na, 87. 8.* 1 PŒNA crimen infectatur,
2 Crimine crimen mulctatur,
3 Æterno supplicio.

4 Infinita pœna nulla,
5 Temporalis stat nonnulla,
6 Remisso flagitio.

7 Noxa sola promeretur
Pœnam, 8 quâ nemo torquetur
Nisi suo scelere.

*Venialis
distinctio
à mortali,
88. 6.* 1 DISTINGUITVR Veniale
Peccatum contra Mortale,
2 A quo differt genere.

³ Sic disponit ad Lethale,
⁴ Vt nunquam euadat tale,
⁵ Nec per Circumstantiam.

⁶ Sed ex genere Mortale,
 Quandoque fit Veniale,
 Ob inaduertentiam.

¹ CVLPA Leui maculatur
 Anima, ² quod designatur
 Ligno, Ficeno, Stipulâ.

*Venialis
 Natura,
 89. 6.*

³ Nec in Adam innocentem,
⁴ Nec in Angêlicam Mentem
 Cadebat hæc macula.

⁵ Infidelès non labuntur
 Grauitèr, dum impetuntur
 Motibus Libidinis.

⁶ Is leuitèr non peccabit,
 In quo solùm habitabit
 Peccatum Originis.

¹ LEX mente, ² Communitatis
 Bono fit, ³ non à priuatis;
⁴ Promulganda subditis.

*LEGIS Na-
 tura. 90.
 4.*

¹ LEX Æterna, ² Lex Interna,
³ Lex Humana, ⁴ Lex Superna
⁵ Gemina, ⁶ Lex Fomitis.

*Diuisio.
 91. 6.*

Effectus.
92. 2.

¹ LEX efficit studiosos,
² Lex plectit flagitiosos,
Sinit, vetat, præcipit.

*Æterna,
Natura.*
93. 6.

¹ LEX Æterna declaratur,
² Omnibus manifestatur,
³ Hinc omnis Lex incipit.

⁴ Huic non subsunt Increata,
Subjiciuntur Creatæ,
Etsi necessaria.

⁵ Huic subduntur naturales
Effectus accidentales,
⁶ Et nostra Negotia.

*Naturalis,
Natura.*
94. 6.

¹ Nec habitus est innata,
² Præceptis variegata,
³ Et virtutum actibus.

⁴ Vna cunctis hæc censetur,
⁵ Non mutatur, ⁶ non deletur
Ex hominum cordibus.

*Humana,
Natura.*
95. 4.

¹ LEX Humana Positiua,
Bona, ² prodit ex Natiuâ,
³ Finitur, ⁴ Diuiditur.

*Humana,
Potestas.*
96. 6.

¹ ISTA verò Generatim,
Potiùs quàm speciatim,
Haud abs re statuitur.

² Vt minimè singulorum
Actuum Vitiosorum
Verat exercitium.

³ Sic nequaquam singulorum
Operum studiosorum,
Præcipit officium.

⁴ In Interno Tribunali
⁵ Ligat omnes, ⁶ expers mali
Vix eam quis fregerit.

¹ MUTABILIS, ² non frequentèr,
(³ Nam mos ligat;) ⁴ hanc prudentèr
Princeps relaxauerit. *Humana,
Mutatio.
97. 4.*

¹ BONA, Sed non consummata
Lex Vetus, ² à Deo data
³ Angelorum manibus, *Veteris Na-
tura. 98.
6.*

⁴ Soli plebi Iudæorum
⁵ Non hominum aliorum,
⁶ Moyſis temporibus.

¹ IVSSVM eius erat multum,
² Circa mores, ³ Dei cultum,
⁴ Et circa Iudicia. *Veteris Pra-
pt. 99.
6.*

⁵ Ad hæc cuncta reuocantur;
⁶ Ad tempus proponebantur,
Vel poenæ vel præmia.

*Præcepta
moralia.
100. 12.* ¹ MORALIBVS in statutis,
Lex Naturæ, ² dat virtutis
Vniuersæ monita.

³ Hæc ad Decem reducuntur,
⁴ Distinguuntur, ⁵ subducuntur,
⁶ Ordinatum ⁷ tradita,

⁸ Vis eorum non soluenda;
⁹ Quoad modum non Iubenda
Virtus, ¹⁰ Vt nec Charitas.

¹¹ Multiplex his addebatur;
¹² Per nullum producebatur
Vera cordis Sanctitas.

*Ceremo-
nialium
Natura.
101. 4.* ¹ DEI Cultum ² in Figurâ
Præcepta spectabant ³ plura,
⁴ Specierum plurimum

*Ceremo-
nialium,
Causa, 102.
6.* ¹ ERAT causa Litteralis
² Et non solum Figuralis
Cærimonialium.

³ Erat Sacrificiorum,
Sacramentorum, ⁵ Sacrorum,
⁶ Erat Obseruantia.

*Ceremo-
nialium,
Duratio.
103. 4.* ¹ RITVS Legis ante Legem
Non Vigebant, ² nec post Legem
Erant causa Gratiæ.

3 A Christo sunt abrogati,
 4 Nunc seruantem dic peccati
 Grauis esse consciū.

1 Ad Proximum ordinare,
 2 Et aliquid præsignare
 Est Iudicialium.

*Veteris Præ
 cepta judi-
 cialia in
 genere. 104
 4.*

3 Nullam obligationem
 Iam habent; 4 diuisionem
 Admittunt facillimè.

1 PRINCIPES, 2 & Populares,
 3 Exteros, 4 Familiares,
 Disponebant optimè.

*In specie.
 105. 4.*

1 NOVA Lex est intus scripta;
 2 Iustificans, 3 non præscripta
 Sub Orbis diluculum.

*Noua, Na-
 tura. 106.
 4.*

4 Semper ista Lex vigebit,
 Semper robur obtinebit,
 Dum occidat sæculum.

2 Ab hac Vetus est discreta,
 2 Ab hac Vetus est impleta,
 3 Præerat in Veteri.

*Distinctio
 à Veteri.
 107. 4.*

4 Lex hæc noua Lex Amoris,
 Lex antiqua Lex Timoris,
 Magis erat oneri,

Materia. ¹ ACRVS noua Lex Externos
² Pulchrè dictat, ³ & Internos,
⁴ Certa dat Confilia.

GRATIAE ¹ HOMO quo Rationalis,
Neccitat. Hoc est veri naturalis
^{109. 10.} Capax siuè Gratiâ.

² Citrà quam nequit patrare
 Omne bonum, ³ nec amare
 Deum super omnia.

⁴ Legem implere, ⁵ Mereri,
⁶ Ad Gratiam promoueri,
⁷ Nec linquere vitia.

⁸ Ne Peccet, ⁹ ad Operandum
 Bonum, ¹⁰ ad Perseuerandum,
 Hujus opem clamat.

Essentia. ¹ PONIT intùs ² Qualitatem
^{110. 4.} Gratia, ³ diuersitatem
 A virtute flagitat.

⁴ Illi nullâ Facultate;
 Sed Semet immediatè
 Anima Subijcitur.

Diuisio. ¹ GRATVM facit, Gratis Datur;
^{111. 5.} ² Agit & Cooperatur;
³ Præuenit, Subsequitur;

⁴ Eleganter numeratæ
⁵ Gratificans Gratis datæ
 Censetur præcellere.

¹ Deus ad hanc Effectiuè
² Et Homo Dispositiuè
 Dicuntur concurrere.

*Causa, 113,
 5.*

³ Per Gratiam contendenti;
 Quod est in se facienti,
 Datur necessariò.

⁴ Gradu crescit ampliore,
⁵ Homo nescit an Amore
 Dignus sit vel Odio.

¹ Dic Iustificationem
 Culparum Remissionem,
² Per infusam Gratiam.

*Effectus,
 Iustifica-
 tio. 113.
 10.*

³ Liberum , ⁴ Fidei motum
 Includit, ⁵ in culpas motum,
⁶ Et culparum veniam.

⁷ In momento consummatur,
⁸ Primum in hac assignatur
 Gratiae signaculum.

⁹ Maximum existimatur
 Opus Dei, ¹⁰ non vocatur
 Propriè Miraculum.

64 HYMN. ANG. CANT. SECYNDVM.

Effectus, ¹ MEREMVR ² foelicitatem,
Meritum. ³ Gratia condignitatem
114. 10. ⁴ Charitate tribuit.

⁵ Primæuam Gratiam nemo
Sibi, ⁶ Proximis non nemo.
Ex Congruo meruit.

⁷ Non meremur reparari
Post lapsum, ⁸ sed cumulari
Potiore gratiâ.

⁹ In finem perseuerare
Non meremur, ¹⁰ sed parare
Bona Temporalia.

Explicit Canticum secundum.

HYMNVS

HYMNVS ANGELICVS

CANTICVM TERTIVM

SEV

SECVNDÆ SECVNDÆ.

22. 189. AA. 917.

¹ PRIMVM Fides Verum Spectat, FIDEI
² Cui complexo ³ nulla substat Objectum.
 Falsa propositio. 9. 1. AA. 10.

⁴ Non est visum, ⁵ non est scitum,
⁶ Articulis est partitum,
⁷ Auctis æui spatio.

⁸ In numerum reducendis,
⁹ In Symbolum redigendis
¹⁰ Pontificis opere.

¹ CVM assensu cogitare,
 Nec minimùm vacillare,
 Hoc appello Credere.

Actus in-
terior. 2.
 10.

F

² Credit Deo , Credit Deum,
Fidelis Credit in Deum,
Diuerſis reſpectibus.

³ Quod non Capiſ, ⁴ & quod Viſeſ,
⁵ Explicita firmat Fideſ,
⁶ Major in Majoribus.

⁷ Quiuiſ Incarnationem,
⁸ Et Triadiſ notionem
Expreſſè Crediderit.

⁹ Merebitur Viſionem,
¹⁰ Nec Meriti rationem
Ratio minuerit.

Altus ex- ¹ Qvæ Fidei per Virtutem
terior. 3. Ore fiat ² ad ſalutem,
^{2.} Confefſio poſcitur.

Habituſ. ¹ SVBſTANTIA Sperandorum,
^{4. 8.} Argumentum Occultorum,
Fideſ eſſe dicitur.

² Eſt in Mentis Facultate;
³ Informatur Charitate,
⁴ Cum viciffitudine.

⁵ Virtuſ ^{6.} Vna, ⁷ Virtuſ Prima,
⁸ Piùſ aliis eſt opima
Veri certitudine.

¹ MENTES, Adam, cūm produxit
Deus, Fides his illuxit;

Subiectū.
5. 4.

² Inest in Dæmonio.

³ Nullam habet, vel in Vno,
Dissentiens; ⁴ est in vno
Major quàm in alio.

¹ HANC Infundit nobis Numen

Causa. 6.

² Hanc, informe cūm est lumen,
Etiam communicat.

2.

¹ IPSA nostram terret mentem,
Reddit eam pauescentem,

Effectus. 7.

² Et Corda Purificat.

2.

¹ INTELLIGENTIÆ dono,

² Cum Fide, ³ pro Vero, Bono,

⁴ Iustus omnis præditus.

*DONA
FINITI-
MA Intel-
lectus. 8. 8.*

⁵ dono tali carent mali,

⁶ Inter Septem speciali

Dona Sancti Spiritus.

⁷ Huic respondent fuga sordis,
Beatitas Mundi Cordis;

⁸ Et Fides in Fructibus.

¹ SCIENTIA nobis Datur,

² Quæ creata ³ Speculatur

Et Agit ⁴ in luctibus.

Scientia.

2. 4.

F ij

INIMICI ¹ INFIDELIS peccant ² mente,
CAVI ³ Haud pessimè delinquente,
TI A, ⁴ Nec singulis actibus.
Infidelitas

10. 12.

⁵ E tribus ⁶ plus excusantur
 Gentiles ; ⁷ Coarguantur
 Disputationibus.

⁸ Quin ad Fidem vrgeantur;
⁹ Diligenter caueantur;
¹⁰ Ne præsint Fidelibus.

¹¹ Horum Ritus tolerentur,
¹² Liberi non baptizentur
 Inuitis parentibus.

Hæresis. 11 ¹ HÆRETICAM Prauitatem
^{4.} Dicas Infidelitatem,
² Fidei contrariam.

³ Hujus Rei puniantur;
⁴ Si relapsi reuertantur
 Non merentur veniam.

Apostasia. 12. 2. ¹ REVS Infidelitatis,
² Princeps Iure potestatis
 Apostata decidit.

Blasphemia. 13. 4. ¹ PROFITENDAM oppugnavit
 Fidem quisquis Blasphemavit;
² Fatalitèr cecidit.

³ Noxa summè detestanda,
⁴ In inferos ableganda,
 Damnatorum propria.

¹ BLASPHEMIÆ Culpa lædit
 Pneuma Sacrum, & procedit
 Ex Certâ Malitiâ.

Blasphemia in Spiritum Sanctum. 14.

4.

² Sextuplex hæc assignatur;
³ Haud facilè condonatur;
⁴ Nec Prima committitur.

¹ CRIMEN quo Mens Excæcatur,
² Et quo Sensus Hebetatur,
³ Lapſu Carnis oritur.

Cacitas mentis & Hebetudo sensus. 15.

3.

¹ LEX de Fide nil mandabat;
² Scientiam imperabat,
 Et Intelligentiam.

Fidei Præcepta. 16.

2.

¹ EST altera virtus Spei,
² Quâ Speramus ope Dei
 Sempiternam gloriam.

SPEI NATURA. 17. 8.

³ Hanc Proximis expectamus.
⁴ In homine non ponamus
 Spem, ⁵ Diuinam ⁶ Specie.

⁷ Spe Fides prior incedit,
⁸ Spei Charitas succedit
 Originis serie.

Subiectū. ¹ SPE conjuncta voluntati,
^{18. 4.} ² Non Beati, ³ non Dammati,
⁴ Viator erigitur.

Donum fi- ¹ DEI Timor ² diuidendus,
nitimum, ³ Mundanus est proscribendus,
Timor. 19. ⁴ Seruilis permittitur.
^{12.}

⁵ Hic à Filiali differt,
⁶ Hunc Charitas secum defert,
⁷ Ortum Sapientiæ.

⁸ Sunt inter se Filialis
Timor, & Initialis
Eiusdem essentia.

⁹ Donum istud ¹⁰ simul crescit.
Vbi Charitas augefcit,
¹¹ Et manet in Patriâ.

¹² Hoc primâ foelicitate,
Videlicet Paupertate,
Gaudet Voluntariâ.

INIMICA VI- ¹ SCELVS ² Saluâ fide datur,
TIA, Des- ³ Quod maximè caueatur,
peratio. 20. ⁴ Pigra Desperatio,

^{4.}
Præsumptio. ¹ QVÆ nititur ope Dei,
^{21. 4.} ² Culpa ³ contraria Spei,
⁴ Superba Præsumptio.

¹IVRE Deus Spem mandavit,
² Et Timorem commendavit,
 Suis Sanctiōnibus.

Spei præ-
 cepta. 22.
 2.

¹AMICITIA ²creata,
 Charitas, ³ virtus ⁴signata,
⁵ Vna ⁶præest omnibus.

CHARI-
 TATIS
 Natura.
 23. 8.

⁷ Quam si demas, nulla virtus
 Vera manet; ⁸ omnis virtus
 Formam ex hâc recipit.

¹VOLVNTAS, ² infusione,
³ Eam non proportionē
 Vīs innatæ recipit.

Subjectū.
 24. 12.

⁴ Quod admittit incrementum,
⁵ Non fit per additamentum,
⁶ Nec remissis actibus.

⁷ In immensum hæc augetur;
⁸ Quadantenus hîc impletur;
⁹ Tribus constat Gradibus,

¹⁰ Imminui nunquam potest;
¹¹ Sæpius periri potest,
¹² Per vnum flagitium.

¹ Hæc Deum, & Fratrem ama,
² Charitatē, ³ Brutum ama,
⁴ Te, ⁵ Corpus, ⁶ & Impium.

Objectum:
 25. 12.

7 Hic Sui non est amicus ;

8 Diligatur Inimicus

9 Debitis obsequiis.

10 Mentem Bonam , 11 non Infernam,

Complere 12 res Quaternas,

Charitatis brachiis.

Ordo. 26. 1 HANC autem sic Ordinabis.

13. 2 Deum quàm Fratres amabis
Arctiore vinculo.

3 Deum plusquàm Te fouebis,

4 Tibi plusquam his fauebis,

5 His plusquàm Corpusculo.

6 Istis magis , Illis minùs,

7 Vt, Melioribus minùs

Quàm Tuis Affinibus.

8 Et majori Charitate,

Sanguinis propinquitate

Tibi junctoribus.

9 Sit quàm Nati major Patris

Amor , 10 & Patris quàm Matris,

11 Parentum Vxorio,

12 Tibi Beneficientis

Sit amplior , quàm gaudentis

Tuo Beneficio.

13 Charitas

¹³ Charitas Sic Ordinata,
Remanebit in Beatâ,
Ad quam pergis, Patriâ.

¹ MAGIS Amat quàm Amatur
Charitas, ² discriminatur
A Beneuolentiâ.

Actus præ-
cipuus. 27.
8.

³ Propter se, ⁴ medio nullo,
⁵ Totaliter, ⁶ modo nullo
Deum ames Optimum,

⁷ Magis mereris Amicum
Amando, quàm Inimicum
⁸ Et Deum quàm Proximum.

¹ QVI sese diffundit latè
Effectus ex Charitate,
Gaudium est Spiritûs.

E F F E -
C T V S I N -
T E R I O -
R E S, Gau-
dium. 28.
4.

² Quod mærore non dilutum,
³ Plenum est, non diminutum,
⁴ Nec Virtutis habitus.

¹ A CONCORDIA diuersa
Pax, ² quam quærunt vniuersa,
³ Charitate paritur.

Pax. 29.
4.

⁴ Non est virtus singularis,
Sed actus particularis
Virtutis statuitur.

G

Misericordia. 30. 4. ¹ QVOD Proximis est nocium,
Proponitur vt motium
Ad Misericordiam.

² Pati similem Affectum,
Arguit quemdam defectum,
Scilicet Tristitiam.

³ Hunc Affectum dic Virtutem,
In Proximorum salutem;
⁴ Minimè Primariam.

*EFFE-
CTVS EX-
TERIO-
RES, Be-
neficientia.* ¹ CHARITATIS opus, ² cunctos
Spectans, ³ Sed magis conjunctos,
Dic Beneficentiam.

31. 4. ⁴ Beneficam per virtutem,
Ne quamdam putes virtutem
Specialem exprimi.

*Elemosi-
na. 32. 10.* ¹ ELEMOSINAS dare,
Opus est familiare
Charitati Proximi.

² Septenam Spiritualem;
Et Septenam Corporalem,
Rectè quis percenseat.

³ Spiritualis Corporalem
Vincit, ⁴ quamvis Spiritalem
Hæc effectum habeat.

5 Stipem autem , vt teneris
 Ex præcepto , largieris ,
 6 Non ex necessarijs.

7 Non ex Furtis aut Vfuris ,
 8 Aut si tui non es juris ,
 Sed subditus alijs.

9 Magis est Propinquiorum
 Leuanda quàm aliorum
 Per stipem inopia.

10 Est Affatim eroganda ,
 Sed Prudentèr moderanda ,
 Pro cuiusque copiâ.

1 FRATERNAM Correctionem
 Charitatis Actionem ,
 2 Præceptam , nè Spernito ,

*Fraterna
 Correctio.
 33. 8.*

3 Ab omnibus faciendam ,
 4 Et omnibus impendendam ,
 Ipsique Præposito.

5 Hanc Peccator non omittas ,
 6 Hanc Prælatus intermittas
 Vbi malum præscies.

7 Lapfos secreto reducas
 Monitu , 8 Testes inducas
 Antequàm denunties.

G ij

INIMICA ¹ ODIVM Dei ² malorum
^{171A}, Est maximum ; ³ Proximorum
Odiū. 34. Odio delinquitur.
^{6.}

⁴ Quod non perquàm his fatale,
⁵ Nec vitium Capitale,
⁶ Inuidiâ nascitur.

Acedia. ¹ TANQVAM Culpam ² Specialem,
^{35. 4.} ³ Lethalem, ⁴ & Capitalement,
 Cauebis Acediam.

Inuidia. ¹ MOEROREM ² Noxam ³ Mortalem,
^{36. 4.} ⁴ Et hanc ipsam Capitalement,
 Fugias Inuidiam.

Discordia. ¹ QVIS labitur in Peccatum
^{37. 2.} Discordiæ, ² deriuatum
 Ex Inani Gloriâ.

Contentio. ¹ QVIS in Grauem Culpam ruit
^{38. 2.} Contentione, ² quæ fluit
 Ex Inani Gloriâ.

Schisma. ¹ SCHISMATICI Peccatores,
^{39. 4.} ² Non tamen deteriores
 Ipsis Infidelibus.

³ Carent Iurisdictione,
⁴ Priuantur Communione
 Cum Cunctis Fidelibus.

¹ Fas Interdum est Bellare,

Bellum. 40.

² Sed Videtur repugnare
Clericis Militia.

4.

³ Insidiæ permittuntur

⁴ Et licitè committuntur,
Festo die Prælia.

¹ RIXA semper est peccatum,
Semper secum fert reatum,

Rixa. 41.

2.

² Ex Irâ progignitur.

¹ SEDITIO Speciale

Seditio.

Peccatum, ² semper Lethale
Meritò statuitur.

42. 2.

¹ SCANDALVM Ruinam præbet,

Scandalū.

² Quod argui Culpæ debet,

43. 8.

³ Specie ⁴ Mortiferæ.

⁵ Quod appellatur Passium

Non assolet, ⁶ nec Actium

In perfectos cadere.

⁷ Hujus metu Spiritale

Bonum, ⁸ Siue Temporale

Neutiquam deficiat.

¹ De charitate mandatum,

Latū fuit ² geminatum,

³ Quod planè sufficiat.

CHARI-

TATIS

Præcepta.

44. 8.

G. iij

⁴ Diliges Deum feruente
Toto Corde, ⁵ Totâ mente,
Totâ Fortitudine.

⁶ Hoc Præceptum imperfectè
Hic impletur, sed perfectè
In Beatitudine.

⁷ Tàm Amoris Proximorum,
⁸ Quàm Ordinis Amandorum,
Præceptis obsequere.

*Finitimû
Donum,
Sapientia.
43. 6.* ¹ SAPIENTIAM, quæ Donis
Accensetur, ² rationis,
Petendo consequere.

³ Hæc Agit & Speculatur,
⁴ Cum peccato non moratur,
⁵ Adest, Vbi Charitas.

⁶ Huic Dono Pacificorum
Quadrat Dei Filiorum
Septima Beatitas.

*Sapientiæ
opposita,
Stultitia.
46. 3.* ¹ STULTITIA profligatur
Sapientia, ² Peccatur
³ Luxuriæ Filiâ.

*PRVDEN-
TIAE
Natura.
47. 16.* ¹ PRVDENTIA Rationis,
² Practicæ Cognitionis,
³ Circa Singularia,

⁴ Hæc est virtus ⁵ Specialis,
⁶ A quâ mendicat Moralis,
⁷ Non Finem, sed medium.

⁸ Ipsius est Imperare,
⁹ Sollicitè Vigilare
 Munus eius proprium.

¹⁰ BONI nedum est Priuati,
 Per eam Communitati
 Regendæ prospicitur.

¹¹ Bonum Spectans Generale,
 A Spectante Speciale.
 Specie distinguitur.

¹² Apud Principem versatur,
 Subditum non dedignatur,
¹³ Recedit ab Impio.

¹⁴ Hanc Gratia secum defert
¹⁵ Natura nobis non confert,
¹⁶ Non aufert Obliuio.

¹ IPSIVS Potentiales,
 Subjectiuas, Integrales,
 Tres partes statueris.

*Partes in
 genere. 48.
 1.*

¹ MEMOREM, ² Intelligentem,
³ Docilem, esse Prudentem,
⁴ Et Solertem dixeris.

*Partes in-
 tegrales.
 49. 8.*

G iij

⁵ Ratione ⁶ Prouidentem,
⁷ Circumspectum, ⁸ non vtentem
 Cautione modicâ.

*Partes sub
 iectiuæ. 50.
 4.* ¹ PRVDENTIAE Subjectiua
 Prima Pars sit Regnatiua,
² Altera Politica.

³ Tertia Gubernatiua
 Familiæ, ⁴ Directiua
 Quarta sit Exercitûs.

*Partes po-
 tentiales.
 51. 4.* ¹ VIRTVS est Potentialis
 Eubulia, ² Specialis,
 Et distinctus habitus.

³ Virtus quoque Singularis
 Synefis, ⁴ Pecuiliatis
 Gnome virtus additur.

*Finitimû
 Donum,
 Consilium.
 52. 4.* ¹ CONSILIUM Dei Donum,
² Velut Prudentiæ Bonum
 Congruum infunditur.

³ In superno Beatorum
 Concilio Senatorum
 Non deest Consilium.

⁴ Quæ Quinta connumeratur
 Beatitas, Huic aptatur,
 Nempe Miserantium.

¹ SONS Imprudens, fit ² priuatus,
³ Præceps, ⁴ Inconsideratus,
⁵ Inconstans ⁶ Luxuriâ.

INIMICA VI-
 TIA, Im-
 prudentia-
 53. 6.

¹ PECCATVM est Speciale
² In Prudentiam, ³ Fatale
 Sæpe Negligentia.

Negligen-
 tia. 54.
 3.

¹ VIX à Lapsu ² graui tutus
 Carne Prudens; ³ est Astutus,
⁴ Dolo, ⁵ Fraude, noxius.

Prudentia
 carnis. 55.
 2.

⁶ Moderatam Terrenorum
 Gere curam, ⁷ Futurorum,
 Ne sis nimis anxius.

⁸ Hæc mala malè Prudentis,
 Sunt mali malæ parentis
 Fœtus Auaritiæ.

¹ IN Decalogo non datur,
 Præceptum quo Iubeatur
 Ratio Prudentiæ.

Prudentiæ
 Præcepta.
 56. 2.

² Sed Antiquæ Legis extant
 Præceptiones, quæ vetant
 Oppositum Vitium.

¹ IUSTITIÆ Ius Objectum,
 Huic recensetur subjectum
 Membrum Iuris Varium.

IUSTI-
 TIÆ Ob-
 jectum. 57.
 4.

² Posituum, & Natium;
³ Gentium, ⁴ Dominatium,
 Paternum in Filios.

Natura. ¹ IUSTITIA definitur,
^{58, 12.} Quæ suum Cuique largitur;
² Semper est ad Alios,

³ Virtus est ⁴ in Voluntate,
⁵ Generalis potestate
⁶ Non Idem cum aliâ.

⁷ Quædam est Particularis,
⁸ Cui quædam Peculiaris
 Respondet materia.

⁹ Non est circa Passiones,
 Regit Operationes,
¹⁰ Poscit Rei Medium.

¹¹ Actum autem habet suum,
 Reddere cuique Ius suum,
¹² Regina Moralium.

Vitiū ini- ¹ VITIVM est Speciale,
micum, Quodammodo Generale
Injustitia. Fertur Injustitia.
^{59. 4.}

² Aliquis facit injustum,
 Quem ne damnes vt injustum,
 Vetat Philosophia.

³ Non patitur nisi nolens
 Quis injustum, agit volens,
⁴ Et peccat mortaliter.

¹ PER Æquitatem emissum
 Iudicium, ² Est permissum,
³ Si non fiat leuiter.

*Actus, Iu-
 diciū. 60
 6.*

⁴ Nunquàm partem in pejorem,
 Sed semper in meliorem
 Explicabis dubium.

⁵ Provt scribit Lex, feratur,
 Decretum, ⁶ quod vsurpatur,
 Prauum est Iudicium.

¹ ALTERA Commutatiua,
 Altera Distributiua,
 Iustitiæ Species.

*Species.
 61. 4.*

² Verùm in Posteriori,
 Medium vt in Priori,
 Neutiquam accipies.

³ Vtraque non spectat idem;
⁴ Contra-passum non est idem
 Ac quod Iustum dicitur.

¹ SINE Restitutione
 Commutantis actione
² Salus non acquiritur.

*Commuta-
 tiua actus,
 Restitutio.
 62. 8.*

3 Simplum 4 Id quod rapuisti,
5 Iis quibus abstulisti,
6 Semper debes reddere.

7 Debent qui nil rapuerunt,
Furti causa si fuerunt,
8 Statim restituere.

*Distribu-
tiua ini-
micum vi-
tium, Ac-
ceptio per-
sonarum.
63. 4.*

1 FACINVS porrò certarum
Acceptio Personarum,
Accidit in varijs :

2 In Spiritualibus dandis,
3 In Honoribus præstandis,
4 Ferendis Iudicijs.

*COMMV-
TATIVE
INIMI-
CA VI-
TIA, Ho-
micidium.
64. 8.*

1 MORS Plantarum, Mors Brutorum,
2 Mors licita Peccatorum,
3 Iudici 4 non Clericis.

5 Sons, si Te, 6 vel Innocentem,
7 Insons es, dum Inuadentem,
8 Vel quem casu, conficis.

*Injuria in
Personam
Proximi.
65. 4.*

1 MUTILARE, 2 Verberare,
3 Nefas est Incarcerare,
Nisi Magistratibus.

4 Damnum istud aggrauatur,
Si Personis inferatur,
Quæ Iunctæ sunt pluribus.

¹ A NATVRA possidemus
Res externas, ² Et habemus
Bona nobis propria.

*Injuria in
res Proxi-
mi. 66. 9.*

³ Furtum, quo res aliena
Clàm aufertur, ⁴ à Rapinâ
Discrepat essentiâ.

⁵ Culpæ ⁶ mortalîs reatum
Inducit, ⁷ non est peccatum,
Si cogat necessitas.

⁸ Minimè fit à Priuato
Rapina sine peccato;
⁹ Minor Furti grauitas.

¹ IVDEX sibi non mandatum,
² Vel secùs quàm sit probatum,
Iudicat immeritò.

*INIUDICIO,
INIUSTI-
TITIA Iu-
dici. 67. 4.*

³ Iudicandus Accusetur,
⁴ Nec facilè dispensetur
A soluendo debito.

¹ Si crimen potes probare,
Reum debes Acculare,
² Scriptis commentarijs.

*Accusato-
ris. 68. 4.*

³ A Præuaricatione,
Et Tergiuersatione
Cautus, & Calumnijs.

4 Si viâ probationis
Deficias , Talionis
Pœnam commerebere.

Accusati. 1 DEBET REUS Accusatus,
69. 4. Et Iuridicè rogatus
Veritatem dicere.

2 Non potest Calumniando;
3 Bene tamen Appellando
Seipsum defendere.

4 Iustè damnatus ad mortem;
Miseram hanc suam sortem
Non potest defugere.

Testiſ. 70. 1 TESTIMONIUM est dandum;
4. 2 Duo vel tres ad Testandum
Abundè sufficiunt.

3 Sine suâ culpâ Testes
Recusantur ; 4 Falsi Testes
Grauiter deficiunt.

Advocato- 1 PATRONI Patrocinentur
71. 4. Causæ Pauperum ; 2 arcentur
Plures ab hoc munere.

3 Æquum modò tueantur ;
4 Pecuniam non verantur
Modicam accipere.

¹ VERBIS ² Crimen quod patrat,ur,
³ Contumelia feratur;
⁴ Hæc ex Irâ nascitur.

EXTRA
 IVDI-
 CIVM
 INIV-
 RIÆ
 VERBO-
 RVN, Con-
 tumelia.

¹ DETRACTIO definita,
² Scelus, ³ quo proximi vita
 Haud maximè læditur.

72. 4.
 Detractio.
 73. 4.

⁴ Quisquis audit Detrahentem,
 Nec corrigit delinquentem;
 Fit Sceleris conscius.

¹ DVPLEX Susurrationis
 Crimen & Detractionis,
² Hoc est illo leuius.

Susurra-
 tio. 74. 2.

¹ DERISIO speciali,
² Nonnunquam exitiali
 Te fauciat vulnere.

Derisio.
 75. 2.

¹ NEC Mortalium naturæ,
² Nec alteri Creaturæ
 Fas est Maledicere.

Maledi-
 ctio. 76.
 4.

³ Huiusmodi Maledictum,
 Mortiferum est Delictum,
⁴ Quod vincit Detractio.

¹ PLUSQVAM Valet Rem ne Vendas,
² Nec murilam, ³ sed ostendas
 Num laboret vitio.

Fraus in
 Emptioni-
 bus & Vē-
 ditionibus,
 77. 4.

4 Licet Negotiatori
Rem pretio cariori
Vendere quam emerit.

*In Mu-
tuis, Vsu-
ra. 78. 4.* 1 FOENVS pro mutuo Dato,
2 Commodum pro Commodato
Malè quis exegerit.

3 Vsurâ restituatur;
4 Vsurâ qui mutuatur
Expers est Nequitiae.

*Iustitiae
Partes In-
tegrales,
79. 4.* 1 BONVM Opus frequentare
Et à Malo Declinare,
Partes sunt Iustitiae.

2 Crimen est Transgressionis,
3 Et crimen Omissionis;
4 Prius est deterius.

*Potentia-
les. 80. 1.* 1 QVÆ Virtutes annectuntur
Iustitiae, sic texuntur,
Vt nil possit aptius.

RELIGIO- 1 RELIGIO reddit Cultum,
*NIS Natu-
ra. 81. 8.* Qualis decet Dei Vultum,
2 Virtus, 3 Vna, 4 Propria.

5 Moralium 6 Chorum ducit,
7 Externos Actus producit,
8 Sanctitas eximia.

1 SINGVLAREM

¹ SINGVLAREM Actionem,
Quam vocas Deuotionem,
² Elicit Religio.

ACTVS
INTERIO
RES, De-
uotio. 82.
4.

³ Cura Meditationis
Est causa Deuotionis,
⁴ Gaudij Deuotio.

¹ ORATIO Rationi,
² Conuenit, ³ Religioni;
⁴ Deo fit & aliis.

Oratio. 83.
17.

⁵ Certa petit, ⁶ fluxa Bona;
⁷ Impetrat Proximis Dona,
⁸ Quamuis aduersariis.

⁹ A Domino præstituta,
Est ex Septem constituta
Postulationibus.

¹⁰ Non quælibet Creatura,
Sed mentis compos Natura
Sola vacat precibus.

¹¹ Beati pro nobis Orant,
Diuinam Opem Implorant,
In nostris miseriis.

¹² Si cum Voce comprecemur
¹³ Attentè, ¹⁴ Diu, ¹⁵ Meremur;
¹⁶ Quod & prodest Impiis.

H

17 Obsecramus, & Oramus,
Postulamus, & Præstamus
Toto Grates pectore.

ACTVS 1 ACTVS Adorationis
EXTE- Est Actus Religionis;
RIORES, 2 Mente fit & Corpore.
Adoratio.

84. 3. 3 Non tam ex necessitate,
Quàm ex quadam Venuſtate,
Certum locum exigit.

Sacrificiũ. 1 SACRIFICIUM Naturâ
85. 4. 2 Offert Deo Creatura;
3 Virtus 4 Omnes adigit.

Oblationes 1 OBLATIONES Iubentur;
& Primi- 2 A Fidelibus debentur,
tia. 86. 4. Solis Sacerdotibus.

3 Has ex cunctis ſuis ſoluant;
4 Ex primis terræ perſoluant
Primitias Fructibus.

Decima. 1 EST à Lege Decimarum,
87. 4. 2 E Cunctis 3 Clero dandarum,
4 Clericus eximius.

Votum. 88. 1 QUI Deo Votum emittit,
12. Non Proponit, ſed Promittit
2 Bonum quoddam Melius.

3 Hoc oportet Adimplere,
 4 Quod bonum fuit Vouere,
 5 Quod Vouit Religio.

6 Plus Quispiam promeretur
 Opere quod exercetur
 Ex Voto, quàm alio.

7 Sacris Initiatorum,
 Et Regulæ Professorum,
 Vota sunt Solennia.

8 Imperio Subditorum,
 9 Impuberum Puerorum,
 Vota sunt Inania,

10 Votum Simplex relaxatur,
 11 (Non Solenne,) 12 Dispensatur
 Ad Prælati libitum.

1 DEVM Testem Inuocare,
 Quod idem est ac Iurare,
 2 Interdùm est licitum.

*Iuramen-
 tum. 89.
 10.*

3 Si fiat cum Æquitate,
 Iudicio, Veritate,
 4 Patriæ sit Actio.

5 A quâ tamen abstinebis
 Vt plurimùm, nec Ardebis
 Ejus Desiderio,

H ij

6 Creaturas Contestamur;
 7 Iuramentis obligamur,
 8 Votis plùs obstringimur.

9 Absoluimur Sacramento;
 10 De certis à Iuramento
 Causis interdicimur.

Adjura- 1 Homo, 2 Dæmon, Adjurantur,
tio. 90. 3. 3 Et Naturæ quæ priuantur
 Vel mente vel sensibus.

Laus Dei.

91. 2. 1 ORE Lauda Creatorem,
 Ore Lauda Saluatorem,
 2 In Hymnis & Cantibus.

SVPER- 1 VITII, Religionis
 STIONIS Hostis, Superstitionis,
Natura. 92. 2. 2 Diuersæ sunt Species.

SPECIES 1 NIL vnquam Perniciosum,
Cultus In- 2 Nihil vnquam Otiosum
debitus. 93. Colens Deum facies.
 2.

Idolola- 3 IDOLOLATRIA verè
tria. 94. Superstitionis meræ
 4. Species statuitur.

2 Inter culpās 3 est Suprema,
 4 Cujus Causa non postrema
 Ex Homine petitur.

- ¹ NOXA Diuinationis,
² Genus Superstitionis,
³ Membris constat pluribus.

Diuinatio.
 95. 8.

- ⁴ Fit. Dæmones Inuocando,
⁵ Per Astra, ⁶ vel Somniando,
⁷ Auguriis, ⁸ Sortibus.

- ¹ PERNICIOSVM Saluti,
 Notoriæ stultis vti
 Obseruatiunculis.

*Superstio-
 tio- Obser-
 uantiarū.*
 95. 4.

- ² In Corporibus mouendis,
³ In Futuris præsciendis,
⁴ In gestandis Schedulis.

- ¹ DEVS à nobis Tentatur,
 Dùm solo res expectatur
 Ipsius auxilio.

*Dei Ten-
 tatio.* 97. 4

- ² Peccato Tentationis,
³ Æmulo Religionis,
⁴ Majus Superstitio.

- ¹ PERIVRVS Falsum Affirmans,
 Et Iuramento Confirmans,
² Delinquit ³ Mortiferè.

Perjuriæ.
 98. 4.

- ⁴ Paratus ad Pejerandum,
 Cogi potest ad Iurandum,
 Ex publico Munere.

Sacrilegiū. ¹ SACRILEGIUM patrare
99. 4. Est Rem Sacram Violare,
² Vnum inter Vitia.

³ Quot Res Sacræ temerantur,
Tot Sacrilegia dantur;
⁴ Mulctantur pecuniâ.

Simonia. ¹ STVDIOSA Mens emendi
100. 6. Spiritale, vel vendendi,
Simoniam efficit.

² Quæ Ritus Sacramentales,
³ Actusque Spirituales,
⁴ Et annexos respicit.

⁵ Reum hujus nedum Manus
Constituit, Sed & Munus
Lingux vel Obsequij.

⁶ Commodis partis injustè
Spoliatur haud injustè,
In poenam flagitij.

PIETAS. ¹ PIETAS quæ certos spectat,
101. 4. ² Ut, Parentes quos sustentat,
³ Certa Virtus ponitur.

⁴ Qui propter Religionem
Liquit ejus actionem,
In peccatum labitur.

¹ VIRTVS Obseruans ² Prælatum,
³ Pietati principatum.
 Multis dat nominibus.

OBSERVANTIAE
 NATURA.
 102. 3.

¹ HONOR non solum Internus
 Verùm etiam Externus
² Debetur Majoribus.

SPECIES.
 DULIA.
 103. 4.

³ Specialis à Patriâ
 Distincta virtus Dulia,
⁴ Species est Infima.

¹ HOMINIBVS dùm paretur,
 Vti par est, ² exercetur
 Virtus ³ non potissima.

Obedientia.
 104. 6.

⁴ Deo semper obsequendum;
⁵ Majoribus est parendum,
 Non tamen in Omnibus.

⁶ Christiano commendatur,
 Vt fideliter subdatur
 Sæculi Principibus.

¹ VNVM est mortiferorum,
² Non pessimum peccatorum
 Inobedientia.

VITIUM
 OPPOSITIVUM. In-
 obedientia.
 105. 2.

¹ VIRTVS ² magis Pœnitentis
 Propria quàm Innocentis
 Admittitur Gratia.

GRATIAE
 SIVE GRATITVDI-
 NIS NATURA. 106. 6.

³ Beneficis est Agenda,
⁴ Et post moram Rependenda,
 Si non è vestigio.

⁵ Attenditur ex Affectu,
 Potiùs quàm ex Effectu;
⁶ Præstet Beneficio.

INIMICVM ¹ CVLPÆ reus ² Specialis
 VITIUM. Est Ingratus, ³ & Feralis,
 Ingratitu- ⁴ Priuandus Officijs.
 do. 107. 4.

VINDIC- ¹ EST Vindicta permittenda,
 TA. 108. ² Cum sit Virtus, ³ exercenda
 4. Solitis supplicijs.

⁴ Si Quis incautè labatur,
 In eum exerceatur
 Vel nulla vel leuior.

VERITA- ¹ DATVR Virtus Veritatis,
 TIS Na- ² Distincta ³ pars Æquitatis,
 tura. 109. ⁴ In minus procliuior
 4.

INIMICA ¹ IN Quam Mendacia ficta,
 VITIA. ² Tria; ³ semper sunt Delicta,
 Mendaciũ. ⁴ Non semper Pestifera.
 110. 4.

Simulatio ¹ SIMVLANTIS est Offensa
 & Hypo- ² Hypocrisis, ³ huic infensa,
 crisis. 111. ⁴ Non semper Lethifera.
 4.

¹ HVIC

¹ HVC insuper aduersatur
Iactantia, ² quæ grauatur,
Prout fert materia.

Iactantia.
112. 2.

¹ MINORA de te Finxisti?
Ironiâ deliquisti,
² Minus quàm Iactantiâ.

Ironia. 113
2.

¹ VIRTUS Affabilitatis,
² Cum cæteris Æquitatis
Partibus conjungitur.

*AFFABI-
LITATIS
Natura.*
114. 2.

¹ PECCATVM est ² Veniale
Adulatio, Mortale
Prauo fine redditur.

*INIMICA
VITIÆ.
Adulatio.*
115. 2.

¹ AFFABILITATEM lædit,
² Adulationis cedit
Peccato Litigium.

Litigium.
116. 2.

¹ EST Liberali Virtuti
² Bene pecunijs ³ uti,
⁴ Et Largiri proprium.

*LIBERA-
LITATIS;
Natura.*
117. 6.

⁵ Pars ponitur Æquitatis,
⁶ Potioris Dignitatis
Sunt Habitus alij.

¹ PECCATI ² determinati
Reus, ³ Liberalitati
Avarus Contrarij.

*INIMICA
VITIÆ.
Avaritia.*
118. 8.

⁴ Quod non est semper Mortale,
⁵ Nec Summum, ⁶ Sed Spiritale,
⁷ Caput, ⁸ & Dux plurium,

Prodigali- ¹ PVGNA Prødigoalitatis
lat. 119.3. Et Illiberalitatis,
² Culparum ³ disparium.

EPII- ¹ VIRTVTIBVS accensetur
CHEIA. Epijchia, ² censetur
120.2. Aliqua Iustitia.

Donum ¹ PORRO Donum Pietatis,
Pietatis. ² Secundæ Beatitatis
121.2. Sibi poscit præmia.

Præcepta ¹ PRÆCEPTA, quæ concluduntur
Iustitiæ. In Decalogo, dicuntur
122.6. Esse Iuris omnia.

² Primum est ex eo partum,
³ Secundum, ⁴ Tertium, ⁵ Quartum,
⁶ Et ita Sex alia.

FORTI- ¹ VIRTVS ² certa, ³ Metum, ⁴ Mortis
TVDINIS ⁵ In Bello ⁶ sustinet Fortis,
Natura. ⁷ Propter Bonum proprium.
123.12.

⁸ In actu non Delectatur,
⁹ In subitis ¹⁰ stomachatur,
¹¹ Cardo, ¹² non Dux omnium.

¹ VIRTUTE Præditus, ² Fortis,
³ Perfectus, ⁴ Patiens mortis,
Martyr ⁵ ob Iustitiam.

Actus.
Martyriū.
124. 5.

¹ CVLPA Timoris, ² aduersa
Fortitudini, ³ peruersa,
⁴ Eleuat Malitiam.

INIMICA.
VITIA.
Timor.
125. 4.

¹ IN peccatum graue cadit,
² Fortitudinem inuadit
Non habens Formidinem.

Intimidi-
tas. 126.
2.

¹ PECCAT Audax, dum se fingit
Fortem, Fortiter impingit
Contra Fortitudinem,

Audacia.
127. 2.

¹ PARTES hujus quæ narrantur,
Et quatuor numerantur,
Sigillatim explica.

PARTES
FORTITU-
DINIS. 128.
1.

¹ MAGNANIMITAS Honorum
Moderatrix ² est Magnorum,
³ Et Virtus ⁴ Specifica,

MAGNA-
NIMITA-
TIS Na-
tura. 129.
3.

⁵ Pars Fortitudinis extat,
⁶ Ad quam Fiducia spectat,
⁷ Sicut & Securitas.

⁸ Ex fortunis comparatis,
Plurimum utilitatis
Haurit Magnanimitas.

INIMICA ¹ INIQUITATEM arcessit,
¹ *Vitia.* ² Per Excessum Hanc Incessit
Præsumptio- Virtutem Præsumptio.
^{130. 2.}

Ambitio. ¹ INIQUITATEM arcessit;
^{131. 2.} ² Per Excessum Hanc Incessit
 Virtutem Ambitio.

Inani Glo- ¹ EST Gloriae vitiosus
^{via. 132.} Pruritus, ² Huic Odiosus,
^{5.} ³ Lethifer, ⁴ fons ⁵ plurium.

Puſillani- ¹ EST Puſillanimitatis
^{mitas.} Scelus, ⁴ Magnanimitatis
^{133. 2.} Virtuti contrarium.

MAGNI- ¹ VIRTUS, ² Vna ³ Largos fundens
 FICEN- Sumptus, ⁴ fortiter profundens,
 TIAE, Na- Est Magnificencia.
^{tura. 134.}

^{4.}
Vitiū ini- ¹ Ex opposito peccatum,
^{micum,} ² Aduersum habens erratum
Paruiſicē- Est Paruiſicencia.
^{tia. 135. 2.}

PATIENT- ¹ VIRTUS, ² non ſuprema, prodeſt.
^{TIA. 136.} Patientia, ² quæ deeſt
^{5.} Vbi deeſt Charitas.

⁴ Pars Fortitudini Iuncta,
⁵ A quâ penitus diſuncta
 Non eſt Longanimitas.

¹ VIRTUTEM Perseuerantem,
² Dicas Fortem ³ & Constantem,
⁴ Præsidio Gratia.

PERSEVE-
 RANTIAE
 Natura.
 137. 4.

¹ TAM Molles ² quàm Pertinaces
 Omnimodis incapaces
 Sunt Perseuerantia.

Inimica
 vitia.
 Mollities
 & Perti-
 nacia. 138.

¹ DONVM quoddam, Fortitudo,
² Cui Quarta Beatitudo
 Respondet appositè.

2.
 Donum
 Fortitudi-
 nis. 139.

¹ SVNT Fortis præceptiones,
² Et Partium sanctiones
 Lege Dei tradita.

2.
 Præcepta.
 Fortitudi-
 nis. 140.
 2.

¹ VIRTUTIS ² certæ ³ fit actus,
 Cùm quis voluptates ⁴ Tactûs,
⁵ Aut Gustatûs Temperat.

TEMPE-
 RANTIAE
 Natura.
 141. 8.

⁶ Necessitati mortalis
 Vitæ studet, ⁷ Cardinalis,
⁸ Hæc omnes non superat.

¹ INSENSIBILITAS Vile
 Peccatum est, ² puerile
 Est Intemperantia.

Inimica
 vitia.
 Insensibi-
 litas & In-
 temperan-
 tia. 142.
 4.

³ Quæ plùs Metu reprobatur,
⁴ Quæque magis Exprobratur
 Quàm cætera vitia.

I iij

PARTES ¹ CONGRVENTER assignauit,
 TEMPE- Quas Tullius memorauit,
 RANTIAE. Partes Temperantiæ.
 143. 1.

VERE- ¹ NE dixeris studiosum,
 CUNDIA. (² Cui præit opus probrosum,) Motum Verecundiæ.
 144. 4.

³ Emergit apud Cognatos;
⁴ Nec virtutum exornatos
 Tangit supellectile.

HONES- ¹ HONESTVM, Virtus, ² Decorum,
 TAS. 145. Re sunt Idem; ³ nil est horum
 4. Delectans nec Vtile.

⁴ Brutorum arcet Honestas
 Voluptates inhonestas,
 Vt pars Temperantiæ.

ABSTI- ¹ MODERATA nimiorum
 NENTIAE Abstinentia ciborum,
 Natura. ² Virtus vna Specie.
 146. 2.

Actus, Ie- ¹ VIRTVTIS ² Hujus ³ edictum
 junium. Opus, ⁴ Cunctis non indictum,
 147. 8. Iejunans exequitur,

⁵ Tempora seruat statuta,
⁶ Die semel, ⁷ constitutâ
 Horâ nonâ pascitur.

⁸ Tunc Carnes interdicuntur,
Tunc Oua non permittuntur
Neque Lacticinia.

¹ GVLÆ lapsus est ² Lethalis,
³ Non alijs pejor malis:
⁴ Specie Quinariâ.

*Inimicū
vitium.
Gula. 148.
6.*

⁵ Capitem, ⁶ plurimarum
Gulam matrem filiarum
Vir Temperans cohibet.

¹ SOBRIETAS circa Potum,
² Virtus certa, ³ quæ non totum
Vsum Vini prohibet.

*SOBRIE-
TATIS Na-
tura. 149.
4.*

⁴ Fœminas & Iuuentutem
Istam seruare virtutem
Decorum edocuit.

¹ PECCATVM Ebrietatis,
² Morrale, ³ non grauitatis
Summæ, ⁴ culpam minuit.

*Inimicū
vitium.
Ebrietas.
150. 4.*

¹ VIRTVS est, ² non Generalis,
Castitas, sed Specialis;
³ Nec est Abstinencia.

*CASTI-
TATIS
Natura.
151. 4.*

⁴ In Castitate seruandâ,
Summoperè commendanda
Venit Pudicitia,

I iij.

Part, Vir- ¹ QVÆ Carnis integritatem
ginitas. Deposcit, Virginitatem,
152. 5. ² Fas ³ Virtutem consequi.

⁴ Conjugio præponenda,
⁵ Multis potest præferenda
 Virtutibus obsequi.

Inimicum ¹ IN Veneris voluptate,
vitium. ² Sine Iustâ potestate,
Luxuria. ³ Crimen est Luxuriæ.
153. 5.

⁴ Caput istud est ⁵ multorum
 Sequentium vitiorum,
 Quæ sunt eius filiæ.

Species Lu ¹ INTER Partes eius, ² crimen
xuriæ. Mortale, ³ non summum crimen,
154. 12. Simplex, Fornicatio.

⁴ Qui tangit vel osculatur
 Ita peccat; ⁵ excusatur
 Nocturna Pollutio.

⁶ Sunt species, Stuprum, ⁷ Raptus,
⁸ Adulterium, ⁹ Incestus,
¹⁰ Vt & Sacrilegium.

¹¹ Vitium Contra Naturam
 Labem aspergit Impuram,
¹² Turpissimam omnium.

¹ VIRTVS, ² circa Voluptatem
Tactûs, ³ Sedem Voluntatem
Habet Continentia.

CONTI-
NENTIAE
Natura.
155. 4.

⁴ Non est fortis melioris,
Nec gloriæ potioris
Quàm sit Temperantia.

¹ INCONTINENTIA spectat
Mentem; ² malitiâ ³ substat
Hæc Intemperantiæ.

Inimicum
vitium-
Incontine-
ria. 156.

⁴ Sed Meliùs dic audire
Incontinentiam Iræ
Quàm Concupiscentiæ.

4.

¹ MANSVETVDINEM putes
Et Clementiam, ² virtutes,
³ Partes Temperantiæ.

MANSVE-
TVDINIS
ET CLE-
MENTIAE
Natura.

⁴ In pretio sunt habendæ.
Quàmuis ipsæ sint dicendæ
Tantum Secundariæ.

157. 4.

¹ INTERDV M Ira concessa,
² Interdum est Inconcessa,
³ Vt Culpa Mortifera.

INIMICA
VITIA.
Ira. 158.
8.

⁴ Sed hæc non est erratorum
Supremum; ⁵ Iracundorum
Tria cense genera.

⁶ Capitali, ⁷ pessimarum
Culpæ matri sex natarum,
⁸ Est Iræ contraria.

Crudelitas ¹ CLEMENTIÆ fit aduersa
159. 2. ² Crudelitas & diuersa
Fertur à Sæuitiâ,

MODES- ¹ MODESTIA nominatur
TIA. *160.* Vis Temperans, quæ versatur
2. Circa Mediocria.

² Non solum motus Externos,
Verum etiam Internos
Componit Modestia.

HVMILI- ¹ VIRTUS est Humilitatis,
TATIS ² Quæ per motum voluntatis,
Natura. ³ Nos subijcit Omnibus,
161. 6.

⁴ Temperantiæ succrescit,
⁵ Virtus Magna, ⁶ coalescit
Duodecim Gradibus.

Inimicum ¹ SUPERBIÆ Crimen ² certum;
vitium. ³ In Irascente repertum,
Superbia. ⁴ Quaternum diuiseris.
162. 8.

⁵ Hoc peccatum vt fatale
⁶ Summum, ⁷ Primum, ⁸ Capitale,
Diligenter fugeris,

¹ PRIMI scelus hoc Parentis,
² Parem Deo se volentis,
³ Cæteris non grauius.

PRIMI
 HOMINIS
 Peccati
 Natura.
 163. 4.

⁴ Flagitium primæ matris
 Flagitio primi patris
 Iudicatur nequius.

¹ IN pœnam hujus peccati,
 Mortem, ² & alia pati,
 Homines oportuit.

Peccati
 pœna. 164.
 2.

¹ A DIABOLO Tentari,
² Certis modis Impugnari,
 Protoplastum decuit.

Tentatio.
 165. 2.

¹ SCIENTIAM moderatur
² Quæ Temperantiæ datur
 Comes Studiositas.

STUDIO-
 SITATIS
 Natura.
 166. 2.

¹ Ad partem Intellectiuam,
² Sicut & ad Sensitiuam
 Spectat Curiositas.

Inimicum
 vitium.
 Curiositas.
 167. 2.

¹ IN Gestibus ² & in Ludis
 Sit virtus; ³ peccas cum ludis
 Aut Nimis, ⁴ aut Parciùs.

MODES-
 TIA in Ge-
 stibus &
 Ludis. 168.

¹ VIRTUS est Corporis Cultus
 Aut Vitium; ² est consultus
 Fæminis, Innoxius.

4.
 In corpo-
 ris cultu.
 169. 2.

⁶ Capitali, ⁷ pessimarum
Culpæ marri sex natarum,
⁸ Est Iræ contraria.

Crudelitas ¹ CLEMENTIÆ fit aduersa
159. 2. *Crudelitas* ² & diuersa
Fertur à Sæuitiâ,

MODES- ¹ MODESTIA nominatur
TIA. 160. Vis Temperans, quæ versatur
2. Circa Mediocria.

² Non solum motus Externos,
Verum etiam Internos
Componit Modestia.

HVMILI- ¹ VIRTUS est Humilitatis,
TATIS ² Quæ per motum voluntatis,
Natura. ³ Nos subijcit Omnibus,
161. 6.

⁴ Temperantiæ succrescit,
⁵ Virtus Magna, ⁶ coalescit
Duodecim Gradibus.

Inimicum ¹ SUPERBIÆ Crimen ² certum;
vitium. ³ In Irascente repertum,
Superbia. ⁴ Quaternum diuideris.
162. 8.

⁵ Hoc peccatum vt fatale
⁶ Summum, ⁷ Primum, ⁸ Capitale,
Diligenter fugeris,

¹ PRIMI scelus hoc Parentis,
² Parem Deo se volentis,
³ Cæteris non grauius.

PRIMI
 HOMINIS
 Peccati
 Natura.
 163. 4.

⁴ Flagitium primæ matris
 Flagitio primi patris
 Iudicatur nequius.

¹ IN pœnam hujus peccati,
 Mortem, ² & alia pati,
 Homines oportuit.

Peccati
 pœna. 164.
 2.

¹ A DIABOLO Tentari,
² Certis modis Impugnari,
 Protoplastum decuit.

Tentatio.
 165. 2.

¹ SCIENTIAM moderatur
² Quæ Temperantiæ datur
 Comes Studiositas.

STVDIO-
 SITATIS
 Natura.
 166. 2.

¹ Ad partem Intellectiuam,
² Sicut & ad Sensitiuam
 Spectat Curiositas.

Inimicum
 vitium.
 Curiositas.
 167. 2.

¹ IN Gestibus ² & in Ludis
 Sit virtus; ³ peccas cum ludis
 Aut Nimis, ⁴ aut Parcius.

MODES-
 TIA in Ge-
 stibus &
 Ludis. 168.
 4.

¹ VIRTUS est Corporis Cultus
 Aut Vitium; ² est consultus
 Fæminis, Innoxius.

In corpo-
 ris cultu.
 169. 2.

Præcepta ¹ SVNT Diuina Lēge lata
 Temperantia. 170. ² Temperantiæ Mandata,
 2. ² Et Eiusdem Partium.

PROPHE- ¹ PROPHE-
 TIAS Na-
 tura. 171. ¹ TIA reddit gnarum
 6. ² Veritatum occultarum,
² Non Habitu præscium,

³ Hic Futura nedum nōscit;
⁴ Vniuersa non cognoscit,
 Quæ potest cognoscere,

⁵ Non est certus quando fatur,
 An Propheticè loquatur;
⁶ Si sic, nequit Fallere.

Causa. 172 ¹ QVOD Natura non fortitur
 6. ² Donum, ² Deus cum largitur,
 Tunc Angelis vitur,

³ Nec vis Vlla naturalis,
⁴ Neque Bonitas moralis
 Ad Hoc prærequiritur

⁵ Suos habet Dæmon Vates,
⁶ Qui nonnullas veritates
 Prædicunt multoties.

Modus. ¹ DEVM clarè non videnti,
 173. 4. ² Prophetarum dantur menti
 Nouæ rerum species,

3 Sensu semper non orbantur,
 4 Quæcunque vaticinantur
 Non omnia capiunt.

1 TRES 2 vîs tantùm Speculantis
 Quàm simul Imaginantis
 Visus pluris faciunt. *Diuisio.*
 174. 6.

3 In Prophetæ visione
 Ex Imaginatione,
 Licet Gradus Scandere.

4 Summa Mofi fuit data,
 5 Nullâ gaudet Mens Beata,
 6 Non debuit crescere.

1 RAPTVS 2 in Intellectiuam
 Plusquàm in Appetitiuam
 Facultatem irruit. *Raptus.*
 175. 6.

3 Deum Paulus Hoc videbat;
 4 Sensu, 5 non Vitâ carebat;
 6 Sed hoc cum latuit.

1 QVI Donum conſequebantur
 Linguarum, his loquebantur
 Omnibus egregiè. *Donum*
Linguarû.
 176. 2.

2 Majoris Donum Linguarum
 Quàm gratia Prophetarum
 Non est. Excellentia.

Gratia Ser¹ Est Gratia gratis data
monis. 177 In Sermonē, ² quæ collata
2. Non est Mulieribus.

Gratia Mi¹ GRATIA Miraculorum
raculorū. ² Non est propria Iustorum,
178. 2. Datur Peccatoribus.

VITAE ¹ CONVENIENS In Activam
Diuisio. Et vitam Contemplatiuam
179. 2. ² Sufficit diuisio.

Contēpla- ¹ Non sistit in Intellectu,
tiua Na- Sed aliquid in Affectu
tura. 180. Ponit Contemplatio.
8.

² Non in Virtutibus Morum,
³ Non in Operum multorum
Consistit congerie.

⁴ Non Quamcunque Veritatem
Inquirat, ⁵ nec Deitatem
Videt hinc in facie.

⁶ Motu Recto, Circulari,
Obliquo, potest versari
Ejus Operatio.

⁷ Magnam delectationem,
⁸ Et longam durationem,
Vendicat è proprio.

CANTICVM TERTIVM. III

¹ BONOS actus exercere,
² Cum Prudentiâ, ³ Docere,
 Ad Actiuam attinet,

*Actiua.
 Natura.
 181. 4.*

⁴ Vitæ Status Gloriosæ
 Vitæ Statûs Actuosæ
 Opera non retinet,

¹ ACTIONE perhibetur
 Præstantior ² & Meretur
 Magis Contemplatio.

*Cōtempla-
 tina &
 Actiua
 Comparatio. 182. 4.*

³ Instar Dispositionis
⁴ Viâ Generationis
 Antecedit Actio.

¹ STATVS sonat Libertatem
 Aut quandam Captiuitatem,
² Distinguitur ³ actibus.

*STATVS
 in genere.
 183. 4.*

⁴ Sunt autem Incipientes,
 Perfecti, Proficientes,
 In diuersis Statibus.

¹ CHARITATE metienda
 Perfectio, ² consequenda
 In Vitâ proponitur.

*Perfectio-
 nis. 184.
 8.*

³ Non tam in Consiliorum
 Quàm in Dei Præceptorum
 Custodiâ ponitur,

4 Ad Statum ejus cuectos
Hoc ipso statim Perfectos
Nè singulos prædices.

5 In hoc Regulares omnes
Sunt, & Prælati, 6 non omnes,
Sed soli Pontifices.

7 Horum Status Prælatorum
Statu Religiosorum
Est longè perfectior.

8 Sed Hic Statu Parochorum
Et Archidiaconorum
Videtur præstantior.

Episcopo- 1 NEC appetas Præsulatum,
rum. 185. 2 Nec respuas imperatum
8. 3 Tanto dignus munere.

4 Ingredi Religionem,
5 Vel ob persecutionem
Potes Præsul fugere.

6 Bona potes possidere
7 Nequis Infons retinere
Debita Pauperibus.

8 Regularis post acceptum
Hoc Oneris, non exceptum
Te putes à Legibus.

1 PROFESSVS

¹ PROFESSVS Religionem
Tendit ad Perfectionem,
² Non omni Consilio.

*Religio-
nis. 186.
10.*

³ Paupertatis, ⁴ Castitatis,
⁵ Obsequentis Voluntatis,
⁶ Votis. ⁷ stat Perfectio.

⁸ Obedientiæ Votum,
Quo se Deo dicat totum,
Trium est potissimum.

⁹ Si Legem transgrediatur,
Et contemptus secludatur,
Peccatum est minimum.

¹⁰ Noxa Religiosorum
Major est quam aliorum
In eodem genere.

¹ DOCES, Oras Regularis,
² Negotiis Secularis
Te potes ingerere.

*Officia
Religioso-
rum. 187.
6.*

³ Non teneris Laborare
Manibus, ⁴ sed viētitare
Stipe datâ poteris.

⁵ Licuerit Mendicare,
⁶ Et vestimenta gestare
Viliora cæteris.

K

Religionū ¹ RELIGIO Copiosa;
differētia. ² Nam quædam ad Actuosa
188. 8. Tendit exercitia.

³ Quædam est ad Militandum,
⁴ Quædam ad Concionandum,
⁵ Quædam propter Studia.

⁶ Præstans Contemplatione
⁷ Communi possessione
Non fit imperfectior.

⁸ Religio Conuictorum
Statu Solitariorum
Non est excellentior.

Religionis ¹ RELIGIONEM non satis
ingressus. Exercitatus Mandatis
189. 10. Turò potest ingredi.

² Potest Quis eam vouere,
³ Votum debet adimplere,
⁴ Sed poterit egredi.

⁵ Ab hac Puer nè pellatur
⁶ Ob Parentes; ⁷ nè claudatur
Ostium Pastoribus.

⁸ Licet eam commutare,
⁹ Et ad illam excitare,
¹⁰ Inconsultis pluribus.
Explicit Canticum tertium.

HYMNVS ANGELICVS.

CANTICVM QVARTVM

SE V

TERTIA PARS.

22. 90. AA. 549.

¹ **C**ONVENIENS, ² & Necessè,
Verbum Carnem Factum esse,
³ Supposito Crimine.

INCARNATIONIS
CONVENIENTIA:
q. 1. 44. 6.

⁴ Ad Labem Originalem,
Magis quàm ad Actualem,
Delendam ab Homine.

⁵ Non decebat Oriente
Sæculo, ⁶ vel Occidente
Verbum Carnem Fieri.

¹ QVOD facta sit in Naturâ
Tam Insignis Commissura
Verè nequit asseri.

MODVS
VNIONIS
secundum
se. 2. 12.

K ij

- ² Dic in Personâ peractam,
- ³ Dic in Supposito factam,
- ⁴ Eoque Composito.
- ⁵ Dic Animæ Carnem junctam,
- ⁶ Nec Per Accidens adjunctam
- Naturam Supposito.
- ⁷ Creatam Hanc Vnionem
- ⁸ Nè dicas Assumptionem,
- ⁹ Summum nexum credito.
- ¹⁰ Hunc etsi, gratis concessum,
- ¹¹ Nec ex Meritis possessum,
- ¹² Naturalem dicito.

Ex parte ¹ ASSVMERE Creaturam
Persona In Personam ² & Naturam
Assumen- Diuinam referimus.
tu. 3. 8.

³ Subsistentiis per Mentem
Sepositis, Assumentem
Naturam concipimus.

⁴ Aliæ possent Personæ,
Sicut Verbum, Vnione
Creaturis inferi.

⁵ Vni Natura creata
Potest esse sociata
Personæ, non alteri.

⁶ Pluribus posset Vniri
Vna Natura, ⁷ vinciri
Posset vni varia.

⁸ Secunda majori Iure
Persona juncta Naturæ,
Quàm Prima vel Tertia.

¹ Et majori quidem jure
Humanæ fuit Naturæ
Vnita, quàm Cæteris.

*Ex parte
Naturæ
Assumptæ.
4. 6.*

² Nec Personam suscepisse,
³ Nec Hominem assumpsisse,
Sed Naturam dixeris.

⁴ Nec à Singulis Abstractam,
⁵ Nec ad Singula contractam
Debit Assumere.

⁶ Sed hanc vnā sibi sumpsit
Singularem, quam desumpsit
Ex Adami Genere.

¹ VERVM sibi Corpus junxit,
² Terrenum; ³ Animam Vnxit,
⁴ Et Intelligentiam.

*Ex parte
partium.
5. 4.*

¹ CORPVS per Animam cepit,
² Animam verò suscepit
Per Intelligentiam.

*Ex parte
ordinis. 6.
6.*

118 HYMNI ANGELICI

³ Caro Verbo non conjuncta
Mente prior, ⁴ nec quàm juncta
Ipsa Menti fuerit.

⁵ Medijs partibus totam
Humanitatem admotam,
⁶ Gratia non vinxerit.

CHRISTI ¹ GRATIA, ² Virtutum bonis;
Gratia vt (³ Non fide, ⁴ nec Spe,) ⁵ Sed Donis;
Hominis ⁶ Metu, Christus claruit.
Singularis.
7. 13.

⁷ Et Gratiâ Gratis datâ,
⁸ Prophetiâ, ⁹ cumulâtâ
Gratiâ ¹⁰ præcelluit.

¹¹ Finita ¹² non augebatur,
¹³ Et Vinculum sequebatur.
Sibi præsuppositum.

Gratia vt ¹ SPONSÆ Caput est membrorum;
Capiti. 8. ² Corporum & Animorum,
³ Hominum, ⁴ & Cœlitum.

⁵ Quàm vt Homo Singularis
Habet, Ipsa Salutaris
Est Gratia Capitis.

⁶ Hoc proprium habet Christus;
⁷ Tàm Dæmon, ⁸ quàm Antichristus
Sunt vt Caput perditis.

¹ PRÆTER Diuinam, ² Beatâ;
Christus, ³ Infusâ, ⁴ Paratâ
Refulsit Scientiâ.

Scientia.
9. 4.

¹ DEVM non Comprehensiuè,
² In Verbo Contuitiuè
Apprehendit Omnia.

Scientia
Beata. 10.
4.

³ Infinita discernebat,
⁴ Deum eius Mens cernebat
Clariùs quàm Alia.

² OMNISCIVS, ² non egebat
Phantasmatis, ³ Conferebat
Inditâ Scientiâ,

Scientia
Infusa. 11.
6.

⁴ Angelos Hâc præcellebat,
⁵ Habitu, ⁶ qui consurgebat
Ex multis habitibus.

¹ DE Cunctis Partâ ² Crescebat,
³ Ab Homine nil discebat,
⁴ Nec ab Ipsis Mentibus.

Scientia ²
Acquisita.
12. 4.

¹ VNIVERSA perpetrare,
² Vniuersa transmutare,
Animâ non potuit.

Potentia
Anima.
13. 4.

³ Corpus sibi non subiecit
Omnipotentîâ, ⁴ fecit
Omnia quæ voluit.

Defectus ¹ FILIVS Dei Defectus
Corporis. Carnis sumpsit, ² His subjectus
14. 4. Dùm nobiscum ageret.

³ Nullum Contraxit defectum,
⁴ Quemdam habuit delectum
Eorum quos sumeret.

Defectus ¹ PECCATVM, ² & ejus Comes
Anima. Aberat à Christo Fomes,
15. 10. ³ Vt & Ignorantia.

⁴ Perpeffioni ⁵ Doloris,
⁶ Mœroris, ⁷ Metûs, ⁸ Stuporis,
Mens ejus obnoxia.

⁹ In eum Ira cadebat;
¹⁰ Viator Comprehendebat,
Terrenus & Coelicus.

Idiomatū ¹ DEVS Homo prædicatur;
commun- ² Homo Deus affirmatur,
catio. 16. ³ Non Homo Dominicus.
12.

⁴ Reciproca Concretarum
⁵ Secûs autem Abstractarum
Naturarum propria.

⁶ Vera, Deus Homo factus,
⁷ At Hæc, Homo, Deus factus,
Est falsa sententia.

⁸ Creatura

⁸ Creatura non vocatur,
⁹ Et Incepisse negatur,
¹⁰ Vt Homo, conceditur.

¹¹ Non est Deus prout Homo,
¹² Non Hypostasis vt Homo,
 Nec Persona dicitur.

¹ CHRISTVM dicas vnum esse;
² In hoc extat vnum Elle
 Geminum officio.

*Vnitas,
 Quoad Es-
 se. 17. 2.*

¹ VELLE binum; ² Sensûs vnum,
³ Præter quod est Mentis vnum,
⁴ Liberum Arbitrio.

*Vnitas,
 Quoad Vo-
 luntatem.
 18. 6.*

⁵ A Deo Dissentientis
 Et ei Consentientis,
⁶ Non fuit Dissensio.

¹ NON Vna Diuinitatis
 Simul & Humanitatis
 Fuit Operatio.

*Vnitas.
 Quoad O-
 perationē.
 19. 4.*

² Sed Humana fuit Vna,
³ Ad Merendum opportuna,
 Tàm Christo, ⁴ quàm Alijs.

¹ PATRI Subjiciebatur;
² Ipse Sibi Subdebatur
 Debitis obsequijs.

*Subjectio,
 20. 2.*

L

Oratio. 11. ¹ PRECES, ² non è Sentienti
4. Affectu, ³ pro se fundenti,
4 Semper Deus annuit.

Sacerdo- ¹ SACERDOS; ² Hostia viua,
tium. 22. ³ Scelerum expiatiua,
6. ⁴ Sibi minùs profuit.

⁵ Hic Sacerdos in æternum
⁶ Secundum Ritum externum
Melchisedech obrulit.

Adoptio. ¹ ADOPTARE Deitati
23. 4. Conuenit ² & Trinitati,
³ Rem cui mentem contulit.

⁴ Christus non est Adoptiuus,
Vt Homo, sed est Natiuus.
Dei Patris Filius.

Prædesti- ¹ EST ergo Prædestinatus,
natio. 24. ² Vt esset verè vocatus,
4. Veri Dei Filius.

³ Hanc Prædestinationem
Exemplarem rationem
⁴ Causam nostræ sequimur.

Adoratio. ¹ VTRAMQUE Christi Naturam,
es. 6. ² Carnem ejus, ³ & figuram,
⁴ Patriâ prosequimur.

⁴ Colimus Crucem Patriâ,
⁵ Mariam Hyperduliâ,
⁶ Duliâ Reliquias.

¹ INTER Hominem & Deum,
 Mediator ² Homo, Reum,
 Christe, reconciliâs.

*Mediatoris
 Officiû.
 26. 2.*

¹ PRIUS sancta quàm sit Nata,
² Non priùs quàm Animata,
 Mater Christi creditur.

*Matriâ,
 Sanctificatio,
 27. 6.*

³ Tunc vt Fomes ligaretur,
⁴ Et vt nunquam laberetur,
 Meruille dicitur.

⁵ Vt Gratiâ repleretur;
⁶ Non vt sancta nasceretur,
 Proprium habuerat.

¹ VIRGO concepit, ² & Virgo
 Peperit, ³ post partum Virgo
 Permanfit, ⁴ vt Vouerat.

*Matriâ,
 Virginitas
 28. 4.*

¹ DEBEBAT ex Desponsatâ
 Nasci Christus, ² copulatâ
 Vero Matrimonio.

*Matriâ,
 Desponsatio.
 29. 2.*

¹ QVÆ complendum in se sciret
 Mysterium, ² & audiret
 Ab Angelo Nuntio.

*Matriâ,
 Salutatio,
 30. 4.*

L ij

3 Hic se dedit aspectandum,
 4 Et negotium tractandum
 Miro clausit ordine.

Conceptionis, Mariae. 31. 8. 1 CHRISTI Caro deriuata
 Ex Adamo, 2 propagata
 Ex Daudis semine.

3 Ejus Generationem
 Per aptam connexionem
 Sacrae texunt Paginae.

4 De Foemina dicas natum;
 5 Corpus credas efformatum
 Virgineo sanguine.

6 Ejus Caro, non signata,
 7 Sed peccato vitata
 Praecessit, in Patribus.

8 In Abram non decimatus,
 Non fuit assimilatus
 Abrahæ nepotibus.

Conceptionis Principium Actuum. 32. 1 APTATUR ejus Conceptus
 Flamini, 2 de quo conceptus,
 3 Non ut Patre, dicitur.

4. 4 Nec Mater per Actionem
 In ejus Conceptionem
 Influxisse creditur.

¹ MOMENTO fuit formatum
Corpus ejus, ² Animatum,
³ Assumptum, ⁴ Miraculo.

Conceptionis
Modus
& Ordo.
33. 4.

¹ SANCTVS, ² Liber, ³ tunc Mereri,
⁴ Tunc potuit Intueri
Deum mentis oculo.

Conceptionis
Perfectionis. 34.
4.

¹ NATIVITAS Personalis;
² Est Æternæ Temporalis
Iuncta Generatio.

Natiuitas.
35. 8.

³ Per Hanc Christus matrem habet,
⁴ In Deo qui matrem habet,
⁵ Vna Filiatio.

⁶ Hic Parente pariente,
Nec dolorem patiente,
Ex utero prodijt.

⁷ Loco Natus destinato,
⁸ Tempore præordinato,
In Orbem introijt.

¹ ORTVS ejus non cunctorum,
² Sed quorundam ³ selectorum,
Sensibus innotuit.

Nati, Manifestatio.
36. 8.

⁴ Non per se, ⁵ sed Angelorum
Officijs & Astrorum,
⁶ Ex ordine claruit.

L iij

7 Non vulgaris Stellæ lucem
 Secutus est Magus ducem,
 8 Vt Infantem coleret.

Subiectio. 1 CIRCUMCISVM, 2 Nominatum,
Legalibus. 3 Decebat mater Oblatum.
 37. 4. 4 Purganda redimeret.

Baptismus 1 IOANNIS Baptismo 2 Numen
 Ioannis. 3 Non dedit Gratiæ lumen
 38. 6. 4 Nec Christo nec Alijs.

5 Christo Tincto non extinctus;
 6 Erat Tinctus hoc, reinctus
 In Christi Mysterijs.

CHRISTI 1 Hic ablutus 2 à Ioanne,
Baptisatio 3 Vir perfectus, 4 in Iordane;
 39. 8. 5 Tunc Olympus patuit.

6 Spiritus Sanctus est visus
 Vt Columba 7 Vera missus;
 8 Vox Patris intonuit.

Conuersa- 1 Est in Mundo conuersatus,
tio. 40. 4. 2 Communem vitam sectatus
 Cæteris 3 pauperibus.

4 Observatâ lege plenè,
 Ad horam ultimæ cœnæ,
 Quâ se dedit fratribus.

¹ TENTATIVS ² est in deserto, *Tentatio.*
³ Iejunus, ⁴ è quodam certo 41. 4.
 Tùm modo tùm ordine.

¹ TRADIDIT solis Iudæis *Doctrina.*
 Doctrinam, ² Scandalum eis, 42. 4.
³ Palam, ⁴ non Volumine.

¹ MIRACVLA quæ perfecit *Miracula*
² Diuinâ virtute fecit, *in genere.*
³ Et, Primum in Nuptijs. 43. 4.

⁴ Sese Deum Demonstravit,
 Et cuncta posse probavit,
 Stupendis prodigijs.

¹ HVIC trementes paruere *Miracula*
 Dæmones, ² Hunc agnouere *in specie.*
 Cœlestia corpora. 44. 4.

³ Miranda circa Mortales
⁴ Et Res irrationales
 Patrauit facinora.

¹ SEIPSVM Transfiguravit, *Transfigu-*
² Gloriosâ fulguravit *ratio.* 45.
 Luce, ³ coram Testibus. 4.

⁴ Oraculum tunc supernum,
 Testimonium Paternum
 Insonuit auribus.

L iij

Passio. 46. ¹ OPORTUIT Christum pati,
^{12.} ² Fuissēmus liberati
 Aliter, ³ Haud aptius.

⁴ Crucem, ⁵ non omnes angores
 Passus, ⁶ persensit dolores,
 Quibus nihil acrius.

⁷ Mens Tota Patiebatur,
⁸ Et Tota Potiebatur
 Beatorum Gaudio.

⁹ Crucifixus præsinito
 Tempore, ¹⁰ Loco statuto,
¹¹ In Prædonum Medio.

¹² Hæc autem Humanitati,
 Non ejus Diuinitati,
 Passio tribuitur.

Passionis,
Causa Ff-
ficiens. 47. ¹ Non Occisus à seipso,
^{6.} ² Sed Obediens, ³ ab ipso
 Patre morti traditur.

⁴ Hunc Gentes cruciauerunt;
⁵ Tortores non agnouerunt,
⁶ Noxæ Rei pessimæ.

Passionis
Modus,
quoad cf-
festum. ¹ VI Meruit Passionis,
^{48. 6.} ² Christus Satisfactionis
 Author Condignissimæ.

3 In Propitiationem
Se dedit Oblationem,
Verum Sacrificium.

4 Sanguinem Placationis,
Pretium Redemptionis,
Rex effudit Gentium.

5 Vnius Reparatoris
Et Solius Redemptoris
6 Efficax est Passio.

1 PER Sanguinem emundamur,
2 A crudeli Liberamur
Dæmonis Imperio.

Effectus.
42. 6.

3 Nobis pœna condonatur,
4 Deus Reconciliatur,
5 Cœli pandens atria.

6 Promeruit Exaltari,
Et honore coronari
Christi patientia.

1 SPIRITVM IESVS emisit,
2 Verbum Carnem non dimisit,
3 Vt nec Mentem liquerat.

Mors. sc.
6.

4 Per triduum non remansit
Homo; 5 Corpus Idem mansit,
Quod antea fuerat.

6 Mors Salutem operatur,
Morte Vita reparatur,
Morte Mors emoritur.

Sepultura. 1 IESV Corpus Consepultum,
51. 4. 2 Vt par erat, 3 Incorruptum
In Tumulo conditur.

4 Mansit Iesus sic elatus
Vnâ die tumulatus
Et duabus noctibus.

Descensus 1 INFERAM 2 Iustorum Oram
ad Inferos. 3 Totus subiuit, 4 per moram,
52. 8. 5 Hinc eductis omnibus.

6 Non eduxit ex Damnatis,
7 Nec quemquam ex non-Renatis,
8 Nec ex Purgatorio.

Resurre- 1 SCIMVS Christum Surrexisse,
ctio. 53. 2 Et tertiâ Reuixisse
4. 3 Primum, 4 nisu proprio.

Resurre- 1 VERVM, 2 Integrum fuisse
ctionis, Corpus, 3 Gloriâ fuisse,
Qualitas. 4 Et Stigmate vario.
54. 4.

Resurre- 1 NON omnibus propalata,
ctionis, 2 A nullo fuit spectata
Manifestatio. 55. Ejus Resurrectio.
6.

³ Cum Suis rarus degebat,
His sui non indulgebat
Aspectum continuum.

⁴ His interdum Apparebat,
Et Variâ se præbebat
Specie conspicuum.

⁵ Rediuium se monstrauit,
Et signorum vi firmavit
⁶ Ineluctabilem.

¹ Hic Resurgens est nostrorum
Corporum ² & Animorum
Causa resurgentium.

*Resurre-
ctionis,
Effectus.
56. 2.*

¹ ASCENDIT ² homo ³ vi suâ
⁴ Supra coelos, ⁵ , Mentis, ⁶ Tua
Paraturus Præmia.

*Ascensio.
57. 6.*

¹ Ad Dextram Patris locatur
² Deus ³ Homo, ⁴ collocatur
Sede sibi propriâ.

*Sessio ad
dexteram
Patris. 58.
4.*

¹ IUDICANDI potestatem,
² Secundum Humanitatem,
³ Obtinet in præmium.

*Iudicia-
ria pote-
stas. 59.
6.*

⁴ Cuncta strictè discussurus,
⁵ Quando Iudex est venturus,
⁶ Angelorum omnium.

132 HYMNI ANGELICI

SACRA-¹ SACRAMENTO, quod vocatur
MENTO- Signum, ² sacra designatur
RVM Na- Res quæ nos sanctificat.
tura. 60.

8.

³ Non vnus Rei signum
Est ⁴ hoc sensibile signum,
⁵ Quod certas Res applicat.

⁶ Quod & constat ex Verborum,
Sensu ⁷ Determinatorum,
⁸ Ac Immutabilium.

Necessitas ¹ SACRAMENTA deposcebat
61. 4. Nostri Salus, ² non poscebat
Status Innocentium.

³ Post Lapsum Protoparentum,
Tàm ante ⁴ quàm post Aduentum
Christi, necessaria.

Effectus ¹ GRATIA quæ Sacramentis
Prima- Datur, velut Instrumentis,
rius. 62. ² Dat Ius ad Auxilia.
6.

³ Hanc Continent, ⁴ & Producent
Per Virtutem, ⁵ quam educunt
Christi passi pectore.

⁶ Hanc Vacua non ferebant,
Nec Egena conferebant,
Priscæ Legis tempore,

- ¹ CHARACTER Sacramentalis,
² Potestas Spiritualis;
³ Esse Christi dicitur.

*Effectus
 secunda-
 rius. 63.
 6.*

- ⁴ Est in Facultate Mentis;
⁵ Non deletur; ⁶ Sacramentis
 Non cunctis imprimitur.

- ¹ DEVS est Sacramentorum
 Causa Princeps Effectorum;
² Solus hæc Instituit.

*Causa. 64.
 10.*

- ³ Christum habent Influentem
 Per Virtutem Excellentem,
⁴ Quam largiri potuit.

- ⁵ Dùm à malis ministrantur,
⁶ Ministri non excusantur
 A graui Nequiriâ.

- ⁷ Hæc Angeli non impendunt,
⁸ Sed Homines, cùm intendunt
 Quod facit Ecclesia.

- ⁹ Nec à Fide Ministrorum
¹⁰ Nec à Fine pender, Horum
 Signorum Essentia.

- ¹ E Septem, ² quæ distinguuntur
³ Vnum Summum; ⁴ non poscuntur
 Ad Salutem Omnia.

*Numeris.
 65. 4.*

SACRA-¹ SACRAMENTO, quod vocatur
MENTO-² Signum, ² sacra designatur
RVM Na-³ Res quæ nos sanctificat.
tura. 60.
8.

³ Non vnus Rei signum
Est ⁴ hoc sensibile signum,
⁵ Quod certas Res applicat.

⁶ Quod & constat ex Verborum,
Sensu ⁷ Determinatorum,
⁸ Ac Immutabilium.

Necessitas ¹ SACRAMENTA deposcebat
61. 4. Nostri Salus, ² non poscebat
Status Innocentium.

³ Post Lapsum Protoparentum,
Tàm ante ⁴ quàm post Aduentum
Christi, necessaria.

Effectus ¹ GRATIA quæ Sacramentis
Primarius. 62. Datur, velut Instrumentis,
6. ² Dat Ius ad Auxilia.

³ Hanc Continent, ⁴ & Producent
Per Virtutem, ⁵ quam educunt
Christi passi pectore.

⁶ Hanc Vacua non ferebant,
Nec Egena conferebant,
Priscæ Legis tempore,

¹ CHARACTER Sacramentalis,
² Potestas Spiritualis;
³ Esse Christi dicitur.

*Effectus
 secundarius. 63.
 6.*

⁴ Est in Facultate Mentis;
⁵ Non deletur; ⁶ Sacramentis
 Non cunctis imprimitur.

¹ DEVS est Sacramentorum
 Causa Princeps Effectorum;
² Solus hæc Instituit.

*Causa. 64.
 10.*

³ Christum habent Influentem
 Per Virtutem Excellentem,
⁴ Quam largiri potuit.

⁵ Dùm à malis ministrantur,
⁶ Ministri non excusantur
 A graui Nequitiâ.

⁷ Hæc Angeli non impendunt,
⁸ Sed Homines, cùm intendunt
 Quod facit Ecclesia.

⁹ Nec à Fide Ministrorum
¹⁰ Nec à Fine pendet, Horum
 Signorum Essentia.

¹ E Septem, ² quæ distinguuntur *Numeris.*
³ Vnum Summum; ⁴ non poscantur *65. 4.*
 Ad Salutem Omnia.

BAPTIS-¹ BAPTISMVM, Ablutionem,
 MI Natu-² Ante Christi Passionem,
 ra. 66. ³ Aqua ⁴ simplex Perficit.
 12.

⁵ Trinitatem Inuocare
 Oportet, ⁶ nec Nominare
 Christum solum sufficit.

⁷ Et si demas Mersionem,
⁸ Aut Trinam Ablutionem,
 Irritus non redditur.

⁹ Nunquam hic est Iterandus,
¹⁰ Ritus ejus est probandus;
¹¹ Tergeminus traditur.

¹² Sanguinis autem Baptismus
 Dignior est quam Baptismus
 Fluminis aut Fluminis.

Minister. ¹ BAPTISMVS Diaconorum
 67. 8. Non Munus; ² Presbyterorum
 Proprium est Ordinis.

³ A Laicis ministratur,
⁴ A Mulieribus datur,
⁵ Et ab Infidelibus.

⁶ Quis à Multis non Tingatur;
⁷ Leuetur, ⁸ Edoceatur,
 A Suscipientibus.

- ¹ RITVS quo cuncti ligantur,
² Sine quo quidam saluantur,
³ Nulla sit Dilatio.

Subiectum
 68. 12.

- ⁴ Cùm Improbis concedetur,
⁵ Pœna nulla præfigetur,
⁶ Nec Culpæ Confessio.

- ⁷ Intentio postulatur,
⁸ Non Fides ; ⁹ Puer Tingatur,
¹⁰ Si Parens consentiat.

- ¹¹ Non Matris Vtero clausus,
¹² Sed Amens aut Furiosus
 Baptisma recipiat.

- ¹ QVOD omne delet peccatum ,
² Et Omnem ejus reatum ,
³ Non Vitæ Molestias.

Effectus.
 69. 10.

- ⁴ Gratiâ nos , ⁵ operanti
 Virtute Replet ; ⁶ Infanti
 Dat ejus diuitias.

- ⁷ Cœlum pandit ; ⁸ & affectis
 Æquali modo Subjectis
 Dat æqualem Gratiâ.

- ⁹ Effectis Obex affertur,
¹⁰ Sed hic statim ac aufertur
 Habet Efficaciam.

Figura. ¹ AD Baptismum præparabat,
^{70. 4.} Sacramentum adumbrabat
 Vetus Circumcisio.

² In hac à Deo mandatâ,

³ Ritu sacro Celebratâ,

⁴ Gratiæ diffusio.

Preambu- ¹ CATECHISMVM, ² Exorcismum,
^{la. 71. 4.} Oportet ante Baptismum
 De more præmittere.

³ Neuter Effectu priuatur,

⁴ Vterque verò præstatur,
 Sacerdotum munere.

SACRA- ¹ SACRAMENTVM Te Firmavit,
 MENTVM ² Chrisma ³ Præsul si Sacrauit,
 CONFIR- ⁴ Si Forma Legitima.
 MATIO-
 NIS. 72.

^{12.} ⁵ Characterem hoc imponit,
 (⁶ Qui Baptismalem supponit,)
⁷ Cum Gratiâ plurimâ.

⁸ Omnibus ⁹ in Fronte Datur,
¹⁰ Cum Patrinis, ¹¹ Ministratur
 A solis Præsulibus.

¹² Istud autem Dispensatur,
 Et congruis Celebratur
 Ecclesiæ Ritibus.

¹ SACRAMENTVM

¹ SACRAMENTVM ² Vnitatis,
³ Quod non est necessitatis,
⁴ Variè describitur.

E V C H A -
 R I S T I A E
 Natura.
 73. 6.

⁵ Quod in Sacræ Mensæ Coenæ
 Turbæ Fratrum Duodenæ
 Datum non ambigitur,

⁶ In Figura præsignatur,
 Cum Paschalis reuocatur
 Agnus in memoriam.

¹ Docti Sacris institutis,
 Panem, Vinum, in salutis
 Consecramus Hostiam.

Materia.
 74. 8.

² Quantum Panis non curamus,
³ Triticeum Vsurpamus
⁴ Et eundem Azimum.

⁵ Vinum Viris ⁶ & Dilutum,
⁷ Iuxta Patrum Institutum,
⁸ Sed Aquæ quàm minimùm.

¹ IN hoc Christi corpus Credo,
 Verum & Reale Credo,
 Non Similitudinem.

Materia
 conuersio.
 75. 8.

Dogma datur Christianis
 Quod in Carnem transit Panis,
 Et Vinum in Sanguinem.

M

3 Non Annihilatione,
 4 Sed solâ Conuersione,
 Corpus Christi sistitur.

5 Quem in modum priùs erant
 Species post perseuerant;
 6 Sed Forma deperditur.

7 Christi Corpus in momento,
 Productum in Sacramento,
 8 Fit ex Pañe propriè.

*Modus quo
 Christum
 continet.*
 76. 8.

x CARO Cibus, Sanguis Potus,
 Manet tamen Christus totus
 2 Sub vtrâque Specie.

3 Fracto scimus Sacramento,
 Tantùm esse sub fragmento,
 Quantùm toto tegitur.

4 Signi tantùm fit Fractura,
 Nec Quantitas nec Statura
 Signati minuitur.

5 Non Locatur, 6 non Mouetur
 Corpus Christi, 7 non Videtur
 Per Corporis Oculum.

8 Non desinit hic manere,
 Dùm contingit apparere
 Aliquod Miraculum.

¹ SPECIES non subiectantur,
² Quantitate sustentantur,
³ Immutant extraria.

*Acciden-
 tia. 77. 8.*

⁴ His corruptis ⁵ progignuntur
 Composita, ⁶ Nutriuntur
 Ex illis Viuentia.

⁷ Dùm Franguntur, non Concisus,
 Non Confractus, non Diuisus,
 Christus totus sumitur.

⁸ Vino sacro calix plenus
 Stat, si liquor alienus
 In eum infunditur.

¹ Vox quam fudit Os Diuinum,
² Mutat Panem, ³ mutat Vinum
⁴ Per vim Transitoriam.

*Forma.
 78. 6.*

⁵ Ambæ Formæ veræ splendent,
⁶ Ab inuicem non dependent
 Quoad Efficaciam.

¹ GRATIA Mens impinguatur,
² Et futuræ nobis datur
 Certum pignus Gloriæ.

*Effectus.
 79. 8.*

³ Vita Bonis, mors est Malis,
⁴ Est Peccati Venialis
 Iustis Indulgentiæ.

M ij

⁵ Totâ poenâ non laxamur;

⁶ Præcauendis mutuamur
Peccatis præsidium.

⁷ Prodest Hujus Sacramenti
Vis alijs quam sumentî,
Vt est Sacrificium.

⁸ Culpæ Leuîs Actualîs
Reatu , Spiritualis
Arcetur resectio.

*Vfus. 80.
12.*

¹ MODI Duo Distinguendi,
Christi Corpus Comedendi
In Isto Conuiuio.

² Hic est Cibus Viatorum ,
Christus Panis Angelorum,
Non Oris, sed Spiritûs.

³ Sumunt Boni, Sumunt Mali,
Sorte tamen inæquali
Vitæ, ⁴ vel Interitûs.

⁵ Hi non Pessimi cunctorum;

⁶ Verè Panis filiorum,
Non Mittendus Canibus.

⁷ A Pollutis non edendus,

⁸ A Pransis non comedendus,

⁹ Sed nec ab Amentibus.

^a id est, Peccatigris Manifestis. In solut, ad 1.

10 Panis est Quotidianus,
Quo paratus Christianus
Vescatur quotidie.

11 Qui penitus abstineret
Ab hoc Pane, non haberet
In se vitam Gratiae.

12 Sine Calice præberetur
Corpus, cautè quo viretur
Quodcunque periculum.

1 Ipse Cibus se Cibauit,
2 Et Coeleste ministrauit
Proditori ferculum.

*Sumptio.
à Christo.
81. 4.*

3 Corpus suum dat suorum
Coronæ Discipulorum,
Capax cruciatuum.

4 Non fuisset animatum
Corpus illud consecratum
Intra Mortis Triduum.

1 QVOD in Cœna Christus gessit,
Faciendum hoc concessit
Solis Sacerdotibus.

*Minister.
82. 10.*

2 Sacrum simul celebrari,
Potest vnus consecrari
Panis à compluribus.

³ Sacramentum dispensare
Horum est; ⁴ communicare
Quoties conficiunt.

⁵ Missam boni, Missam mali,
Sacerdotes, ⁶ inæquali
Valore, perficiunt.

⁷ Valent à Sacris submoti
Hæretici, ⁸ Gradu moti,
Suis fungi munijs.

⁹ Ipsorum participaret
Culpæ, qui Communicaret
Eorum mysterijs.

¹⁰ Nec Immeritò culpantur
Qui Sacris non operantur
Intrâ vitæ spatium

Ritus. 83. ¹ VERE Christus Immolatur,
² Cùm ³ in Æde Celebratur
Missæ Sacrificium.

⁴ In hoc omnia dicuntur,
⁵ Et omnia peraguntur,
Appositâ Methodo.

⁶ Consilio sapienti,
Fit obuiam occurrenti
Cuilibet incommodo.

¹ POENITVDO Prædicatur
Sacramentum, ² quod conflatur
Culpis vt Materiâ.

POENI-
TENTIAE
Natura.
84. 10.

³ Forma, verbum Absoluendi,
⁴ Norma Dextram Imponendi,
Non est necessaria.

⁵ Per hoc solum Mens fit Munda,
⁶ Datur Tabula Secunda,
⁷ Resurgentis halitu.

⁸ Dolor ad mortem manebit,
⁹ Continuus adhærebit
Non actu, sed habitu.

¹⁰ Sæpè potest exerceri,
Frequenti potest mederi
Hominum nequitia.

¹ POENITERE super Malis,
Virtutis est ² specialis,
³ Quæ Pars est Iustitiæ.

Virtus. 85.
6.

⁴ In Affectu collocatur;
⁵ Ex Timore deriuatur;
⁶ Virtus non Primaria.

¹ OMNE Crimen sic deletur;
² Nullum Crimen aboletur
Sine Pœnitentiâ.

Effectus,
Remissio
Mortaliū.
86. 6.

3 Vnum solum non laxatur,
Semp̃r Omne condonatur,
Vel Nullum Ignoscitur.

4 Manent Poena Temporalis,
5 Et Reliquiæ Mortalîs,
6 Sed Culpa remittitur.

*Effectus,
Remissio
Venialiũ.* 1 VENIALEM, de quâ dolet
Iustus, noxam Deus delet
87. 4. 2 Non Infusâ Gratiâ.

3 Purgatur Aquâ Lustrali,
4 Non tamen sine Mortali,
Datur ejus Venia.

*Reditus
peccatorũ
dimissorũ.* 1 PECCATA non Reuiuiscunt;
88. 4. 2 Quædam sibi vim adsciscunt
Ex Ingratitudine.

3 Non est tamen par Reatus;
4 Non accusatur Ingratus
Speciali crimine.

*Recupera-
tio Virtu-
tũ. 89.* 1 VIRTUTES Restituuntur,
6. 2 Sed æquales non redduntur
Verâ Poenitudine.

3 Eâdem Recuperamus
Statum, quo cecideramus
Dignitatis pristinæ.

4 Quæ

⁴ Quæ Bona Mortificantur
Opera, ⁵ Viuificantur
⁶ Non Resurgunt Mortua.

¹ PARS Pœnitentiæ ² Triplex
³ Integrans; ⁴ Ejusdem Triplex
Species præcipua.

Partes Pœ-
nitentiæ in
genere.
90. 4.

Explicit Canticum Quartum.

HYMNVS ANGELICVS.

CANTICVM QVINTVM

SEV

SYPPLEMENTVM TERTIÆ PARTIS.

22. 100. AA. 451.

CONTRI-
TIONIS
Natura.
9, 1. AA. 3.

1 CONTRITIO Definitur,
2 Virtus Actum Hunc molitur,
3 Qui non fit Attritio.

Obiectum.
2. 6.

1 CVLPAM, **2** non Originalem,
3 Sed quamlibet Actualem,
Respicit Contritio.

4 De Futuris non tristatur,
5 De Proprijs lamentatur,
6 Singulis Mortalibus.

Quantitas
3. 3.

1 DOLOR Summus **2** Temperetur,
3 Sic, vt major excitetur
De noxis maioribus.

¹ Ad hanc vitam definita,
² Vivat semper in hac vitâ,
³ Quæ cum Morte Moritur

Tempus. 4

3.

¹ CULPÆ nedum Hæc Reatus,
² Sed & omnis cruciatus
 Interdum redimitur.

Effectus.

3. 3.

³ Potest ipsa grauiorum,
 Parua quamuis, peccatorum
 Nos mundare sordibus.

¹ Ad Salutem requisita
 Confessio, ² stabilita
 Non Naturæ Legibus.

CONFES-
 SIONIS
 Necessitas.
 6. 6.

³ Nemo legem hanc recuset ;
⁴ Se perperam Quis accuset
 De Fallo Flagitio.

⁵ Hæc statim Lex impleatur
 Non opus est ; ⁶ nulla datur
 Ejus Dispensatio.

¹ CONFESSIO Definitur,
 Per quam latens aperitur
 Morbus sub spe veniæ.

Natura.

7. 3.

² Hanc morbi refectionem
 Sibi sumit Actionem
 Virtus ³ Poenitentiae.

N ij

Minister. ¹ SACERDOTI Confitere,
² Aut Laico cum vrgere
 Neccssitas cæperit.

³ Apud istum Leuiorum
 Deponere Peccatorum
 Sarcinam licuerit.

⁴ Pastorem debes adire,
⁵ Vel qui te possit audire
 Propter Priuilegium.

⁶ In extremis constitutum
 Simplex Sacerdos solutum
 Dimiserit Impium.

⁷ Iuxta modum quo peccatur,
 Major vel Minor taxatur
 Reis Satisfactio.

Qualitas. ¹ Est Informis, ² & Totalis,
³ Confessionis ⁴ Vocalis,
^{9. 4.} ⁴ Multiplex Conditio.

Effectus. ¹ Necem necat, ² Poenam tollit,
³ Cœlorum Portas attollit,
^{10. 5.} ⁴ Spem Salutis tribuit.

⁵ Confessio Generalis,
 Omissæ culpæ mortalis
 Labem omnem eluit.

¹ NVNQVAM Licet referare
Sigillum peculiare
Foro Pœnitentiæ.

Sigillum.
11. 5.

² Res quæ sunt isti subjectæ
Subduntur illi directè,
Non sic subsunt aliæ.

³ Non solius Absoluentis
Est secretum; ⁴ Confitentis
Facultate soluitur.

⁵ Qui præter Confessionem
Habet Culpæ notionem,
Eo non astringitur.

¹ PROBE Satisfactionem
Ceu Virtutis Actionem
² Iustitiæ ³ finiunt.

SATISFA-
CTIONIS
Natura.
12. 3.

¹ HOMINES pro se, pro pœnis
Proprijs ² & alienis,
Deo Satisfaciunt.

Possibili.
tas. 13. 2.

¹ CVNCTIS noxis applicata
Satisfactio, ² formata
Charitate, congruit.

Qualitas.
14. 5.

³ Mortua, non reualefcit,
⁴ Condigni meritum nescit,
⁵ Pœnas Orci minuit.

N ii.

Opera. 15. ¹ SATISFIT Laboriosis,
^{3.} ² Flagellis, ³ & Operosis
 Tribus Factis maximè.

P O E N I - ¹ HABITV sunt Innocentes,
TENTIAE ² Et Beati, Pœnitentes;
Subjecti. ³ Sed Angeli minimè.
 16. 3.

Claues. 17. ¹ ECCLESIAE Claues datæ;
^{3.} ² Ligat, Soluit potestate
³ Geminarum Clauium.

Clauium ¹ CVLPAM, ² Pœnam His donare
Effectus. Sacerdos potest, ³ ligare,
 18. 4. ⁴ Sed non ad Arbitrium.

Clauium ¹ His Antiqua Lex carebat,
Minister. ² Iure Christum condecebat
 19. 6. Clauis Excellentiae.

³ Apud Sacerdotem tantum;
⁴ Non alium quamuis sanctum
 Claues Ordinariae.

⁵ Non priuantur scelerati,
⁶ Secus Excommunicati,
 Harum Exercitio.

Clauibz ¹ Legitimè sunt subjecti,
Subditi. ² Tam Subditi, ³ quàm Præfecti,
 20. 3. Earum Iudicio.

¹ Iuxta definitionem
Excommunicationem

² Vsurpat Ecclesia.

EXCOMM-
MUNICA-
TIONIS
Natura,
21. 4.

³ Pro Temporalibus Iustè
Fertur ; ⁴ Quæ fertur injustè,
Pollet efficacîa.

¹ HANC non Quiuis fert Sacerdos ;
² Ferre potest non-Sacerdos ;
³ Sensus absteineat.

Minister
& Subje-
ctum. 22.
6.

⁴ Nemo Parem, nec Rectorem,
Nec se, sed Inferiorem,
Hâc Poenâ coerceat.

⁵ Nullus Coetus Hâc feritur ;
⁶ Interdum Quis irretitur
Hâc semel & iterum.

¹ CIVIS non fugis conuictum,
² Poenam subis, ³ Et delictum,
Haud semper mortiferum.

Vinculo,
Innodatus
vitandus.
23. 3.

¹ INNODATVM Iudex soluit,
² Inuitum ; ³ ab vnâ soluit
Censurâ, non aliâ.

Absolutio.
24. 3.

¹ CRIMINIBVS constitutas
Poenas, nondum persolutas,
Laxat Indulgentia.

INDVL-
GENTIAE.
25. 3.

N iiij

152 HYMNI ANGELICI

² Tantum Valet quantum Sonat;
³ Hanc Pontifex ritè donat
 Pro re Temporariâ.

A quibus concedantur. 26. ¹ PAROCHVS eam non confert;
² Non-Sacerdos, ³ Præsul confert,
⁴ Quamuis carens Gratiâ.

Quibus pro sint. 27. ¹ IMPIIS prodest Confessis,
² Religionem Professis,
³ Præscriptum implentibus.
⁴ Eâdem potest potiri,
 Qui potest eam largiri
 Cæteris fidelibus.

Solennis Pœnitentiæ Ritus. 28. 3. ¹ SOLENNI, ² semel inflictâ
 Pœnâ; ³ Fœminis indictâ,
 Clericus non plectitur.

EXTREMAE VNCTIONIS Natura. 29. 9. ¹ SACRAMENTVM Vnctionis
² Vnum, ³ Institutionis
 Diuinæ recipitur.

⁴ Oleum ⁵ statutâ normâ
 Consecrat ⁶ Præsul; ⁷ pro Formâ
⁸ Oratio ⁹ congruit.

Effectus. 30. 3. ¹ Ex hoc Salus Spiritualis
 Dimanat ² & Corporalis;
³ Character non effluit.

- 1 A LAÏCIS non donatur,
 2 A Diaconis non datur,
 3 Nec tantum à Præsule.

Minister.
 31. 3.

- 1 NE distribuatur Sanis
 2 Parum Ægris 3 aut Insanis
 4 Aut Pueris, Consule.

Subiectum
 32. 7.

- 5 Partes omnes non vnguntur,
 6 Certæ quædam liniuntur,
 7 Etiam in Mutilus,

- 1 ITERATUR 2 aliquando
 In eodem morbo, quando
 Morbus est Instabilis.

Iteratio.
 33. 2.

- 1 ORDO 2 benè Definitur
 3 Sacramentum, 4 quod sortitur
 Formam 5 & Materiam.

ORDINIS
Natura,
 34. 5.

- 1 GRATIAM in nobis ponit,
 2 Animæ Notam apponit
 Quivis Ordo propriam.

Effectus.
 35. 5.

- 3 Huic Regenerationis,
 4 Sed non Confirmationis
 Character supponitur.

- 5 Ad Signaculum Majoris
 Ordinis, Inferioris
 Character non poscitur.

*Subjecti
cōditiones.* 1 Opvs Probitate Morum
36. 5. Ad Ordines, 2 non Sacrorum
Librorum Peritiâ.

3 Ex Meritis non sequuntur;
4 Cùm Indignis conceduntur,
Mortalis est noxia.

5 Sancta sanctè sunt habenda;
Nec in culpâ sunt agenda
Horum Ministeria.

Distinctio 1 DISTINCTORVM, 2 Septenorum,
37. 5. 3 Sacrorum & non Sacrorum,
4 Certa sunt Officia.

5 Cùm Sacerdos Ordinatur,
Charactere consignatur
Traditâ Materiâ.

Minister. 1 Hunc Initiare potest
38. 2. Solus Præsul, 2 quod & potest
Præcisus Ecclesiâ.

*Impedi-
menta.* 39. 2 1 MVLIBR non Ordinatur,
6. 2 Puer non Inauguratur,
Nec Amens admittitur.

3 Ad Ordines non promotus,
Seruus, 4 Homicida, 5 Nothus,
6. Mutilus, rejicitur.

¶ PER Coronam Clericorum, *Appendi-*
 (² Quæ non est Ordo,) ³ Bonorum *ces. 40. 7.*
 Non fit Abdicatio.

4 Quod supra Sacerdotale
 Munus est Episcopale,
⁵ Non est Ordinatio,

6 Potestas Episcoporum
 Inferior est Summorum
 Præfulum potentiâ.

7 Sunt Ecclesiasticorum
 Vestimenta Ministrorum
 Ordinibus propria.

¶ MATRIMONIUM de Iure
 Censetur esse Naturæ,
² Non Mandatur omnibus,

MATRIMONIUM
 in officium
 naturæ. 41
 4.

3 Est Licitus ejus actus,
 4 Meritorius, si factus
 Ex Decori Legibus.

¶ SACRAMENTVM Nuptiarum,
² Antè lapsum præfixarum
 Ob Naturæ debitum.

Vt Sacramentum.
 42. 4.

3 Dat Gratia Venustatem;
 4 Ad Primam Integritatem
 Non postulat coïtum.

Sponsalia. ¹ SPONSALIA Futurarum

43. 3. Promissio Nuptiarum,
² Exacto Septennio.

³ Quædam Iure dirimuntur;
Quædam verò dissoluuntur
Iudicis arbitrio.

MATRI- ¹ CONJUNCTIO ² nominetur

MONII Conjugium, ³ explicetur

Definitio. Ut vulgò describitur.
44. 3.

Consensus ¹ FIT ex *Consensu* ² Vocali;
secundum ³ De præfenti, ⁴ cum Mentali;
sc. 45. 5. ⁵ Clanculùm peragitur,

Consensus ¹ NUPTIARVM fide datâ,
qui adue- Iuramento confirmatâ,
rit lura- Non fit Matrimonium,
mentum

aut Copu- ² Si copula subsequatur
la. 46. 2. Sponsalia, reputatur
Validum Conjugium.

Consensus ¹ INIVSTE per vim extorti
coactus & Consensûs ² à viro forti,
conditio- ³ Valor omnis irritus.
natus. 47.
6.

⁴ Non solùm vim Patientis,
Sed etiam Inferentis,
Pactum perit funditus,

5 Potest Conditionatus
Assensus præberi. 6 Natus
Nubere non cogitur.

1 Non in Copulam Carnalem,
Sed in Nexum Conjugalem,
Consensus dirigitur.

*Consensus
Objectum.
48. 2.*

2 Finis licet intendatur
Inhonestus, conseruatur
Pactum hoc firmissimum.

1 MATRIMONII Bonorum,
2 Prudentè assignatorum,
3 Sacramentum maximum.

*Bona. 49.
6.*

4 Actum Excusant Carnalem,
5 Sine quibus hic Moralem
Præfert Turpitudinem.

6 Quæ Mortalis perhibetur,
Dùm opus hoc exercetur
Ob solam Libidinem.

1 ALIQVOT Impedimenta,
Certis Versibus contenta,
Dirimunt Connubia.

*IMPEDI-
MENTA.
50. 1.*

1 PRIMVM Error collocatur,
2 Quo nempe labefactatur
Contractus substantia.

*Error. 51.
2.*

Conditio. ¹ IGNORATA Seruitute
ss. 4. Conjugis, sine virtute
 Pactio transigitur.

² Seruo jus est contrahendi,
³ Et Libero Seruiendi;
⁴ Partus Ventrem sequitur.

Votum & ¹ NON Simpliciter, ² sed Solenni
Ordo. ss. Voto, Vinclo quis perenni
^{4.} Obicem posuerit.

³ Non poterit Ordinatus
 Nubere, ⁴ sed Conjugatus
 Ordinari poterit.

Consanguini- ¹ INSIGNITER explicatur
tas. ss. 4. Consanguinitas, ² secatur
^{4.} Per Gradus & Lineas.

³ Personas Natura vetat,
⁴ Ecclesia quasdam vetat,
 Iungi Consanguineas.

Affinitas. ¹ MATRIMONIO nostrorum
ss. 11. Facto Consanguineorum
 Oritur Affinitas.

² Si Maritus extinguatur,
 Vel si Conjux moriatur,
 Manet hæc Propinquitas.

³ Ex Coïtu nedum surgit
Conjugali, sed confurgit
Viu meretricio.

⁴ Sponsalibus non promanat,
⁵ Affinitate non manat,
⁶ Officit Connubio.

⁷ Non sunt Gradus Speciales
Affinibus; ⁸ sunt his tales
Quales Consanguineis.

⁹ Tam Affines quàm Cognati
Separentur, ¹⁰ Accusati
¹¹ Testibus idoneis.

¹ COGNATIO Spiritualis
Nexûs obex maritalis,
² Binis sacris Ritibus;

*Cognatio
Spiritua-
lis. 56. 5.*

³ Baptisma recipientem
Inter & Suscipientem
Sacratîs è Fontibus.

⁴ A viris communicatur
Vxoribus, ⁵ deriuatur
Ad Natos à Patribus.

¹ ADOPTIO definitur,
² Quâ Thalami præpeditur
Foedus ³ in aliquibus.

*Cognatio
Legalis si-
ue Adop-
tio. 57. 3.*

Quadam ¹ FRIGIDVS, ² & Fascinatus,
alia m- ³ Furens, ⁴ Incesti Damnatus,
pedimēta. ⁵ Pueri, non coeunt.
ss. s.

Cultus dis- ¹ NON sunt licitæ Fideli
paritas. ss ² Nuptiæ cum Infideli;
6. ³ Infideles ineunt.

³ Ad Fidem si conuertare
 Infidelis, conuersare
 Cum Ethnicâ conjugē.

⁴ Si tamen subit honoris
 Periculum Creatoris,
 Eam statim refuge.

⁵ Tunc alteri copulari
 Potes, ⁶ non sic sociari
 In alijs casibus.

Vxorici- ¹ ADVLERAM vir non necet;
dium. 60. ² Nam vxoricidam decet
2. Priuari conjugibus.

Votum so- ¹ NI conjux assentiatur,
lenne. 61. Alter non Profiteatur
3. Statum Solitarium.

² Ante Coitum id potest,
³ Tunc Vxor aliud potest
 Inire Conjugium.

¹ QUANDO

¹ QVANDO Conjux Fornicatur
A viro Repudiatur;

Fornicatio
Conjugis.
62. 5.

² Nulla Lex id expetit.

³ Curare Dimissionem
Quoad Habitationem,
Ecclesiæ competit.

⁴ Ad paria Iudicantur,
Vir & vxor conformantur,
Inito Diuortio.

⁵ Quo facto, non copuletur
Vir alteri; ⁶ permittetur
Reconciliatio.

¹ SECUNDÆ non prohibentur
Nuptiæ, ² verè censentur
Nomine Mysterij.

Secundæ
Nuptiæ.
63. 2.

¹ CONIUX obligationem
Habet ad Solutionem
Conjugis Officij.

Debitum
Conjugale.
64. 7.

² Vir vxori non petenti,
Præ pudore non audenti;
Vltro satisfaciat.

³ Quoad Actum Conjugalem,
Par vtrumque coæqualem
Conditio faciat.

4 Qui cum conjux non permittit
 Continentiam promittit,
 Votum vouet irritum

5 Culpa 6 leuis est Petentis,
 Festo die, 7 Non Reddendis,
 Conjugale debitum

Vxorum 1 Vis Naturæ Præceptorum
 multitudo Numerum vetat vxorum,
 65. 5. 2 Olim non illicitum.

3 Vetat vsum concubinæ,
 4 Aduersum Légi diuinæ;
 5 Nunquam non prohibitum.

Bigamia, 1 IRREGVLARIS habetur
 66. 5. Bigamus, 2 quisquis censetur,
 3 Et ducens non-Virginem.

4 Bigamia non-deletur
 Per Baptismum, 5 aboletur
 Præter rerum ordinem.

Libellus 1 Nodi Rigor conjugalîs
 Repudij. Est Præcepti Naturalis;
 67. 7. 2 Iussu Dei soluitur.

3 Moses non tam præcepisse,
 Quàm inuitus permisisse
 Repudium creditur.

⁴ Dimissa non renubebat,
⁵ Hanc Vir non recipiebat
 In Ius contubernij.

⁶ Odium, quo mouebatur
 Repudians, ⁷ scribebatur
 Libello Repudij.

¹ LEGITIMI non nascuntur,
 Filij qui progignuntur
 Extrà matrimonium.

Filij Ille-
 gitimi.
 68. 3.

² Damnum debent reportare.
³ Potest Princeps aggregare.
 Legitimis Spurium.

¹ CERTA quædam assignantur
 Loca, quibus deputantur
 Defunctorum Animæ.

Animarū
 post mor-
 tem Loca.
 69. 7.

² In Infernum mox descendunt,
 Vel in Coelum mox ascendunt,
³ Emigrant rarissimè.

⁴ Est Abrahæ sinus Idem
 Ac Limbus, ⁵ sed non sunt Idem
 Damnatorum carceres.

⁶ Non est Limbus Puerorum,
 Limbus Patrum; ⁷ Animorum
 Quinque Loca numeres.

O ij.

164 HYMNI ANGELICI

Conditio. ¹ Hi carent Vi Sentiente,
70. 3. ² Et Actû correspondente,
³ Capaces incendij.

Suffragia. ¹ SVFFRAGIIS, adiuuamur,
81. 14. ² Mortuis opitulamur,
³ Simus licet impij.

⁴ Profunt ista facienti,
⁵ Non in Orco patienti,
⁶ Sed in Purgatorio.

⁷ Nil Pueris haud renatis
Proficit, ⁸ neque Beatis,
⁹ Triplex Expiatio.

¹⁰ Munus Indulgentiarum,
¹¹ Et Cultus Exequiarum
Quid affert solatij.

¹² Ille magis adjuuatur,
Cui præsertim applicatur
Ratio Suffragij.

¹³ Quod si sit Vniuersale,
Solamen dabit æquale
Ijs quibus proderit.

¹⁴ Plus proficit Generale,
Cui Iungitur Speciale,
Quàm si solum fuerit.

¹ SPECTANT Sancti cùm oramus;	Oratio
² Horum precem deposcamus,	Sanctorũ.
³ Quæ fit exoratio.	72. 3.
¹ SIGNA ² Sol & Luna dabunt,	Signa ante
³ Et Virtutes trepidabunt,	Iudicium.
Instante Iudicio.	73. 3.
¹ DIES Iræ, Dies illa	Ignis vi-
Purgans Sæclum ² in fauillâ	timæ con-
Ignis ³ nostri similis.	flagratio-
	nis. 74. 9.
⁴ Flamma Cœlos non emundans,	
⁵ Elementa ⁶ Cuncta mundans,	
⁷ Præbit terribilis.	
⁸ Bonos & Malos resoluet,	
⁹ Reprobos simul inuoluet	
Sulphureo tumulo.	
¹ RESVRRECTIO futura	RESVRRE
² Omnium; ³ non à Naturâ	CTIONIS
Fiet, sed Miraculo.	Natura.
	75. 3.
¹ Ex Vi Christi Resurgentis,	Causa.
² Et voce Tubæ clangentis,	76. 3.
³ Angelorum opere.	
¹ IN occasu mundi scimus	Tempus &
Futuram, ² quando nescimus;	Modus. 77.
³ Noctu Fiet ⁴ properè.	4.

Terminus ¹ A MORTE reuiuiscemus,
² A Cinere Resurgemus,
³ Qui mentem non exiget.

Identitas. ¹ CORPVS Idem surget, ² Idem
³ Homo, ³ tunc partium Idem
 Sese situs eriget.

Integritas. ¹ OMNES artus tunc redibunt,
² Ungues, pili non peribunt,
³ Nec Humorū copia.

⁴ Surget tandem illud totum
 Quod hominis est, ⁵ non totum
 Quod fuit materia.

Conditio. ¹ EADEM ætas futura,
² Et Inæqualis statura,
³ Et Sexûs discretio.

⁴ Non in vitam Animalem,
 Sed secundum Spiritalem
 Fiet Resurrectio.

BEATO: ¹ VIS Impassibilitatis,
 RVM COR ² Capax inæqualitatis,
 PORVM ³ Sensus, ⁴ omnes retinet.

Impassibi-
lit as. ¹ CORPVS vis Subtilitatis,
² Per modum proprietatis,
³ Gloriosum attinet.

² Non stant Corpus Gloriosum,
Et Corpus non Gloriosum,
Idem intra spatium.

³ Nec duo non Gloriosa,
⁴ Neque duo Gloriosa,
Nisi per Prodigium.

⁵ Locum decet his æquari,
⁶ Et ipsa posse palpari,
Contactu Corporeo.

¹ AGILITATE pollebunt
Beati, ² Motu gaudebunt,
³ Sed non Instantaneo.

Agilitas;
84. 3.

¹ RADIABVNT Claritate
² Prostabunt ³ pro voluntate,
Aliis Spectabiles.

Claritas;
85. 3.

¹ NON Resurgent deformati,
² NON Corrumperentur Damnati,
³ Sed erunt Passibiles.

Corporum
Damnato-
rum Con-
ditiones.
86. 3.

¹ SVA quisque leget Acta,
² Aliorum cernet Facta,
³ Non vno contuitu.

RESVR-
GENTIVM
Cognitio.
87. 3.

¹ IVDICIVM fore patet;
² Non vocale; ³ (tempus latet,) ⁴
⁴ In Vallis circuitu.

IVDICI
GENERA-
lis Tem-
pus & Lo-
cus. 88. 4.

Iudicantes ¹ HOMINIBVS est concessus
 & *Iudica-* Cum Iudicante confessus,
ti. 89. 8. ² Præsertim Pauperibus.

³ Angeli sese non gerent
 Iudices, ⁴ Dammati ferent
 Poenas à Dæmonibus.

⁵ Omnes, ⁶ tam Bøni, ⁷ quàm Mali,
⁸ Præter Angelos, finali
 Suberunt Iudicio.

Forma Iu- ¹ CHRISTVS vt Homo cernetur
dicis. 90. ² In Gloriâ. ³ non videtur
^{3.} Deus sine gaudio.

Stat⁹ Mun ¹ ORBE nouo ² conquiescent,
di post Iu- ³ Splendidiùs inclarescent,
dicium. Corpora Cœlestia.
91. 5.

⁴ Elementa refulgebunt
 Luce, ⁵ Plantæ non manebunt,
 Vt nec Animalia.

SANCTO- ¹ DEVS Intellectuali
 RV M Oculo, ² non Corporali,
Visio Dei. A Sanctis videbitur.
92. 3.

³ Qui verò Deum spectabunt,
 Non omnia penetrabunt,
 Quæ Deus tuebitur.

⁴ BEATITAS

¹ BEATITAS extendetur ,

² Mansio Gradus censetur ,

³ Et varia varius.

*Beatitu-
do & Mā-
siones. 93.
3.*

¹ DAMNATOS conspiciantur

Sancti , ² nec miserebuntur ;

³ Congaudebunt potius.

*Affectus
ergā Dā-
natos 94.
3.*

¹ DOTES exornabuntur

Beati ; ² quæ distinguuntur

A Beatitudine.

*Dotes. 95.
5.*

³ Neque Christo tribuuntur ;

⁴ Nec Angelis conceduntur

⁵ Hæ Dotes tergeminae.

¹ AVREOLÆ Sanctis datæ ,

Idem cum Beatitate

Non sunt , ² nec cum Fructibus.

*Aureola.
96. 13.*

³ Castitati tribuuntur

Fructus , ⁴ qui tres distinguuntur ,

Ex ipsius partibus.

⁵ Virgo , ⁶ Martyr , ⁷ Doctor caret

Aureolâ ; ⁸ Christus caret

Talibus præmiolis.

⁹ Angeli non habent vllam ,

¹⁰ Nec Humanum Corpus vllam ;

¹¹ E Tribus Aureolis.

P

¹² Quæ Virginibus confertur,
Alijs non antefertur,
Cum non sit potissima.

¹³ Eandem vna minore,
Altera gradu majore,
Obtinebit Anima.

DAMNA-¹ DAMNATI non punientur
TORVM Igne solo, ² patientur
Pæna. Vermem incorporeum,
97. 7.

³ Fletum non materiale,
⁴ Noctem, ⁵ Ignem corporalem,
⁶ Vt hunc, ⁷ subterraneum.

Voluntas ¹ Non est quisquam in Damnatis
& Intel- Qui sit Bonæ voluntatis,
lectus. 98. ² Quem Culpæ poeniteat,
9.

³ Qui non cupiat non esse,
⁴ Omnesque damnatos esse,
⁵ Qui Deum non horreat.

⁶ Neque tamen Demerentur,
⁷ Partem non obliuiscuntur
In mundo scientiam.

⁸ De Deo non cogitabunt,
⁹ Nec Cœlestem perlustrabunt
Beatorum Gloriam.

HYMN. ANG. CANT. QVINTVM. 163

¹ SEMPER Illos Deus plectet,
² Nec Affectus eum flectet
Dæmonum vel Hominum.

Misericor-
dia Dei er-
gà Dam-
natos. 99.
5.

³ Hominum, ⁴ Christianorum,
Tormentis, ⁵ Miseratorum,
Non imponet terminum.

¹ PII Manes repurgantur,
² In Inferis cruciantur
Per Ignem Tartareum.

Purgato-
rium. 100
8.

³ Patiuntur acriorem,
- Quàm qui fertur hîc dolorem,
⁴ Minimè spontaneum.

⁵ Dæmon Tortor hinc Fugatur;
⁶ Flammis illis Expiatur
Leuïs culpæ macula.

⁷ His ⁸ ocyùs liberati,
Faxit Deus vt Beati
Viuamus in sæcula. Amen.

FINIS.

Summa Privilegij Regis.

CHRISTIANISSIMI Regis auctoritate cautum est, ne quis in ejus Regno librum cui titulus est, *Hymnus Angelicus sive Doctoris Angelici Summa Theologica Rhythmica Synopsis*, Intra Septennium excudat, diuendat, excudendum, diuendendumue curet, sine permissu P. FRANCISCI PENON, Sacræ Theologiæ Professoris, eorumue quibus ipse concesserit. Qui secus faxit, expressâ diplomate Regio mulctâ coërcebitur. Dat. Parisijs 21. Augusti. 1651.

Signatum,

PHÉLYPEAUX.

